

*Verslag*

---

**van de vergadering van provinciale staten van  
Drenthe**

---

gehouden op 23 april 2003

---

## INHOUD

|                                                                                                  |    |                                                                                           |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Opening                                                                                          | 2  | Verkiezing vice-voorzitter van provinciale staten                                         | 45 |
| Mededelingen                                                                                     | 2  | Instelling en benoeming leden, voorzitters en waarnemend voorzitters van statencommissies | 47 |
| Ingekomen stukken                                                                                | 2  | - <i>Amendement F (aangenomen)</i>                                                        | 48 |
| Vaststelling verslagen                                                                           | 2  | Reglement van orde voor de vergaderingen van de statencommissies                          | 50 |
| Vaststelling van de agenda                                                                       | 2  | - <i>Motie G (aangenomen)</i>                                                             | 51 |
| Mondelinge vragen                                                                                | 2  | - <i>Amendement H (aanvaard)</i>                                                          | 52 |
| Verordening Statengriffie Drenthe                                                                | 2  | Sluiting                                                                                  | 52 |
| Besluit mandaat en machtiging provinciale staten                                                 | 2  |                                                                                           |    |
| Vaststelling functieboek Statengriffie                                                           | 2  |                                                                                           |    |
| Aanwijzing leden algemeen bestuur Samenwerkingsverband Noord-Nederland                           | 3  |                                                                                           |    |
| Aanwijzing leden Parlementariërsforum                                                            |    |                                                                                           |    |
| Nieuwe Hanze Interregio                                                                          | 3  |                                                                                           |    |
| Verordening ambtelijke bijstand provinciale staten Drenthe                                       | 3  |                                                                                           |    |
| Dualisering van de provinciale begroting                                                         | 3  |                                                                                           |    |
| - <i>Amendement A (aangenomen)</i>                                                               | 4  |                                                                                           |    |
| - <i>Amendement B (verworpen)</i>                                                                | 4  |                                                                                           |    |
| Wijziging Algemene subsidieverordening Drenthe als gevolg van het BTW-compensatiefonds           | 6  |                                                                                           |    |
| Subsidie Drents Fanfare Orkest 2003-2004                                                         | 6  |                                                                                           |    |
| Evaluatie en aanpassing Stimuleringsregeling topamateursportevenementen Drenthe                  | 7  |                                                                                           |    |
| - <i>Amendement C (aangenomen)</i>                                                               | 9  |                                                                                           |    |
| Huisvesting Stichting Drents Plateau                                                             | 11 |                                                                                           |    |
| Budgetsubsidie IVN Consulentenschap Drenthe, Landschapsbeheer Drenthe en Milieufederatie Drenthe | 13 |                                                                                           |    |
| Financiering Faunabeheereenheid                                                                  | 13 |                                                                                           |    |
| 2 <sup>e</sup> wijziging provinciale begroting 2003                                              | 15 |                                                                                           |    |
| Begin discussie opstellen statenagenda                                                           | 17 |                                                                                           |    |
| - <i>Motie D (aangenomen)</i>                                                                    | 17 |                                                                                           |    |
| Presentatie collegeprogramma 2003-2007 en benoeming gedeputeerden                                | 23 |                                                                                           |    |
| - <i>Motie E (verworpen)</i>                                                                     | 32 |                                                                                           |    |
| Installatie gedeputeerden                                                                        | 44 |                                                                                           |    |
| Onderzoek geloofsbrieven van nieuwe leden van provinciale staten                                 | 44 |                                                                                           |    |
| Installatie nieuwe leden van provinciale staten                                                  | 45 |                                                                                           |    |

## PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE

Verslag van de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 23 april 2003 in het provinciehuis te Assen.

### Tegenwoordig zijn:

A.L. ter Beek, Commissaris van de Koningin,  
voorzitter

de leden (49 in getal):

H. Baas (ChristenUnie)  
H. Beerda (PvdA)  
K.N. Blanksma (GroenLinks)  
H.C.E. Boerland (VVD)  
L. Bomhof (VVD)  
Joh. Dijks (VVD)  
A.H.J. Dohle (VVD)  
mevrouw A. Edelenbosch (PvdA)  
J.W.M. Engels (D66)  
A. Faber (CDA)  
mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)  
mevrouw A. Haarsma (PvdA)  
Ch.C. de Haas (OPD)  
E. Hemsteede (PvdA)  
H. Holman (CDA)  
H.R. Hornstra (PvdA)  
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)  
A. Huizing (PvdA)  
C.D. de Jong (LPF)  
K. Jonker (CDA)  
C.H. Kloos (Drents Belang/DOP)  
W.H. Kuiper (GroenLinks)  
J. Langenkamp (GroenLinks)  
A. Lanting (VVD)  
H.P.K.M. Looman (PvdA)  
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuizen (CDA)  
mevrouw A.H. Mulder (CDA)  
E. Olij (PvdA)  
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)  
J. Pereboom (PvdA)  
A.G.H. Peters (CDA)  
R.E. Pot (PvdA)  
G.H. Reukema (CDA)  
G. Roeles (VVD)  
J.H. Schaap (PvdA)  
J. Slagter (PvdA)  
J.P. Sluiter (D66)  
K.H. Smidt (VVD)  
mevrouw G.H. Smith-Bults (GroenLinks)

mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)  
S.B. Swierstra (VVD)  
E.R. Veenstra (PvdA)  
mevrouw S. van der Vijver-Geitz (PvdA)  
mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA)  
K.J. de Vries (CDA)  
A. Wendt (ChristenUnie)  
Th.J. Wijbenga (CDA)  
H. Zomer (CDA)  
J. Zweens (PvdA)

mevrouw I.M. Rozema, griffier der staten van  
Drenthe

### Voorts aanwezig:

mevrouw M.W. Brink-Massier (gedeputeerde)  
H. Weggemans (gedeputeerde)

### Met kennisgeving afwezig:

H.G. Idema (PvdA)  
mevrouw K. Westerkamp-Exoo (CDA)

## **A. Opening**

De VOORZITTER: Ik open de vergadering en heet u uiteraard van harte welkom.

## **B. Mededelingen**

De VOORZITTER: Ik deel de staten mee dat bericht van verhindering tot het bijwonen van de vergadering is ontvangen van mevrouw Westerkamp en de heer Idema, terwijl de heer Faber heeft laten weten iets later te komen.

## **C. Ingekomen stukken**

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor de ingekomen stukken A.1 tot en met A.5, B.1 tot en met B.6 en C.1 conform de daarbij gedane voorstellen af te doen.

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. Ik wil via u het Presidium vragen het stuk onder B.1 voor de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen (MWG) te agenderen.

De VOORZITTER: Waarvan akte!

## **D. Vaststelling verslagen** van de vergaderingen van 18 december 2002 en 5 februari 2003

De VOORZITTER: Ik stel de staten deze verslagen vast te stellen.

Daartoe wordt besloten.

## **E. Vaststelling van de agenda**

De VOORZITTER: De fractie van GroenLinks heeft bij monde van de heer Langenkamp verzocht een motie te mogen indienen en deze in behandeling te laten brengen inzake ondersteuning van de actie Drenthe help Irak. Ik stel de staten voor deze motie te behandelen na de behandeling van agendapunt N.

Daartoe wordt besloten.

De VOORZITTER: Wat de orde van de vergadering betreft deel ik nu alvast mee, dat ik van zins ben alle onderwerpen die betrekking hebben op

wat ik gemakshalve maar even noem het nieuwe college, na de middagpauze aan de orde te stellen. Het gaat om de presentatie van het collegeprogramma, de benoeming van de gedeputeerden enzovoorts.

Op welk tijdstip die punten aan de orde komen, hangt af van de lengte van de beraadslagingen die de staten met het demissionaire college gaan voeren.

## **F. Mondelinge vragen**

Er zijn geen vragen aangemeld.

## **G. Voorstellen**

1. Het voorstel van gedeputeerde staten van 16 april 2003, kenmerk 16/8.1A/2003003304, Verordening Staten-griffie Drenthe

(statenstuk 2003-56)

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Ik heb in de vorige vergadering gevraagd naar een vervanger. Is dat nu geregeld?

De VOORZITTER: Het antwoord luidt bevestigend.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college.

2. Het voorstel van het Presidium van provinciale staten van 2 april 2003, kenmerk 2003003373, Besluit mandaat en machtiging provinciale staten

(statenstuk 2003-47)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten de staten overeenkomstig het voorstel van het Presidium.

3. Het voorstel van het Presidium van provinciale staten van 3 april 2003, kenmerk 2003003438, Vaststelling functieboek Statengriffie

(statenstuk 2003-49)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten de staten overeenkomstig het voorstel van het Presidium.

4. Het voorstel van het Presidium van provinciale staten van 2 april 2003, kenmerk 200300372, Aanwijzing leden algemeen bestuur Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)

(statenstuk 2003-46)

De VOORZITTER: Ik deel mee dat op voordracht van de fracties voor benoeming in het algemeen bestuur van het SNN de navolgende leden worden voorgedragen:

- namens de PvdA: mevrouw Van de Vijver en als plaatsvervangend lid de heer Huizing
- namens het CDA: de heer De Vries en als plaatsvervangend lid mevrouw Westerkamp
- namens de VVD: de heer Dohle en als plaatsvervangend lid de heer Boerland
- namens GroenLinks: de heer Kuiper en als plaatsvervangend lid de heer Langenkamp
- namens de ChristenUnie: de heer Wendt en als plaatsvervangend lid de heer Baas
- namens D66: de heer Engels en als plaatsvervangend lid de heer Sluiter
- namens de OPD: de heer De Haas
- namens de LPF: de heer De Jong
- namens Drents Belang/DOP: de heer Kloos.

De heer KLOOS: Voorzitter. Op zich heeft de fractie van Drents Belang/DOP geen problemen met dit statenstuk. Ik ga er echter van uit dat op basis van gelijkwaardigheid een vertegenwoordiging wordt aangewezen en daarom pleit ik ervoor dat eenmansfracties in ieder geval een plaatsvervanger mogen aanmelden.

De VOORZITTER: Ik kan mij dit verzoek alleszins voorstellen, edoch ik moet u teleurstellen. De gemeenschappelijke regeling SNN voorziet hier niet in. In artikel 9, derde lid, staat heel nadrukkelijk dat een plaatsvervangend lid uit de fractie moet komen. Het is niet anders.

Naar mij blijkt nemen de voorgestelde leden hun benoeming aan. Zij zijn bij dezen benoemd verklaard.

5. Het voorstel van het Presidium van provinciale staten van 3 april 2003, kenmerk 2003003375, Aanwijzing leden Parlementariërsforum Nieuwe Hanze Interregio (NHI)

(statenstuk 2003-48)

De VOORZITTER: Bij e-mailbericht van 14 april 2003 van de statengriffier zijn de staten op de hoogte gebracht van het feit dat de zittende leden van het parlementariërsforum van de NHI, te weten de heren Baas en Faber, te kennen hebben gegeven hun lidmaatschap graag te willen voortzetten.

Naar mij is gebleken heeft continuering van het lidmaatschap van beide heren de instemming van de overige fracties. Ik stel dan ook voor het lidmaatschap van de heren Baas en Faber te herbevestigen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten de staten overeenkomstig het voorstel van het Presidium.

6. Het voorstel van gedeputeerde staten van 16 april 2003, kenmerk 16/8.1B/2003003304, Verordening ambtelijke bijstand provinciale staten van Drenthe

(statenstuk 2003-55)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten de staten overeenkomstig het voorstel van het college.

7. Het voorstel van gedeputeerde staten van 10 april 2003, kenmerk 15/6.2/2003003128, Dualisering van de provinciale begroting

(statenstuk 2003-54)

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Namens de fractie van het CDA wil ik een amendement indienen, dat ik eerst kort wil toelichten. Op de bijeenkomst van Finfun, die door een groot aantal statenleden is bijgewoond, hebben wij gehoord dat groot belang moet worden gehecht aan indicatoren. In dit statenstuk wordt dit ook genoemd en daarom willen wij hierover een amendement indienen.

## **Amendement A**

*Provinciale staten van Drenthe in vergadering  
bijeen op 23 april 2003 ter behandeling van  
statenstuk 2003-54, inzake Dualisering provinciale  
begroting*

*Besluiten in vorengenoemde regeling staten-  
stuk 2003-54*

1. *onder punt 5 na de woorden "een en ander  
op initiatief van het college" toe te voegen  
de woorden "en/of provinciale staten"*

### *Toelichting*

*juist in het duale stelsel is het niet alleen aan het  
college om een nadere verbetering en selectie  
van de set indicatoren te ontwikkelen. Door deze  
indicatoren (mede) te ontwikkelen kan provinciale  
staten inhoud geven aan haar kaderstellende en  
controlerende taak.*

De VOORZITTER: Ik stel vast dat het amendement voldoende is ondersteund en daarom bij de beraadslaging kan worden betrokken.

Ik wens mevrouw Mulder van harte geluk met haar maidenspeech.

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Het onderwerp Dualisering provinciale begroting is best ingewikkeld en vraagt veel voorbereiding. Duidelijk is dat er sprake moet zijn van een scheiding tussen de verschillende instrumenten die er zijn voor provinciale staten (PS) aan de ene kant en het college van gedeputeerde staten (GS) aan de andere kant.

Wij kunnen ons vinden in een heel groot deel van wat er in het statenstuk staat, maar maken een uitzondering voor een aspect. Wij sluiten ons hiermee aan bij wat het CDA hierover heeft gezegd en wellicht kan enig overleg leiden tot afstemming van een en ander. Wat wij missen is de betrokkenheid van PS zelf bij het belangrijkste instrument van de staten, namelijk de programmabegroting. Ons inziens is die programmabegroting een belangrijk instrument om zowel onze controlerende taak uit te voeren, als onze kaderstellende taak inhoud te geven. Kortom, naar onze mening moet hetgeen het CDA voorstelt niet alleen gelden voor voorstel 5, maar voor meer voorstellen die betrekking hebben op de vormgeving van met name de programmabegroting. Wij bepleiten hierbij een grotere inbreng van de staten

en wij kunnen ons voorstellen dat een werkgroep wordt gevormd die bestaat uit statenleden, maar met ook een vertegenwoordiging van het college en van ambtenaren. Die werkgroep moet een zelfde soort functie krijgen als de Werkgroep Drenthe Duaal had, maar dan als taak krijgen de vormgeving van de programmabegroting. Op die manier kunnen de staten van het begin af aan zo nauw mogelijk betrokken zijn bij de vormgeving van dit zo belangrijke instrument.

Het voorstel dat GroenLinks wil doen is iets uitgebreider dan dat van het CDA, omdat het niet alleen voorstel 5 betreft maar de voorstellen 3 tot en met 8, die alle betrekking hebben op de vormgeving van de programmabegroting.

Voor de overzichtelijkheid lijkt het mij goed dat ik het amendement nu gewoon indien. Misschien kan daarna tijdens een schorsing worden bekeken of beide voorstellen wat beter op elkaar kunnen worden afgestemd, want naar mijn idee is de hoofdgedachte van beide voorstellen dezelfde.

## **Amendement B**

*De provinciale staten van Drenthe  
bijeen op woensdag 23 april 2003*

*gelezen hebbend het voorstel:  
statenstuk 2003-54 Dualisering provinciale begroting*

*overwegend:*

- *dat de programmabegroting bij uitstek het instrument is voor de provinciale staten om de kaderstellende functie en de controlerende rol inhoud te geven*
- *en dat de betrokkenheid van de provinciale staten bij de ontwikkeling van dit instrument daarom van wezenlijk belang is*

*besluiten derhalve:*

*dat een voorbereidingsgroep in het leven wordt geroepen bestaande uit statenleden, een college-lid en ambtenaren die voor de ontwikkeling van de programmabegroting zorg dragen via de uitvoering van de voorstellen 3 tot en met 8 uit statenstuk 2003-54, met dien verstande dat niet het college van gedeputeerde staten initiatiefnemer is, maar de werkgroep*

*En gaan over tot de orde van de dag.*

Ik dien dit amendement in namens de fractie van GroenLinks, maar ik zie dat nu alleen mijn eigen handtekening eronder staat. Is er iemand in de buurt die het amendement wil medeondertekenen?

(De heer Schaap ondertekent het amendement.)

Voorzitter. Ik stel vast dat het amendement is medeondertekend door de PvdA. Er is dus al bijna een meerderheid voor.

De VOORZITTER: Ik denk dat dit de laatste handeling was van de heer Schaap als statenlid. Ik stel vast dat het amendement voldoende is ondersteund. Er staan twee namen onder, namelijk die van de heer Blanksma en mevrouw Smith, maar de handtekeningen erachter corresponderen daar niet geheel mee, want ik meen toch de handtekening van de heer Schaap te herkennen. Het amendement kan bij de beraadslaging worden betrokken.

Het lijkt mij verstandig op dit moment het verzoek van de heer Blanksma te honoreren en de vergadering te schorsen. Ik neem aan dat ook de heer Weggemans, die namens het demissionaire college zal reageren toch wel even kennis wil nemen van de precieze inhoud van de amendementen. Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 09.19 uur tot 09.34 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en ik geef het woord aan de heer Weggemans.

De heer BLANKSMA: Voorzitter. Mag ik voor de heer Weggemans iets gaan zeggen, nog even het woord?

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Blanksma.

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Het overleg heeft opgeleverd dat wij in ons amendement een heel kleine wijziging willen aanbrengen. Het opnemen van een lid van het college in de werkgroep willen wij schrappen. Van de heer Schaap heb ik begrepen dat hij dit ook goed vindt en hij heeft het amendement medeondertekend.

De VOORZITTER: Het dictum van het amendement komt dan te luiden:

*"besluiten derhalve:*

*dat een voorbereidingsgroep in het leven wordt geroepen bestaande uit statenleden en ambtenaren die voor de ontwikkeling van de programmabegroting zorg dragen...."*

De heer WEGGEMANS: Voorzitter. Het college heeft het belang ingezien van een duale begroting voor de sturing van de staten van al hetgeen de provincie doet. Vandaar de bladzijde met de lange lijst bij het statenstuk. Hetgeen in de eerste kolom op die bladzijde staat, is het sturingsverhaal voor de staten: de staten sturen straks op de bedragen die daaraan ten grondslag liggen.

Het doet het college deugd dat er geen kritiek is op dit voorstel en dat de staten dus over alle genoemde rubrieken niet alleen in beleidsmatige zin, maar ook met getallen iets wensen te zeggen. In het ontwerpbesluit staat inderdaad dat het college initiatieven kan nemen om met indicatoren en dergelijke aan de gang te gaan. Het initiatief moet ergens liggen en er wordt ook niets kwaads mee bedoeld dat alleen het college is genoemd. De staten mogen wat het college betreft elke dag met initiatieven komen en het college heeft er dan ook geen enkele moeite mee amendement A over te nemen. Het ging het college er om dat ergens het initiatief moet liggen. En als de staten daar zelf ook aanspreekbaar op willen zijn, krijgen zij de zegen mee.

De heer Blanksma heeft zichzelf en zijn amendement gered door het collegelid eruit te schrappen. Het zou ook heel bijzonder zijn wanneer in de eerste statenvergadering waarin gepoogd wordt meer dual te zijn een collegelid aan een werkgroep werd toegevoegd. Als vertrekkend gedeputeerde zou ik dit hebben afgeraden, maar de heer Blanksma heeft dit inmiddels geschrapt. Het college is nooit voorstander geweest van het verordonneren van het instellen van werkgroepen, maar als de staten een werkgroep nodig achten, moeten zij er zeker een instellen. Maar een werkgroep moet geen dwang worden, want een werkgroep kan zeer versluierend werken want kan zorgen voor eenheid in het politieke circuit waar die in het geheel niet wenselijk is.

TWEEDE TERMIJN

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Onze bedoeling is dat de werkgroep vooral de vormgeving van het instrument gaat bepalen.

Het is uiteraard niet onze bedoeling dat de werkgroep zich bezighoudt met de politiek-inhoudelijke aspecten. Dat is de taak van de staten en niet van een werkgroep.

Aan de orde is de stemming over amendement A.

De VOORZITTER: Dit amendement is dan wel door het college overgenomen, maar in de duale verhoudingen lijkt het mij van belang dat de staten zich ook over dit amendement uitspreken.

Amendement A wordt met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het gewijzigde amendement B.

Amendement B wordt met handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat voor aanvaarding van het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van GroenLinks, OPD, LPF, Drents Belang/DOP, ChristenUnie en CDA en dat de leden van de fracties van de PvdA en de VVD daartegen hebben gestemd.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het na amendering gewijzigde voorstel van het college.

8. Het voorstel van gedeputeerde staten van 31 maart 2003, kenmerk 5/6.16/2003000899, Wijziging Algemene subsidieverordening Drenthe als gevolg van het BTW-compensatiefonds

(statenstuk 2003-44)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten de staten overeenkomstig het voorstel van het college.

(De heer Faber verschijnt ter vergadering.)

9. Het voorstel van gedeputeerde staten van 31 maart 2003, kenmerk 6/6.11/2002002347, Subsidie Drents Fanfare Orkest 2003-2004

(statenstuk 2003-45)

De heer ZOMER: Mijnheer de voorzitter. Wij zijn voor een subsidie voor het Drents Fanfare Orkest. Dit orkest hoort thuis in het rijtje Drents Harmonie Orkest, Seniorenorkest, enzovoort, enzovoort. Wat ons betreft had deze subsidieverlening ook allang gerealiseerd moeten zijn.

Voorgesteld wordt een structurele subsidie te geven en deze te dekken uit het budget van de Subsidieregeling incidentele activiteiten kunst en cultuur. Dat vinden wij wat vreemd en wij krijgen daar dan ook graag een toelichting op.

In een aanstaande vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn willen wij nog eens terugkomen op de behandeling van subsidieaanvragen door het college en daar willen wij dan de geschiedenis van dit statenstuk bij betrekken.

De heer SWIERSTRA: Mijnheer de voorzitter. Het betreft een bezwaarschrift en is dus een onderwerp voor de gedeputeerde met bestuurlijk zaken in zijn portefeuille.

Het is duidelijk dat ook het CDA van oordeel is dat dit bezwaarschrift moet worden gehonoreerd. De dekking van de uitgave moet vervolgens incidenteel gebeuren, omdat het krediet waaruit de structurele subsidies worden gegeven, al is uitgeput. Het gaat dus om de dekking voor dit jaar. In volgende jaren wordt deze post dan gewoon in de begroting meegenomen.

De heer ZOMER: Ik ben dit in principe wel met de heer Swierstra eens, maar dan is het besluit niet goed geformuleerd. In het besluit staat niet dat het om een eenmalige dekking gaat uit de post voor incidentele activiteiten op het terrein van kunst en cultuur, maar gewoon dat de dekking wordt gehaald uit het krediet Incidentele activiteiten kunst en cultuur.

De heer SWIERSTRA: Dit besluit slaat op de subsidieaanvraag voor dit jaar en dus geldt deze dekking voor dit jaar. In de volgende begroting wordt dit subsidiebedrag gewoon meegenomen.

De heer ZOMER: Ik blijf het merkwaardig vinden, want in onderdeel I van het besluit is sprake van "met ingang van", hetgeen betekent dat er nog jaren achteraan komen.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college.

10. Het voorstel van gedeputeerde staten van 9 april 2003, kenmerk 15/6.8/2003003406, Evaluatie en aanpassing Stimuleringsregeling topamateursportevenementen Drenthe

(statenstuk 2003-52)

De heer BOMHOF: Mijnheer de voorzitter. De Stimuleringsregeling topamateursportevenementen voldoet niet, althans niet goed. Een op de dertien aanvragen is niet conform de regeling en de reden is dan dat de verhoging van de sportparticipatie onvoldoende is aangetoond of dat het om een regulier evenement gaat.

Wat stelt het college nu voor? Het college heeft uit de evaluatie opgemaakt dat het nodig is de prioritaire doelgroepen weer in beeld te brengen en die bij subsidieaanvragen voorrang te geven. Dat is heel merkwaardig want in de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn van 29 mei 2002 en in de statenvergadering van 19 juni 2002 is door een meerderheid van de staten uitgesproken dat de stimuleringsregeling geen verlengstuk zou moeten worden van de breedtesportsubsidieregeling. Er is toen een amendement ingediend om de toen al voorgestelde prioritaire doelgroepen niet op te nemen.

Het college heeft zich bereid verklaard dit amendement over te nemen. De evaluatie biedt geen enkel aanknopingspunt om de nu opnieuw voorgestelde koppeling te rechtvaardigen. De fractie van VVD is daarom van mening dat verzoeken om subsidie beoordeeld dienen te worden op de punten brede uitstraling en stimulerend effect op de participatie van niet-sportenden en vrijwilligers en dat dit voor alle leeftijdsgroepen moet gelden, dus ook voor de 18-55 jarigen die niet tot de prioritaire doelgroep behoren en die daarom buiten beeld zouden blijven.

In de toelichting op artikel 2 is sprake van clinics, het organiseren van jeugddagen of een jeugdtoernooi bij een seniorentoernooi, wervings- en promotiecampagnes en dagen voor vrijwilligers. Dat is allemaal prima, maar is dat voldoende om het effect te kunnen meten? Dit zijn voorwaarden vooraf, maar wat wij behoeven zijn ook voorwaarden achteraf.

De leden van de fractie van de VVD en anderen in deze zaal zijn van mening dat na afloop van elk evenement aan GS moet worden meegedeeld hoeveel topsporters, normaliter niet sportenden en vrijwilligers aan het evenement hebben deelge-

nomen. Het gaat ons dus om een effectmeting. Wij gaan ervan uit dat de bijkomende promotieactiviteiten voor niet-sportenden en vrijwilligers als onderdeel van het evenement worden aange-merkt.

Wij zijn van mening dat dit punt nog aan de regeling moet worden toegevoegd en de toelichting op artikel 2, tweede lid, biedt daarvoor alle ruimte.

Om deze opgave achteraf goed te kunnen handhaven, moet zij als een voorwaarde aan de subsidiebeschikking worden verbonden.

Voorzitter. Wij wachten nog even af wat de andere fracties gaan zeggen, maar ik kondig nu alvast aan dat ik in tweede termijn een amendement zal indienen dat is ondertekend door alle fracties behalve die van de PvdA.

Mevrouw MASTWIJK: Mijnheer de voorzitter. Met deze evaluatie geeft het college aan dat de Stimuleringsregeling topsportevenementen niet goed werkt, althans dat wordt aangenomen na behandeling van de aanvragen. Het CDA vraagt zich af of de subsidievoorwaarden wel duidelijk genoeg zijn. Je zou haast denken van niet, als je de lijst van aanvragen bekijkt. Ligt dat aan de aanvragers, die denken: "We proberen het gewoon", of moeten wij als provincie duidelijker zijn? Het doel van de regeling is om meer mensen met sport kennis te laten maken en meer vrijwilligers erbij te betrekken. Dit lijkt moeilijk te organiseren. Wij zijn het daarom ook met het college eens dat extra uitleg nodig is.

Een probleem is nog het meten van de effecten van de evenementen. Bij de eerste behandeling van deze regeling verleden jaar heeft de gedeputeerde aangegeven dat zou worden bekeken of *SportDrenthe* de effectmeting zou kunnen doen. Is hierover al iets te melden?

Voorzitter. Hoe het ook zij, we willen graag weten hoe het college de monitoring en effectmeting wil aanpakken en hoe de staten hierover worden ingelicht.

De VOORZITTER: Ik wens ook mevrouw Mastwijk van harte geluk met haar maidenspeech.

Mevrouw GOUDRIAAN: Mijnheer de voorzitter. Aan de orde is het voorstel Evaluatie en aanpassing Stimuleringsregeling topamateursportevenementen. De fractie van de PvdA kan zich vinden in het voorliggende voorstel. Wij zijn ons ervan bewust dat dit inhoudt, dat wij een in de statenver-

gadering van 29 mei 2002 genomen besluit terugdraaien. Het toen voorgestelde en aangenomen amendement hield in dat de in artikel 2, tweede lid, sub b, van de nota Sport in Drenthe in beweging 2002-2004 genoemde doelgroepen, te weten jongeren, ouderen, allochtonen en gehandicapten werden geschrapt. Dat amendement werd op dat moment waardevol geacht, maar nu de regeling geëvalueerd is, wordt daar door onze fractie anders tegenaan gekeken. In het stuk staat immers duidelijk dat de regeling in haar huidige vorm niet werkbaar is. En als blijkt dat iets niet werkbaar is, moet worden bekeken of niet moet worden teruggekomen op een eerder genomen besluit. Wat wij als fractie uiteindelijk willen bereiken, is dat zoveel mogelijk mensen meedoen aan de amateursport.

Voorzitter. Onder het kopje Argumenten op pagina 3 wordt aangegeven dat door de mogelijkheid tot prioritering van de doelgroepen de effectiviteit van de stimuleringsregeling zal worden vergroot. En met doelgroepen worden de zojuist door mij genoemde groepen bedoeld. Uit het onderzoek blijkt namelijk dat deze groepen minder dan gemiddeld sporten en dat met verhoging van de sportparticipatie van deze groepen de meeste winst valt te behalen. Daarom is het zinvol deze groepen te prioriteren.

De woordvoerder van de VVD heeft in zijn bijdrage gezegd dat de evaluatie geen nieuwe inzichten heeft opgeleverd. Wij zien dat anders. Het college geeft namelijk duidelijk aan dat indien het eerder gestelde onder tweede lid, sub b niet opnieuw in de regeling wordt opgenomen, de ingestelde regeling niet werkbaar is. De PvdA zou dat betreuren want zij vindt het belangrijk dat gestimuleerd wordt dat iedereen die aan sport wil doen, daartoe de kans krijgt. Wij gaan ervan uit dat de door ons genoemde groepen een brede kans moeten krijgen.

Ook met het andere punt van het voorstel, namelijk meer uitleg wanneer een subsidieaanvraag voor het organiseren van een evenement wordt gedaan, zijn wij het eens.

Mijnheer de voorzitter. Wij hopen dat het nu voorliggende stuk alle ingrediënten in zich heeft om de stimulering van topamateursport een succes te laten worden en dat het effect zal zijn dat een brede groep hiervan gebruik gaat maken. In 2004 zullen wij bekijken hoe een en ander is verlopen.

Mevrouw BRINK: Mijnheer de voorzitter. Wat jammer dat een heel goede regeling - wij waren het er toch over eens dat dit een goede regeling was voor topamateursportevenementen - hier en daar toch wat verzandt in een niet werkbare regeling. Het college meende daarom de criteria hier en daar wat te moeten aanscherpen en dacht in de jaren 2003 en 2004 wel met deze nieuwe criteria te kunnen werken, opdat in 2004, zoals mijn collega Weggemans altijd zegt, de wereld er heel anders uit zou zien. In 2004 zou dan in commissieverband bekeken kunnen worden hoe de regeling nog verder zou kunnen worden verbeterd. Tijdens de evaluatie van de regeling bleek ons echter dat die nu al niet goed werkt en daarom hebben wij besloten te bekijken hoe er een wel werkbare regeling van zou kunnen worden gemaakt. Wij hebben opnieuw bekeken hoe de stimulering opnieuw gestalte zou kunnen worden gegeven. Wij willen gewoon dat meer mensen gaan sporten en ook verleden jaar was ik het al niet met het standpunt van de heer Bomhof over de doelgroepen eens.

Het college wil met de wijziging de verenigingen die een aanvraag doen bedienen met goede criteria.

Dat de heer Bomhof nu de effectmeting opvoert, daar kan ik mij wel iets bij voorstellen. Ik wil daar wel bij opmerken, dat de verenigingen dan belast worden met het meten van de vrijwilligers en met het meten van de mensen die meedoen. Het lijkt mij een hele klus, maar ja, als er gemeten moet worden, moet er wel iets gedaan worden. Ik wens de verenigingen hierbij veel succes.

Ik ben het niet met de VVD is dat wat nu wordt voorgesteld een verlenging is van de breedtesportregeling. Ik vind het jammer dat wij daarover van mening blijven verschillen. Wij weten uit ervaring dat jongeren, ouderen, allochtonen en gehandicapten niet direct tot sporten geneigd zijn en dat iets extra's moet worden gedaan om hen aan het sporten te krijgen. Wij denken met deze regeling die groepen op het goede pad te krijgen.

Het CDA is het met ons eens dat meer uitleg gegeven moet worden. Dat hadden wij ook al heel snel gezien en als je snel ziet dat iets niet goed is, moet je het zo snel mogelijk veranderen en dat hebben wij nu gedaan.

De effectmeting laten wij door *SportDrenthe* doen. Wij zijn hierover nog in onderhandeling met die

organisatie, want zij heeft een heel vol programma, maar geprobeerd wordt die effectmeting zoveel mogelijk al het aankomende jaar te laten doen en natuurlijk lichten wij de staten over de resultaten in. Van alles wat wij aan cijfers en inlichtingen binnenkrijgen, worden de staten volledig op de hoogte gesteld.

Aan de woorden van mevrouw Goudriaan die namens de PvdA sprak, heb ik niets toe te voegen, want ik ben het helemaal met haar eens.

## TWEEDE TERMIJN

De heer BOMHOF: Mijnheer de voorzitter. Ik wil even ingaan op de woorden van mevrouw Goudriaan en van mevrouw Brink.

Met betrekking tot de prioritaire doelgroepen zei mevrouw Goudriaan dat die minder sporten en dat de regeling beter werkt als die groepen worden genoemd. Maar uit de evaluatie blijkt nergens dat met het noemen van de prioritaire doelgroepen het allemaal beter gaat. Het argument dat zij minder sporten, gold verleden jaar ook al; dat argument is dus totaal niet nieuw. Nu wordt dus op oneigenlijke gronden, want totaal niet aan de evaluatie ontleend, een ook verleden jaar, toen ook met steun van de PvdA het amendement om de doelgroepen eruit te halen, is ingediend, al bekend element weer ingevoerd. Waar de koerswijziging van de PvdA op gebaseerd is, is mij dan ook een raadsel, want die koerswijziging kan in ieder geval niet voortvloeien uit nieuwe inzichten of uit nieuwe gegevens die de evaluatie zou hebben opgeleverd.

Het is verder opvallend dat de PvdA met geen woord spreekt over de effectmeting. Zij blijft stecken in de prioritaire doelgroepen, terwijl ik toch ook heb gesproken over de noodzaak van een effectmeting achteraf.

Mevrouw GOUDRIAAN: In het nog niet ingediende amendement is sprake van een effectmeting uiterlijk drie maanden na afloop van een evenement.

De heer BOMHOF: Dat amendement komt straks. Ik heb gesproken over een effectmeting achteraf. Er zijn elke zaken toegevoegd aan de toelichting van de nieuwe regeling, die wij prima vinden, maar voor ons is dat niet voldoende. Wij zijn van

mening dat achteraf ook moet worden vastgesteld hoeveel topsporters, vrijwilligers en normaal niet-sportenden daadwerkelijk hebben meegedaan. Het lijkt ons goed dat dit in een kort verslag aan GS wordt gemeld. Pas dan kan ook gemeten worden of de regeling werkt.

Mevrouw BRINK: De heer Bomhof bedoelt gewoon een klein verslagje achteraf zonder cijfers?

De heer BOMHOF: Wel cijfers, maar toch een klein verslagje.

Mevrouw BRINK: Maar daarin hoeft niet het aantal vrijwilligers, het aantal sporters enzovoort te worden genoemd?

De heer BOMHOF: Het is heel simpel. Een vereniging kan van tevoren een heel verhaal richting GS ophangen wat zij allemaal wil gaan doen, maar GS moeten dan de gezonde argwaan hebben om te vragen dat dan achteraf wordt aangegeven wie er nu daadwerkelijk op het evenement aanwezig waren: hoeveel sporters, hoeveel vrijwilligers en het zou ook goed zijn na een aantal maanden te horen of het evenement beklijft heeft. Dat moet per geval duidelijk zijn om na een aantal jaren goed te evalueren. Ik kwam hierop omdat mevrouw Goudriaan hier niets over zei, maar misschien komt dat nog in de volgende termijn.

De VOORZITTER: Er komt geen volgende termijn. De staten discussiëren in twee termijnen.

De heer BOMHOF: Dan kan mevrouw Goudriaan daar misschien zometeen iets over zeggen, want ik hoor graag hoe dit in het kamp van de PvdA wordt beleefd.

De discussie heeft mij niet tot andere gedachten gebracht en daarom wil ik nu het amendement indienen, dat gesteund wordt door alle fracties met uitzondering van de PvdA.

## **Amendement C**

*Provinciale staten van Drenthe in vergadering bijeen op woensdag 23 april 2003 ter behandeling van het statenstuk 2003-52 inzake de aanpassing van de Stimuleringsregeling topamateursportevenementen Drenthe*

*Besluiten inzake artikel 2 van bovengenoemde ontwerpregeling:*

- *het voorgestelde tweede lid, sub b te laten vervallen;*
- *toe te voegen aan de toelichting op artikel 2, tweede lid de volgende nieuwe zin: "Uiterlijk drie maanden na afloop van elk evenement moet aan gedeputeerde staten worden meegedeeld hoeveel topsporters, normaliter niet-sportenden en vrijwilligers aan het evenement hebben deelgenomen (effectmeting)."*

De VOORZITTER: Ik stel vast dat het amendement voldoende is ondersteund en daarom bij de beraadslaging kan worden betrokken.

Mevrouw MASTWIJK: Mijnheer de voorzitter. De CDA is het met de VVD eens dat de prioritaire doelgroepen moeten worden losgelaten. Iedereen in Drenthe moet gestimuleerd worden te gaan sporten en vrijwilligerswerk te doen. Wij kunnen ons vinden in de toelichting op het amendement, hoewel wij ons realiseren dat het voldoen aan de toegevoegde voorwaarden van de subsidieregeling erg lastig zal zijn. Maar in de toelichting op het amendement staat hoe de VVD dit ziet. Voorzitter. Wij steunen het amendement.

Mevrouw GOUDRIAAN: Mijnheer de voorzitter. Wat voor de PvdA voorop stond was dat deze regeling moest slagen. In het stuk staat dat wanneer de prioritaire groepen eruit gehaald worden, daar minder kans op is. Op zichzelf is het dan helemaal niet erg die groepen extra te noemen. Wij blijven bij ons standpunt: wij zullen het voorstel van het college steunen.

De heer BOMHOF: Mevrouw Goudriaan zegt heel gemakkelijk dat in het statenstuk staat dat als de prioritaire doelgroepen worden genoemd, de uitvoering van de regeling een stuk gemakkelijker wordt. Waar blijkt dat dan uit? Mevrouw Goudriaan neemt die mening klakkeloos uit het stuk over.

Mevrouw GOUDRIAAN: Tegen die uitdrukking maak ik bezwaar.

De heer BOMHOF: Dan moet mevrouw Goudriaan haar mening toelichten.

Mevrouw GOUDRIAAN: Wij hebben dit punt uitgebreid in de fractie besproken en wij hebben hierover ook overleg gehad met de vorige fractie en onze conclusie is dat het belangrijk is dat deze groepen genoemd blijven worden. Het is dus absoluut niet waar dat wij het stuk klakkeloos overnemen.

De heer BOMHOF: Maar nu zegt mevrouw Goudriaan heel wat anders. In eerste termijn zegt mevrouw Goudriaan in het stuk te lezen dat wanneer de prioritaire doelgroepen worden genoemd, de uitvoering van de regeling een stuk gemakkelijker wordt; nu zegt zij dat de huidige fractie hierover overleg heeft gevoerd met de vorige fractie en op grond daarvan van mening is dat de prioritaire doelgroepen in het stuk genoemd moeten blijven worden. Dat is heel wat anders. Maar vergeleken met een half jaar geleden is er wel sprake van een forse koerswijziging en zeg dat dan gewoon!

Mevrouw GOUDRIAAN: Dat heb ik gezegd. Ik heb in eerste termijn gezegd dat wij van koers zijn veranderd. Ik citeer ook wel eens uit een stuk als ik het er niet mee eens ben, maar toevallig ben ik het eens met wat hierover in het statenstuk staat. Het is niet erg terug te komen op een eerder genomen beslissing. Ik vind het te gemakkelijk om dit af te doen als voortschrijdend inzicht, maar wij gaan akkoord met het stuk zoals het nu voorligt. Ik vergeet haast te zeggen dat wij het wel eens zijn met het voorstel van de heer Bomhof dat uiterlijk drie maanden na afloop van een evenement gerapporteerd moet worden.

Mevrouw BRINK: Mijnheer de voorzitter. Ik heb aan wat ik in eerste termijn heb gezegd niets toe te voegen. Mijn voorstel is dan ook dit amendement nu maar in stemming te brengen. Ik wens de verenigingen die topsportevenementen organiseren ongelooflijk veel succes met het werk dat zij, wanneer het amendement wordt aangenomen, moeten doen. Ik vind het op zijn minst betreurenswaardig dat zij met al dit werk worden opgezadeld.

De VOORZITTER: Al is het amendement nog niet rondgedeeld, uit de ondertekening ervan blijkt dat de fracties de inhoud ervan wel kennen. Ik stel daarom voor nu toch maar over dit amendement te stemmen.

De heer KLOOS: Heb ik goed begrepen dat de fractie van de PvdA het stuk zoals het nu voorligt, aangevuld wil zien met de controle achteraf en de doelgroepen genoemd wil blijven hebben?

Mevrouw GOUDRIAAN: Dat is correct.

Aan de orde is de stemming over amendement C.

Amendement C wordt met handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de leden van de fracties van de PvdA en Drents Belang/DOP en de heren Swierstra en Dijks tegen het amendement hebben gestemd, doch de overige leden daarvoor.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het na amendering gewijzigde voorstel van het college.

11. Het voorstel van gedeputeerde staten van 9 april 2003, kenmerk 12/6.18/2003001792, Huisvesting Stichting Drents Plateau

(statenstuk 2003-53)

De heer POT: Mijnheer de voorzitter. Het voorstel van het college om de provinciale bijdrage aan het Stichting Drents Plateau met € 25.000,-- te verhogen kan rekenen op de steun van de PvdA. De reden van de verhoging is het betrekken van een nieuw pand, namelijk de "witte stadsvilla" te Assen. De PvdA is verheugd dat op deze wijze de fusie nu eindelijk haar beslag krijgt.

In het statenstuk staat dat er op deze manier efficiënter gewerkt kan worden, en dat vinden wij een goede zaak.

In haar brief geeft de Stichting Drents Plateau aan dat de komende tijd rekening moet worden gehouden met een verhoging van de huisvestingslasten, waaronder een verhoging van de huur. Zij vragen dan ook om indexering van de bijdrage van de provincie, wat inhoudt dat het huidige budget moet worden verhoogd.

De PvdA doet hierover nu nog geen uitspraak, omdat nog niet bekend is hoe de financiële positie van de provincie in de komende tijd zal zijn. Wij zullen ons over verhoging van het budget uitspreken wanneer het moment daar is.

Het onderverhuren door de stichting aan aanverwante organisaties kan een hoger huurbedrag opleveren dan nu is begroot. Ook dit gegeven willen wij betrekken bij een voorstel over een eventuele verhoging van het budget.

Wij willen de voorwaarden die het college aan de subsidiebijdrage koppelt, namelijk extra inspanning ten aanzien van de hedendaagse architectuur, eventueel door middel van een informatiepunt, onderschrijven.

De VOORZITTER: Ik wens u van harte geluk met uw maidenspeech.

Mevrouw PANNEKOEK: Mijnheer de voorzitter. GS vragen de staten in te stemmen met een verhoging van de subsidie voor het Drents Plateau met € 25.000,-- als gevolg van verhuizing naar de "witte villa" in Assen. De fractie van de VVD kan zich vinden in het argument dat de beoogde synergie van Welstandstoezicht en het Erfgoedhuis zoals die met de fusie bedoeld is, het beste vorm kan krijgen als beide organisaties in een gebouw gehuisvest zijn. Het is duidelijk dat de huidige huisvesting daarvoor onvoldoende is. Hoewel de keuze die nu voorligt, niet de goedkoopste oplossing is, zijn de bezwaren die aan de onderzochte alternatieven kleven zodanig groot, dat de keuze die nu voorligt wel de meest wenselijke is. De mogelijkheid op termijn van aansluiting van de Monumentenwacht en het feit dat het pand voldoet aan de eisen die aan een modern kantoorpand gesteld kunnen worden, beschouwen wij ook als voordelen. In ruil voor de extra subsidie krijgt het Drents Plateau als nieuwe taak de informatie- en adviesrol van de hedendaagse architectuur. Dit extra aandachtsgebied vindt grote bijval in mijn fractie. Wij zien daarbij graag dat duurzaam bouwen als deskundigheid binnen Drents Plateau extra aandacht krijgt. Namens de fractie van de VVD heb ik nog wel twee kritische opmerkingen te maken. Er wordt gesproken over de realisatie van huidige en toekomstige ambities en er is sprake van een oppervlakte van 1.000 m<sup>2</sup>. Gezien het huidige aantal fte's van beide organisaties lijkt ons dat een ruime behuizing. De onderhandelingen van de provincie met Drents Plateau hebben geleid tot overeenstemming over de verhoging van de subsidie met € 25.000,--, waarmee Drents Plateau, zo heeft het aangegeven, uit de voeten denkt te kunnen.

Wij willen hier duidelijk stellen dat de Stichting Drents Plateau zelf verantwoordelijk is voor het verwerken van de eventuele overruimte in het gebouw in de exploitatie. Aan GS dragen wij op erop toe te zien dat het in de toekomst bij eventuele huisvesting van door de provincie gesubsidieerde instellingen in hetzelfde pand niet in de valkuil van dubbele subsidies valt wanneer de medehuurder de door Drents Plateau gevraagde huur niet kan opbrengen.

Een tweede kritische opmerking betreft de onduidelijkheid over de uiteindelijke bijdrage aan de Stichting Het Drents Welstandstoezicht. In het stuk wordt de verwachting uitgesproken dat de bijdrage € 15.000,-- per jaar zal zijn gedurende een periode van tien jaar. Drents Welstandstoezicht wordt echter opgeheven en het vermogen wordt teruggegeven aan de gemeenten. Hoe de situatie er uiteindelijk uit zal zien, is naar wij hebben begrepen ook nog punt van onderhandeling voor Drents Plateau en de gemeenten. Ook hier geldt dat de verantwoordelijkheid voor een sluitende exploitatie bij Drents Plateau ligt.

Voorzitter. Ondanks deze kritische opmerkingen zal mijn fractie met het voorstel instemmen.

De VOORZITTER: Ik wens ook u, mevrouw Pannekoek, van harte geluk met uw maiden-speech.

De heer WENDT: Mijnheer de voorzitter. Drents Plateau is met het oog op de toekomst te klein gehuisvest, dat wisten wel eigenlijk al vanaf de start in 2001. Nu is er serieus naar andere huisvesting gekeken, waardoor ook Welstandstoezicht en de Monumentenwacht in hetzelfde pand gehuisvest kunnen worden.

Er is gekeken naar alternatieven. Hulde daarvoor, want dat komen we niet bij elk statenstuk tegen. Het voorgestelde is niet de goedkoopste, maar ook in onze ogen wel de beste oplossing.

Ik heb nog twee vragen, die eigenlijk op hetzelfde neerkomen als zojuist door de VVD naar voren is gebracht. Wat gebeurt er als eventuele huurders voor € 5.000,-- wegblijven? Betekent dat dan een extra last voor de provincie, of is dat een verantwoordelijkheid van Drents Plateau zelf?

Voorwaarde nummer 9 is dat Drents Plateau de informatie- en adviesrol op het gebied van de hedendaagse architectuur verder ontwikkelt. Kan dat voor dit geld? Het bedrag van € 25.000,-- is toch bedoeld voor de huisvesting? Is argument

nummer 9 reeds besproken met de leiding van Drents Plateau?

De heer ZOMER: Mijnheer de voorzitter. Alle overwegingen die inmiddels naar voren zijn gebracht, kunnen wij wel onderschrijven. Wij hebben nog wel een ander probleem. Wij vinden de financiële onderbouwing wat magertjes. Ik heb mijn oor te luisteren gelegd bij het ambtelijk apparaat en daar is mij meegedeeld, dat het Erfgoedhuis over 2002 weliswaar een voorlopig tekort becijfert van € 31.000,-- maar dat Het Drentse Welstandstoezicht een fors overschot heeft op de exploitatierekening van € 185.000,--. Daarom trekken wij sterk in twijfel of de voorgestelde bijdrage van de provincie wel nodig is.

Mevrouw BRINK: Mijnheer de voorzitter. Ik ben het helemaal met de fractie van de VVD eens dat dit de meeste wenselijke maar niet de goedkoopste behuizing is. Maar even later bedacht ik dat dit eigenlijk wel vaker het geval is.

Het is de bedoeling dat de Monumentenwacht zich binnen twee jaar ook in het pand vestigt. Met de directeur hebben wij regelmatig besproken dat het onderwerp hedendaagse architectuur zeker alle aandacht moet krijgen.

In reactie op de opmerking over de wel wat ruime behuizing, merk ik op dat wel eens de gedachte is geopperd van een openbare bijeenkomst met architecten over hedendaagse architectuur, of een voorlichtingsmiddag die ook in het gebouw zou kunnen worden gehouden.

Drents Plateau is een volwaardige budgetinstelling van de provincie en wij hebben gezegd dat de stichting € 25.000,-- krijgt en geen cent meer. Als er meer geld nodig is, moet de stichting het zelf maar ergens vandaan zien te halen, maar zij hoeft niet meer bij ons aan te kloppen. Volgens mij is dit het meest eenvoudige maar heldere antwoord dat mogelijk is.

## TWEEDE TERMIJN

De heer ZOMER: Mijnheer de voorzitter. Ik heb helemaal geen antwoord gekregen op mijn opmerking.

Mevrouw BRINK: Mijnheer de voorzitter. Maar de heer Zomer stelde ook geen vraag. Ik wil het allemaal nog wel eens nagaan en dan krijgt de heer Zomer ons antwoord op papier, want ik heb wat

de heer Zomer nu allemaal opmerkt niet helemaal voor ogen.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college, met de aantekening dat de fractie van het CDA geacht wenst te worden te hebben tegengestemd.

12. Het voorstel van gedeputeerde staten van 19 maart 2003, kenmerk 9/6.7/2003001925, Budgetsubsidie IVN Consulentschap Drenthe, Landschapsbeheer Drenthe en Milieufederatie Drenthe 2004

(statenstuk 2003-41)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten de staten overeenkomstig het voorstel van het college.

13. Het voorstel van gedeputeerde staten van 9 april 2003, kenmerk 14/6.22/2003001921, Financiering Faunabeheereenheid

(statenstuk 2003-50)

De heer SMIDT: Mijnheer de voorzitter. Na aandringen van deze staten en zelfs van de Tweede Kamer schijnt Drenthe nu een Faunabeheereenheid (FBE) te krijgen, maar dat is wel ruim een jaar na de inwerkingtreding van de Flora- en Faunawet en eigenlijk hadden wij op het tijdstip van inwerkingtreding van die wet als zo'n FBE moeten hebben. In de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen (MWG) van 27 mei 2002 hebben wij gevraagd hoe het met de onderhandelingen zat. Op 26 augustus 2002 hebben wij gezegd dat het nu toch wel moest opschieten. Het college gaf toen aan gepaste zuinigheid te betrachten en hooguit € 40.000,-- beschikbaar te willen stellen. Wij hebben het college in die zin zijn verantwoordelijkheid gelaten, dat wij zeiden dat het niet aan de staten was om mee te onderhandelen. Maar nu blijkt achteraf dat de uitkomst maar weinig afwijkt van de eerste vraagprijs van de organisaties.

Ondertussen heeft het ontbreken van een FBE wel een aanzienlijk beslag gelegd op het ambtelijk apparaat omdat veel vrijstellingen werden aangevraagd.

Ik kom aan de slotconclusie van de VVD. De VVD is verheugd dat de impasse doorbroken is, maar laat zich graag uitleggen waarom het zo lang heeft moeten duren. Wij hebben het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij beloofd voor 1 mei 2003 een erkende FBE te hebben. Lukt dat?

De VOORZITTER: De heer Smidt sprak namens de VVD?

De heer SMIDT: Uiteraard.

De VOORZITTER: Ik vraag dit maar omdat u zich op de sprekerslijst hebt ingeschreven onder het kopje CDA. Er gebeuren hier vanochtend rare dingen na de handtekening van Schaap.

De heer HORNSTRA: Mijnheer de voorzitter. Hier ben ik even stil van. Ik had ongeveer hetzelfde verhaal willen houden en omdat u graag hebt dat mensen niet in herhaling vallen, zal ik dat niet doen. Ik ben nog wel benieuwd naar wat LNV zal bijdragen in de kosten die nu gemaakt zijn. Daar hebben wij een toch wel een hard hoofd in. Overigens gaan wij met alle kanttekeningen die de heer Smidt hier al bij heeft gemaakt, wel akkoord met het voorstel.

Mevrouw EDELENBOSCH: Mijnheer de voorzitter. Ik wil beginnen met de constatering dat er dus draagvlak is voor de financiering van een FBE in Drenthe. De heer Smidt vraagt waarom het allemaal zo lang heeft geduurd. Ik meen dat de heer Smidt die vraag zelf wel kan beantwoorden, maar ik wil hier toch graag verantwoording voor afleggen. Er is stevig onderhandeld. Wij hebben de afspraak gemaakt dat de uren geschreven worden, omdat wij na alle onderhandelingen met de vertegenwoordigers van de op te richten FBE een patstelling hadden bereikt over het antwoord op de vraag of het geld nu allemaal wel nodig was. Onze mening was dat wanneer in Noord-Nederland samengewerkt zou gaan worden, er efficiencywinst zou zijn te halen. Nadat wij in Drenthe voor een aantal soorten vrijstelling hebben verleend, gaat het in Drenthe nog maar om een vijftal of zestal soorten en men maakt mij niet wijs dat daarvoor zoveel geld nodig is. Ik heb echter de discussie in de staten goed gehoord en ik heb begrepen dat de staten van

mening waren dat die FBE er zou moeten komen en dat die FBE zelf wel zou kunnen aangeven wat de kosten zouden zijn. Voor alle subsidieontvangers in de provincie wordt gewerkt met een taakstellend budget, maar wij hebben bij de FBE gezegd dat het om iets geheel nieuws gaat, dat maar tijdgeschreven moet worden en dat wij het na een jaar wel zullen bezien. Ik moet nog zien dat wij niet een paar centen terugkijken, want ik ben heel erg op de knip.

Het hogere bedrag voor dit jaar is om een eerste start van het beheersplan te maken. Dat een hoop druk van het ambtelijk apparaat zou zijn weggenomen als de FBE eerder was gerealiseerd, ben ik niet met de heer Smidt eens, want het duurt toch op zijn minst een halfjaar voor er ook een beheersplan is. Dat hebben wij gemerkt toen het om de vos ging en daarom hebben wij daarover toen wat vlotjes een besluit genomen, dat niet bleek te deugen.

Er is nu een hele hoop voorwerk gedaan. Ik denk dat voor de zomer de contouren van het faunabeheerplan wel klaar zijn en ik hoop met de heer Smidt dat op 1 mei 2003 de FBE is opgericht. Toen het college eenmaal had besloten dit bedrag te reserveren, hebben wij direct de secretaris van de FBE in oprichting daarvan bericht gezonden. Ik weet echter niet of op dit moment al een definitief subsidieverzoek bij de provincie is binnengekomen. Maar de afspraken zijn gemaakt en ik ga er gewoon van uit dat het goed komt.

De heer SMIDT: Betoogt de gedeputeerde nu dat de opleveringsdatum van een toekomstig faunabeheerplan niet beïnvloed wordt door de lengte van de onderhandelingen, omdat al zoveel voorwerk is gedaan?

Mevrouw EDELENBOSCH: Misschien ben ik wat erg kort door de bocht geweest. De Flora- en Faunawet werd op 1 april 2002 plompverloren in De Staatscourant gepubliceerd en toen zaten daar nog allemaal losse flodders aan, inclusief 25 Algemene maatregelen van bestuur, die nog gerealiseerd moesten worden. Wij hebben de minister stevig laten weten dat die gang van zaken niet deugde. Het was de bedoeling dat per 1 januari jl. de FBE's zouden worden opgericht. De minister heeft hierover ook afspraken gemaakt met de kamer. Het wordt nu per 1 mei 2003, maar dat geldt voor heel Nederland. En ook al zou de FBE per 1 september 2002 zijn opgericht dan nog had-

den wij de piekbelasting van het ambtelijk apparaat niet kunnen voorkomen. Want dan zou nog een half jaar nodig zijn geweest om een plan af te maken.

De heer DE HAAS: Voorzitter. Het was de gedeputeerde toch bekend dat wanneer de onderhandelingen eerder waren ingezet en het geld waarom toen was gevraagd op tafel was gelegd met de restrictie dat als er geld over is, dit per kerende post teruggestuurd zou moeten worden, het allemaal niet zo lang had hoeven duren? De gedeputeerde zit nu toch op exact dezelfde golflengte waarom haar in het allereerste gesprek werd gevraagd? Zij kan mij daarom nu niet vertellen dat de gang van zaken niet vertragend heeft gewerkt.

Mevrouw EDELENBOSCH: Het heeft vertraging veroorzaakt in de oprichting van een FBE.

De heer DE HAAS: Maar de oorzaak daarvan was toch duidelijk dat het college niet bereid was geld beschikbaar te stellen?

Mevrouw EDELENBOSCH: Ik kan wel een draaiboek geven van wat er in de onderhandelingen allemaal is gebeurd, maar dat lijkt mij meer iets voor de commissie.

De heer DE HAAS: Dat is mij allemaal bekend.

Mevrouw EDELENBOSCH: Dat weet de heer De Haas ook dat wij niet voor niets met ons allen om de tafel hebben gezeten.

De heer DE HAAS: Het was misschien niet voor niets, maar het heeft allemaal wel vertragend gewerkt.

Mevrouw EDELENBOSCH: Soms moet je constateren dat de onderhandelingen niet opleveren waarop was ingezet.

De heer DE HAAS: Met onwillige honden is het slecht hazen vangen, dat is hier weer gebleken.

De heer HORNSTRA: Mag ik de heer De Haas er dan nog wel even duidelijk op wijzen dat de meerderheid van de staten mevrouw Edelenbosch met deze boodschap op pad heeft gestuurd. Dat de uitkomst hiervan niet is wat wij graag hadden gezien, klopt.

De heer DE HAAS: Daar ben ik het mee eens.

Mevrouw EDELENBOSCH: De Hornstra vroeg nog naar de bijdrage van LNV. In Den Haag ligt een en ander stil en als gevolg daarvan is dit knelpunt nog niet opgelost. De afspraak was dat de kosten van de oprichting en het werk van de BFE door het ministerie zouden worden betaald. De financiële positie van Den Haag en zeker van het Ministerie van LNV is bekend. Ik deel de zorgen, maar ik wijs erop dat er nog steeds een driemanschap is dat over dit onderwerp aan het bakkeleien is. Ik blijf in afwachting, maar ik ben bang dat er niet al te veel meer uitkomt.

#### TWEEDE TERMIJN

De heer HORNSTRA: Mijnheer de voorzitter. Ik concludeer dan toch dat we te maken hebben met een rammelende uitvoeringswet en dat wij waarschijnlijk ook nog grotendeels voor de kosten zullen opdraaien. Wij zijn dan ook heel benieuwd naar wat de evaluatie aan inzichten oplevert over hoe het nu werkelijk gaat met zo'n FBE. Wij zullen dat in de commissie kritisch volgen.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college.

14. Het voorstel van gedeputeerde staten van 28 maart 2003, kenmerk 9/6.8/2003001926, 2<sup>e</sup> wijziging provinciale begroting 2003

(statenstuk 2003-43)

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Het voorstel is ruim € 3,2 miljoen door te schuiven van 2002 naar 2003. Het is een technisch punt, want voor kredieten die verleden jaar beschikbaar zijn gesteld tot uitvoering leiden, kan er wel een tijdje overheen gaan en dan volgt de uitvoering dus in 2003. Toch vinden wij dat dit grote bedrag wel wat gemakkelijk van 2002 naar 2003 wordt overgeheveld en de motivering vinden wij op sommige onderdelen onvoldoende.

Ons voorstel is dan ook dit punt door te schuiven naar de vergadering van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie (BFE) van 14 mei 2003 - dan kunnen hierover vragen worden gesteld en beantwoord - en er eind mei in de staten over te laten besluiten.

De VOORZITTER: Dit betekent dat de heer Veenstra voorstelt het statenstuk van de agenda van vandaag af te voeren.

De heer VEENSTRA: Daar komt het inderdaad op neer.

De VOORZITTER: Ik hoor daar graag de andere fracties over.

De heer BAAS: Ook wat mijn fractie betreft gaat het om een technisch stuk, maar hier en daar te technisch. Wij hebben met name wat moeite met het ontbreken van een toelichting bij een paar van de over te hevelen kredieten. Het gaat ons met name om de nummers 31, 33 en 38. De nummers 31 en 33 gaan ons helemaal aan het hart. Het gaat om de vrijetijdsbesteding van jongeren met een handicap en om bijdragen ter stimulering van de totstandkoming van hospices. Het gaat dus om de heel zwakken in onze samenleving. Wij hebben deze kredieten indertijd graag ter beschikking gesteld en die kredieten worden nu voor het overgrote deel overgeheveld. Er is kennelijk weinig uitgegeven. Dat heeft ongetwijfeld een goede reden, maar de toelichting had wel wat ruimer mogen zijn.

Hetzelfde geldt voor nummer 38: Digitalisering bestemmingsplannen.

Het voorstel van de heer Veenstra vinden wij een goede optie, want in de commissievergadering kan dan gedetailleerde informatie worden gegeven, waarmee het ons nu geen extra tijd kost.

De VOORZITTER: Ik moet de heer Veenstra nog gelukwensen met zijn maidenspeech. Zijn er nog leden die het woord over met name het voorstel van de heer Veenstra wensen te voeren?

De heer BLANKSMA: Voorzitter. Wij steunen dat voorstel.

De heer WEGGEMANS: Mijnheer de voorzitter. Het voorstel om dit stuk eerst in de commissie te bespreken, komt natuurlijk sympathiek over. Het zou ook de normale gang van zaken zijn geweest. Maar ter voorbereiding van deze statenvergadering zijn er geen commissievergaderingen geweest en daarom is er ruim tijd uitgetrokken voor een inhoudelijke reactie in deze statenvergadering.

Uitstel van de behandeling zorgt voor een complicatie. Het is vooral techniek. Dat bepaalde dingen niet zijn gerealiseerd, betekent niet dat het desbetreffende statenstuk verdwijnen kan, het college neemt althans niet de vrijheid dat voor te stellen. Ik ben het met de heer Baas eens dat een aantal dingen langzaam gaat, maar het college stelt niet voor daarom maar van het daarvoor uitgetrokken krediet af te zien. Dat had wel gekund als expliciet voor een bepaald jaar een krediet was verstrekt, maar dan zou het ook niet op deze lijst zijn terechtgekomen.

Uitstel betekent een complicatie voor de rekening. Vandaag besluiten betekent dat de accountant dit allemaal nog in de goedkeuring van de rekening 2002 kan meenemen. Wij hebben die rekening heel bewust naar voren geschoven - de staten ontvangen die waarschijnlijk nog deze week - opdat die nog voor de zomer afgehandeld kan worden. Dat is al heel lang de wens van zowel de staten als het college, maar tot nu toe werd het altijd september. Maar het college heeft er bijzonder veel belang bij dat de rekening wel in het voorjaar wordt behandeld. De rekening kan dan eerder worden behandeld dan de begroting voor 2004 en dat heeft weer voordeel voor bestedingsgedachten die uit de rekening gehaald kunnen worden. Het nu behandelen van dit stuk is een wezenlijk onderdeel van dat verhaal, want anders worden de overhevelingen niet door de accountant goedgekeurd en wordt alles weer opgeschort. Het uiteindelijke besluit moet door de staten en niet door de commissies worden genomen. Daarom ontraad ik de staten zeer ernstig de besluitvorming uit te stellen. Het is vooral boekhouding. Ik heb van de heer Veenstra niet gehoord waarover hij nader wil discussiëren. Ik geef de staten mee dat zij over elke post die overgeheveld wordt op elk moment inhoudelijk kunnen discussiëren en zelfs kunnen voorstellen de uitgave niet langer voort te zetten.

Voorzitter. Ik ontraad dus ten sterkste uitstel van de besluitvorming. De staten hebben zelf gekozen voor een statenvergadering zonder commissievergaderingen vooraf.

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Ik verzoek u de vergadering voor enige minuten te schorsen.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 10.40 uur tot 10.53 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en ik geef het woord aan de heer Veenstra.

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Wij zien in dat het de absolute voorkeur heeft dit jaar eerst de rekening 2002 af te ronden en vervolgens met de begroting 2004 te starten. In die zin gaan wij akkoord met de technische kant van het voorstel, dus met het overhevelen van de kredieten, maar in de commissievergadering van 14 mei willen wij toch nog graag het thema kredieten bespreken. Het gaat ons dan vooral om de criteria en het beleid. Wij zien wel graag dat volgend jaar dergelijke bedragen worden betrokken bij de Voorjaarsnota.

De VOORZITTER: Deze woorden houden concreet in dat de heer Veenstra zijn voorstel om dit statenstuk van de agenda af te voeren, niet handhaaft, maar graag in de vergadering van de Statencommissie BFE van 14 mei 2003 nog inhoudelijk over dit statenstuk wil spreken.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Ik kan de inhoudelijke vragen over een paar posten dan ook meenemen naar 14 mei 2003. Ik geef daar ook de voorkeur aan boven het nu stellen van die vragen.

De heer WEGGEMANS: Ik kan mij voorstellen dat dit stuk dan in elke statencommissie aan de orde komt, want de inhoudelijke zaken gaan diverse commissies aan. Ik wil mijn opvolger op financiën er toch voor behoeden dat hij op alle vragen een antwoord moet geven.

De heer DIJKS: Dank je wel, Henk!

De VOORZITTER: Het Presidium zal zich op de oproep van de heer Weggemans beraden.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college.

De VOORZITTER: Ik wil beginnen met de staten een compliment te maken voor de voortvarende wijze waarop zij hedenochtend de beraadslagingen hebben gevoerd.

Om vast te houden aan het door mij eerder uitge-

sproken voornemen om met de presentatie van het collegeprogramma en alles wat daarbij hoort, pas vanmiddag te beginnen, stel ik voor nu eerst agendapunt N te behandelen en daarna de door de heer Langenkamp aangekondigde motie met betrekking tot Irak. Ik doe dit te meer daar mevrouw Edelenbosch pas aan het begin van de middag terug is van een begrafenis. Het lijkt mij niet mogelijk nog andere punten voor de middag-pauze te behandelen, te meer daar vanmiddag nog een vijftal nieuwe statenleden wordt geïnstalleerd dat bij de behandeling van enkele agenda-punten moet worden betrokken.

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

#### **N. Begindiscussie opstellen statenagenda**

Procedurebrief van de statengriffier van 10 april 2003, kenmerk 2003003647

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Ik kan hierover heel kort zijn: wij kunnen volledig instemmen met het voorstel van de werkgroep.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel.

De VOORZITTER: Daarmee hebben we dus ook geen tijd gewonnen. Ik erger mij wel eens aan de staten, maar vandaag gaat het allemaal zeer vlot. Dan geef ik nu het woord aan de heer Langenkamp voor het indienen van zijn motie.

De heer LANGENKAMP: Mijnheer de voorzitter. Ik heb eerlijk gezegd ook mijn best gedaan om mijn verhaal zo kort mogelijk te houden, dus zo ontzettend veel tijd zal ik ook niet nodig hebben. Ik denk dat eenieder wel weet wat er her en der op de wereld gebeurt en ik wil absoluut niet over de wereldproblematiek gaan discussiëren, ik wil spreken over de hulpactie die in Drenthe is gestart. Die actie "Drenthe helpt Irak" is ontstaan binnen de Irakese vereniging Assen en is opgepakt door de samenwerkende kerken. De initiatiefnemers vragen onder andere steun aan alle gemeenteraden en aan de provincie. Naar onze mening - dat "onze" slaat ook op de mede-indieners van de motie vanuit de PvdA en het CDA - verdient de actie de steun van PS en wel om verschillende redenen. Ik wil die redenen nu nog niet noemen, maar als daarover vragen

zijn, wil ik daar ik tweede termijn graag op ingaan. Bovendien wil ik de mede-indieners van de motie graag enige ruimte geven.

Mijnheer de voorzitter. Ik zal dan nu de motie, die is ondertekend door de fracties van GroenLinks, de PvdA en het CDA, voorlezen.

#### **Motie D**

*Provinciale staten van Drenthe in vergadering  
bijeen op 23 april 2003.*

*Overwegende dat:*

- *er in Drenthe een actie is gestart: Drenthe helpt Irak;*
- *er een Comité van Aanbeveling is gevormd, welke een oproep doet deze actie te steunen;*

*Spreken daarom als hun mening uit dat:*

- *deze actie ondersteuning verdient;*

*En verzoeken gedeputeerde staten op korte termijn te onderzoeken in welke vorm de ondersteuning kan plaatsvinden.*

*Voorwaarde is dat de hulp inzichtelijk en controlebaar wordt verstrekt. Vergelijkbaar met reeds lopende projecten waarbij terug koppeling Drentse inwoners mogelijk is.*

*De financiële bijdrage gelimiteerd is tot € 100.000,--.*

*En gaan over tot de orde van de dag.*

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de motie voldoende is ondersteund en daarom bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer HORNSTRA: Mijnheer de voorzitter. Het dilemma waarvoor ik sta is nu of heel kort of heel langzaam te spreken.

De PvdA steunt deze motie omdat zij begaan is met het lot van velen in Irak. Ik denk dat er wat dat betreft geen onderscheid is tussen de verschillende fracties in de staten.

Er wordt nu een actie voorgesteld die zeer concreet is en aan die concreetheid hecht de PvdA zeer. Er moet wel een heel duidelijke communicatie naar de Drentse burger toe mogelijk zijn over wat er met het geld gebeurt. Wij wachten graag af met welk voorstel het college komt ten aanzien van de bestemming van het geld.

Het moet in onze ogen wel om humanitaire hulp gaan. Achteraf moet aan de burgers duidelijk worden gemaakt wat er nu precies met het geld is gebeurd.

Wij hechten dus aan deze inzichtelijkheid en aan de terugkoppeling naar de burgers en de staten. Het lijkt ons wel goed dergelijke acties voortaan iets meer in te kaderen in een vorm van mondiale bewustwording en dus minder ad hoc te laten zijn. Maar emoties mogen in de politiek soms een plaats krijgen. Gelet op het feit dat er in Drenthe veel Irakezen wonen en juist zij een beroep op ons doen, willen wij in dit geval hieraan meewerken.

De heer REUKEMA: Mijnheer de voorzitter. Sociale betrokkenheid en humaniteit heeft het CDA altijd hoog in het vaandel staan. Niet voor niets was onze laatste verkiezingsleus "Ieder mens telt". Dat geldt niet alleen voor Drenthe. Het Drentse initiatief om de mensen in Irak te helpen, verwoord in de voorliggende motie, wordt door de fractie van het CDA gesteund.

Onze fractie is een groot voorstander van praktische oplossingen, korte lijnen en directe hulp, kortom: gericht op daadwerkelijke plaatselijke hulpverlening. Voor het CDA betekent dat: geen nader onderzoek, geen bureaucratisch apparaat optuigen, maar gewoon het exporteren van onder ons gezegd "Drentse naobehulp" naar het gebied tussen de Eufraat en de Tigris, het gebied waarover heel lang geleden al een buitengewoon goed en nog steeds actueel boek is geschreven.

De VOORZITTER: Ik wens de heer Reukema van harte geluk met zijn maidenspeech.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Ik heb namens mijn fractie al een mailtje doen rondgaan naar aanleiding van eerdere berichten over en aankondigingen van de motie en het lijkt mij goed de inhoud daarvan in het openbaar voor de notulen vast te leggen.

Mijn fractie staat buitengewoon aarzelend tegenover de motie die nu door GroenLinks is ingediend. Wie de aangenomen motie over de honger in Afrika-actie tijdens de statenverkiezingen nog eens in gedachten terughaalt en met name de reacties daarop en de bereikte effecten, moet zich bij die aarzeling iets kunnen voorstellen.

In afnemende mate voelt mijn fractie zich thuis bij een type motie dat op zichzelf uiteraard terecht

inhaakt op de vele vormen van reëel leed in de wereld. Het symbolische gehalte is bovengemiddeld hoog, waarbij de grens met achterliggende ideologische motieven in het algemeen de suggestie van politiek opportunisme en het oppoetsen van het eigen ethische blazoën tamelijk dun maakt. In feite dringen we elkaar een dermate hoge moraal op dat tegenstemmen al nauwelijks denkbaar is vanwege de kans op meestal impliciete verwijten van harteloosheid of nog erger. Van een open en rationele discussie over nut en noodzaak van uitspraken van de Drentse staten over bepaalde noden en behoeften in de wereld is dan ook vaak geen sprake.

In die zin hebben wij de motie, zoals ik had aangekondigd, afgewacht en wij willen haar beoordelen op de precieze strekking en het beoogde effect. Gelet op de inhoud van de motie, die wij wat mager vinden, en ook gelet op het ad hoc-karakter - er is geen enkele koppeling met de nota Internationale betrekkingen die wij onlangs hebben besproken en aangenomen - zullen wij haar niet steunen.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. De fractie van de VVD sluit zich aan bij wat de heer Engels zojuist over deze motie heeft gezegd. Als het om dergelijke zaken gaat, doet binnen de fractie de doctrine van Jan van Heukelum nog opgeld die luidt: "Hier gaat de provincie niet over". Hoe sympathiek de actie ook is, feitelijk komt het wel op die uitspraak neer. De provincie heeft geen beleid en geen budget voor dit soort zaken, het zijn ad hoc-beslissingen. Maar waar liggen dan de grenzen, welk leed trekken wij ons aan, welk leed laten wij passeren? Het is een hellend vlak dat buiten onze competentie ligt en in veel gevallen speelt de televisie daarin een belangrijke rol. Voor de fractie van de VVD hoeft deze motie dan ook niet.

Het leed voor de burgers in Irak is groot. Schone oorlogen bestaan niet. Het ontbreekt het land op dit moment aan van alles. Daar sluiten wij heus de ogen niet voor. Maar de oorlog is ook nog maar net ten einde. De vraag is hoe het land zich de komende tijd ontwikkelt en dus zijn er nog geen conclusies te trekken. Irak is een rijk land met bovendien een behoorlijk hoge organisatiegraad. Ook de internationale gemeenschap zal haar bijdrage leveren en intussen is al een nationale actie voor hulp aan Irak van start gegaan.

Voorzitter. Hoe sympathiek de actie ook is, enige nuancering lijkt op zijn plaats. Wat wil men precies gaan doen, waar wordt de bijdrage voor gevraagd, hoe zeker is het dat de gelden of goederen op de plaats van bestemming komen, het zijn allemaal vragen waarop nog geen helder antwoord is. Voor steun uit gemeenschappelijke middelen gelden hier toch ook de gebruikelijke zekerheden. In de motie van GroenLinks wordt aan het college gevraagd antwoorden op de vragen te zoeken en vervolgens met een concreet voorstel te komen. Alvorens hiermee aan het werk te gaan, is eerst de vraag aan de orde of dit wel een taak van de provincie is. De VVD vindt dus van niet. Het is altijd lastig om bij een op zichzelf sympathiek gebaar dwars te gaan liggen. Een financiële bijdrage, laat staan een in de sfeer van het genoemde maximum, is wat ons betreft niet gewenst. Burgers moeten hier zelf over kunnen beslissen, dat hoeven wij met hun geld niet te doen. Wanneer de actie kan steunen op een breed draagvlak in de Drentse bevolking dan is immateriële hulp vanuit dit huis vanzelfsprekend. Daar is wat ons betreft geen motie voor nodig. De VVD zal dan ook tegen deze motie stemmen.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. In de woorden van de heren Engels en Dohle kan mijn fractie zich volledig vinden. Wij zullen tegen het voorstel stemmen.

De heer DE JONG: Mijnheer de voorzitter. De LPF stelt zich op hetzelfde standpunt als D66 en de VVD en daarom sluit ik mij aan bij de woorden van de heer De Haas.

De heer KLOOS: Voorzitter. Ik kan mij aan de woorden van de VVD conformeren.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Dat geldt ook voor mijn fractie.

De VOORZITTER: Ik moet eerst nog de heer Dohle complimenteren met zijn maidenspeech. Het lijkt mij verder verstandig de vergadering enige minuten te schorsen, want ik ga ervan uit dat de staten toch een standpunt van het demissionaire college wensen te vernemen. Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 11.10 uur tot 11.34 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de heer Swierstra.

De heer SWIERSTRA: Mijnheer de voorzitter. Van de kant van verschillende fracties is aangegeven hoezeer men zich vanuit persoonlijke maar ook vanuit politieke motieven bekommert om hetgeen zich op dit moment in Irak afspeelt. Die sociale en humanitaire betrokkenheid wordt vaker in deze staten beleden ten aanzien van bepaalde onderwerpen, maar ook heel vaak niet en dat is al het eerste probleem waarmee het college kampt op het moment dat de staten van Drenthe een oordeel uitspreken over het leed ergens in de wereld. Wij hebben ons op dit punt tot nu toe dan ook altijd zeer beperkt en bij de Nota buitenland hebben wij hierover indringend met elkaar gediscussieerd. Bij de behandeling van die nota is vastgesteld dat de ontwikkelingssamenwerkingsrelaties van de provincie via een bepaald patroon dienen te lopen en dat de humanitaire hulp zich vooral concentreert op de bijzondere relatie die wij vanuit het Drentse met de Molukken hebben.

Zegt dat ook maar iets over de betrokkenheid van deze staten met al die andere noden in de wereld? Nee, maar wij komen dan al heel snel terecht in de discussie die de heer Engels duidde als morele verontwaardiging, het opdringen van moraal of wat dan ook maar.

Het moge helder zijn dat er in de staten geen enkele twijfel is over de nood en het lijden in Irak en over wat de staten daaraan persoonlijk zouden willen bijdragen.

Voorzitter. Het aannemen van een motie hierover door de staten levert een aantal problemen op. In de overwegingen wordt geconstateerd dat er een actie is gestart en dat er voor die actie een comité van aanbeveling is gevormd. Verder hebben wij kunnen constateren dat de voorzitter van de staten en het college deel uitmaakt van dat comité van aanbeveling om daarmee de burgers van deze provincie op te roepen vooral aan die actie mee te doen. Maar dat is iets anders dan dat de provincie zelf daarin met belastinggeld een rol gaat spelen. Past die rol de staten, of is die rol uitsluitend voorbehouden aan de rijksoverheid, die uit de middelen voor ontwikkelingssamenwerking een bijdrage kan leveren? Past het de staten dan om daaroverheen en dan ook nog tamelijk willekeurig, andere acties te plegen?

Het dictum van de motie is wat dit betreft ook wat

bijzonder. Daarin wordt namelijk aan het college gevraagd een onderzoek te doen naar op welke manier de ondersteuning kan plaatsvinden. Is dat in het dualistische systeem nu de taak van het college? Dat onderzoek kan heel breed zijn. Wat willen de staten dan en wat wil het college zelf? Er zijn al bepaalde acties gaande en moet het college dan nog weer iets nieuws bedenken? Wat dat betreft is het dictum niet heel erg duidelijk. In het dictum is ook sprake van "lopende projecten". Wat zijn dat dan en waar sluiten wij wel en waar sluiten wij dan niet bij aan? En wordt er nu een financiële bijdrage gevraagd of niet, het is allemaal niet zo duidelijk.

Voorzitter. Dit demissionaire college voelt zich derhalve niet zo geroepen om de motie een op een over te nemen. Wat wij wel kunnen doen is de oproep aan de Drentse samenleving mee ondersteunen om zich vooral in te spannen om aan de lopende acties een bijdrage te geven. Wat de provincie zelf zou kunnen doen - het demissionaire college zal zich hierop beraden en zal het verzoek hiertoe ook ter kennis brengen van het nieuwe college - is bekijken of en zo ja op welk moment de provincie een bijdrage kan geven, bijvoorbeeld in de vorm van het verstrekken van kennis vanuit dit huis, of vanuit een van de aan de provincie gerelateerde organisaties, bijvoorbeeld als het gaat om water of om cultuur. Dat zijn vormen van samenwerking en hulp waarbij wij ons iets kunnen voorstellen, omdat wij daarbij onze specifieke expertise kunnen inzetten. Maar dat is iets anders dan het een beetje lukraak - ik weet dat deze term zich slecht verhoudt met de beleving en het doel van de actie - zeggen dat wij maximaal € 100.000,- uit de kast halen voor iets dat wij nog niet precies weten. Laten wij aansluiten bij de initiatieven die genomen zijn en die vooral overlaten aan de samenleving. De provincie kan dan haar rol spelen op de wijze als zojuist door mij aangegeven.

Voorzitter. Dit is de reactie van het demissionaire college op de motie.

## TWEEDE TERMIJN

De heer LANGENKAMP: Mijnheer de voorzitter. Terwijl ik naar het spreekgestoelte liep, zei de heer Hornstra dat dit laatste nu precies is waar het om draait.

De heer SWIERSTRA: Het laatste stukje van mijn verhaal?

De heer LANGENKAMP: Inderdaad. Maar dat kan de heer Hornstra zelf beter uitleggen. Ik denk dat hij bedoelt dat het er juist om gaat niet lukraak iets te doen. Natuurlijk willen wij dat niet. Het moet inzichtelijk en controleerbaar gebeuren en als het even kan moet er ook nog teruggekoppeld worden naar de inwoners van Drenthe. Dat zijn allemaal mogelijkheden, maar waar het ons in eerste instantie om gaat is dat er steun wordt geven, immaterieel maar wij hopen natuurlijk ook materieel. Het is zoals iemand vanuit de kerken tegen mij zei: "De tijd van bidden is voorbij, het wordt nu tijd om actie te ondernemen". Er moet dus wat gebeuren.

Ik heb begrip voor partijen die zeggen dat het om ad hoc-beleid gaat. Het gaat er ook totaal niet om elkaar de maat te nemen en te bepalen wie er nu het meest bevlogen is. Ik zou het vreselijk vinden als de discussie die kant opging. Het gaat erom dat wij solidariteit tonen naar die grote groep Irakezen die hier woont. Dat wij hiervoor niet echt goede instrumenten hebben, klopt. Een aantal statenleden heeft naar aanleiding van de e-mails die de laatste dagen rondgestuurd werden gezegd, dat een klein groepje statenleden de nota buitenland maar eens moet concretiseren.

Mondiale bewustwording willen wij allemaal wel, maar de een wil dat in een iets andere vorm dan de ander en het gaat er nu om het beleid controleerbaar, inzichtelijk en afrekenbaar te maken. De heer Swierstra weet echter ook dat in de nota buitenland staat dat incidenteel als reactie op een vraag vanuit de bevolking - daar voldoet deze actie dus aan - wel degelijk hulp gegeven kan worden en dat daar ook een budget voor is. Het is dus niet helemaal ad hoc. De Nota buitenland gaat grotendeels over Europa, maar er staat ook in dat op incidentele basis hulp buiten Europa kan worden verleend. Het demissionaire college heeft, zo blijkt uit de woorden van de heer Swierstra, kennelijk niet zo bar veel zin in het gevraagde te doen, maar ik vraag mij af, of in het duale systeem de staten niet het besluit nemen waarna het college er maar mee aan de slag moet en met een voorstel moet komen, waarna de staten de hoed en de rand ervan bespreken en het precieze bedrag bepalen. Het is juist onze bedoeling niet te

verzanden in allerlei discussies over de Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD) of het adopteren van een scholingsproject. Wij willen graag dat de staten de motie aanvaarden en dat GS daarna aan het werk moet. Natuurlijk betekent dit werk voor GS, maar net als de heer Reukema wil ook ik absoluut geen bureaucratie. Het college moet proberen een korte klap te maken.

De heer REUKEMA: Mijnheer de voorzitter. Ik heb gesproken over geen nader onderzoek. Dat klinkt misschien raar uit mijn mond, maar als het gaat om humaniteit en korte lijnen, ben ik daar voorstander van. De fractie van het CDA heeft zeer nadrukkelijk gepleit voor een snelle en directe lijn. Ik kan mij dan ook niet vinden in de uitspraak van de heer Swierstra waarin hij de term "ad hoc" gebruikt. Ik kan mij wel vinden in zijn woorden als het gaat om het samenwerken met instanties op het gebied van water en zelfs olie. Wij pleiten ervoor dat wordt samengewerkt met de plaatselijke bevolking.

Als wij de creativiteit steunen en solidair zijn met dit volksdeel kan er volgens ons een goede en constructieve oplossing komen. Ik zie graag dat het college een dergelijk voorstel steunt.

De heer HORNSTRA: Mijnheer de voorzitter. De discussie gaat nu toch wat over wat we wel en wat wij misschien niet willen en ik denk dat wij het meer eens zijn dan in eerste instantie uit de discussie blijkt.

De heer Swierstra heeft aangegeven hoe het college tegen deze problematiek aankijkt en met name zijn woorden dat gebruik moet worden gemaakt van de kennis die in dit huis aanwezig is op het gebied van water, milieu en misschien ook wel onderwijs om op basis daarvan te bekijken welke expertise beschikbaar kan worden gesteld, komt neer op wat wij in eerste instantie hebben bevestigd. Wij willen dat bekeken wordt hoe wat hier aanwezig is daar kan worden ingezet. Daar hoort ook een prijskaartje bij. Er is een bedrag genoemd, dat nog niet vaststaat. Omdat het college daarop meer zicht heeft dan wij, verzoeken wij het college te bekijken wat met onze kennis daar kan worden gedaan.

De heer KLOOS: De Nederlandse regering heeft daarvoor toch € 3 miljoen vrijgemaakt. Het gaat juist om de expertise van het bedrijfsleven, want we willen er allemaal beter van worden.

De heer HORNSTRA: Ik wijs op het waterproject op de Molukken dat de provincie samen met de WMD heeft opgezet. Dat project werkt uitstekend en ook landelijk wordt daar geld aan gegeven. Maar vanwege zijn specifieke band met de Molukken doet Drente daar iets meer. De actie waarom het nu gaat, komt uit een grote groep Irakezen in Drenthe. Daarom is er in onze ogen sprake van een relatie en daarom willen wij bekijken wat Drenthe specifiek aan alle hulp kan toevoegen. Het moet kleinschalig zijn. Er zijn gebieden waar concrete humanitaire hulp of ondersteuning geboden kan worden. En dát is nu precies wat ons bindt.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. De heer Langenkamp zei dat het niet de bedoeling is elkaar de maat te nemen. De fractie van de VVD onderschrijft die woorden. Echter, er zal wel een voorstel van het college moeten komen met een plan van aanpak en daaraan moet toch enig onderzoek voorafgaan. Het is op zijn minst nodig te bekijken wat er al aan initiatieven wordt ontplooid en wat dan nog zinvol is om vanuit Drenthe te ondernemen.

Het beschikbaar stellen van kennis, netwerk en faciliteiten vanuit dit huis ligt in dezelfde lijn. De inbreng kan groot of beperkt zijn. Praktisch en concreet, daar streven wij natuurlijk allemaal naar, maar er zal toch heel goed over nagedacht moeten worden hoe de creativiteit ten volle kan worden benut.

Wat ons betreft is geld niet het probleem. Dat klinkt misschien een beetje raar, maar de middelen zijn op een andere manier ruim voorhanden. De olieproductie wordt weer op peil gebracht en internationaal wordt het nodige gedaan om die productie te benutten voor de opbouw van het land.

Gelet op de toonzetting van de reactie van het college hebben wij wel vertrouwen in een inzet, waarbij praktisch en concreet in goede verhouding met elkaar staan. Ik ben benieuwd naar de mening van het CDA en de PvdA over de motie, want ik beluister in de bijdragen van die fracties toch een soort van instemming met het standpunt van het college, zodat ik mij kan voorstellen dat die fracties zich gaan afvragen of de motie nog wel zin heeft.

De heer SWIERSTRA: Mijnheer de voorzitter. Het woord "lukraak" dat ik gebruikte was geen verwijt

aan het CDA, ik probeerde daarmee aan te geven dat het nu iets doen voor Irak toch een wat ad hoc-karakter heeft. Op het moment dat de Taliban uit Afghanistan werd verdreven, hebben wij ook geen actie gevoerd. Op het moment dat er grote problemen waren en zijn in Afrika, bijvoorbeeld Rwanda, hebben wij ook niet specifiek actie gevoerd. Was dit terecht of onterecht? Dat zeg ik niet, ik wil hiermee alleen aangeven dat wij erg op moeten passen om als PS van Drenthe ons een politiek oordeel aan te meten op basis van de noden die wij op een bepaald moment voorbij zien komen. Daarmee zeg ik niets over de noden en over de noodzaak. De nieuwe staten hebben mij in hun eerste vergadering ook stil horen staan bij de afschuwelijke problematiek die op dat moment in Irak speelde. Op dat punt hoeven we elkaar inderdaad niet de maat te nemen. Mijn mening is wel dat als wij als provincie ons een rol willen aanmeten in dit soort van internationale dan wel humanitaire aangelegenheden, wij dat op een heel zorgvuldige manier moeten doen.

De heer LANGENKAMP: De heer Swierstra noemt enkele gebieden in de wereld waar inderdaad ook grote problemen zijn geweest, maar ik wijs erop dat in dit geval PS gevraagd worden de actie te steunen, net zoals de gemeenten in Drenthe gevraagd zijn de actie te steunen. Dat was bij de andere problemen die de heer Swierstra noemde, niet het geval en dat is toch een wezenlijk verschil.

De heer SWIERSTRA: Maar dat maakt het eigenlijk alleen maar erger: wie de vinger opsteekt, komt hier dus binnen en wie dat niet doet, niet.

De heer LANGENKAMP: Dat is een gevolg van de nota buitenlandbeleid. In die nota staat dat er een vraag vanuit de bevolking moet zijn.

De heer SWIERSTRA: Maar dan gaat het om heel andersoortige zaken, maar de discussie daarover wil ik nu niet overdoen, dat doen de staten een andere keer maar.

Het gaat nu om de vraag: als er dan ten aanzien van Irak actie wordt gevoerd, welke actie is dat dan precies? Wij horen Maartje van Weegen een gironummer noemen, maar gaat het dan om hetzelfde als waarover wij nu spreken?

Als ik het CDA goed begrijp dan is het standpunt van die fractie: geen flauwekul - excusez le mot -

maak maar een ton over aan Het Rode Kruis, dan weten wij in principe dat het goed terecht komt en dan is het klaar. Maar aan de andere kant hoor ik het CDA ook steun geven aan de opvatting dat de provincie haar expertise ter beschikking moet stellen en dat zij op die manier als overheidsonderdeel moet proberen een rol te spelen in de wederopbouw van het land. Wij geven er de voorkeur aan te bekijken of en zo ja op welke wijze wij daaraan een bijdrage kunnen geven en dan kom ik weer terecht bij de voorbeelden die ik daarvan heb gegeven. Getracht moet worden de kennis in dit huis of bij een van de aan ons gelieerde instellingen in een wat breder kader inzetbaar te maken. Op het moment dat wij dat doen, vervullen wij als mede-overheid een rol, maar laten wij de verantwoordelijkheid voor bijdragen bij de burger, waar die verantwoordelijkheid ook hoort. Het is aan de burger om wel of niet geld bij te dragen aan de acties die ons worden voorgeschoteld. Het overnemen van de motie zadelt het komende college op met een schier onuitputtelijk onderzoek. Dat moeten de staten niet willen. Ik heb aangegeven in welke richting het college denkt en op die wijze zullen wij het huiswerk overlaten aan het nieuwe college. Als de staten de motie aannemen, zullen wij proberen in de geest die ik zo juist aangaf, invulling te geven aan het gevoel van de staten om iets voor Irak te doen.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. De heer Swierstra noemt de initiatieven van Het Rode Kruis en de oproep van Maartje van Weegen. Mijn vraag is of het college gaat kijken naar de volle breedte van de initiatieven die er op dit moment zijn, of dat het zich beperkt tot de initiatieven die vanuit de Drentse bevolking worden ondernomen. In mijn optiek is dat laatste veel concreter.

De heer SWIERSTRA: Het is de vraag of er dan voldoende aanknopingspunten zijn voor onze specifieke expertise of ons netwerk. Maar als dat kan, is dat natuurlijk mooi meegenomen, maar het kan ook best zijn dat het veel effectiever is om in reactie op een oproep van Het Rode Kruis of Artsen zonder Grenzen of welke organisatie ook bepaalde kennis beschikbaar te stellen. Op dit moment kan ik daarover nog geen uitspraak doen en daarmee is in wezen het onbepaalde van de motie nog eens aangetoond. De wereld is zo verschrikkelijk groot dat wij op dit punt erg voorzichtig moeten zijn. Ik wil ook erg voorzichtig zijn in het

wekken van de suggestie dat wij hier in de provincie zelf wat gaat doen. Als het gaat om het uiten van solidariteit kan ik daar nog aan toevoegen dat er natuurlijk contacten zijn met Irakezen in de eigen regio. Er zijn zelfs Irakezen in dit huis werkzaam. De commissaris zal morgen gesprekken hebben met de Irakezen en wellicht biedt dat gesprek aanknopingspunten, maar misschien ook niet. Op dit moment is het te vroeg daarop vooruit te lopen.

De heer HORNSTRA: Mijnheer de voorzitter. Ik verzoek u de vergadering te schorsen.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 11.58 uur tot 12.14 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

De heer HORNSTRA: Mijnheer de voorzitter. Ik bedacht mij net dat wij u in ieder geval van een probleem hebben afgelopen, namelijk het tijdsprobleem.

Voorzitter. Met de door de heer Swierstra aan de motie gegeven invulling kunnen wij leven in die zin dat ook wij zeggen dat er concrete projecten zijn en dat de kennis van wat er in Irak speelt en gaat spelen aanwezig is, misschien voor een deel zelfs wel bij mensen die in Drenthe wonen en in dit huis werken. Er is kennis en expertise in dit huis, bij de WMD of bij andere organisaties die verwant zijn aan de provincie. Gebruik die kennis, zet die kennis in om concreet iets voor de mensen in Irak te doen. Dat is te vertalen naar de burgers, die dan weten wat er met het geld gebeurt. Wanneer dat binnen de bestaande budgetten kan, is dat ook prima, want het bedrag dat in de motie is genoemd is bedoeld voor als er meer geld nodig is en er niet meer uit andere budgetten kan worden geput. Het hoeft dus geen € 100.000,-- te kosten, het mag ook minder zijn, maar geprobeerd moet worden binnen de bestaande budgetten alle kennis die er is te gebruiken. Het is zeker niet de bedoeling dat het geld naar een of ander gironummer gaat, wij willen gericht bekijken wat mogelijk is.

Wij verwachten dat het college binnen niet al te lange tijd met een voorstel komt, waarmee het, nadat het aan de commissie is voorgelegd, uit de voeten moet kunnen. Dat is wat wij voorstellen. Daarom blijven wij de motie steunen, maar zijn wij

het eens met de vertaling die het college daaraan geeft.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Ik heb de indruk dat de standpunten langzaam naar elkaar toe kruipen.

Binnen het duale stelsel moeten de staten zich niet te veel met de beheerstaken van het college bemoeien. Binnen de bestaande budgetten moet de ruimte te vinden zijn om wat te doen in de sfeer van goede naoverhulp. De charme van naoverhulp is juist dat het niet om geld gaat. Het college heeft dat naar onze mening goed begrepen en dat maakt voor ons de motie overbodig.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Met de interpretatie die de heer Hornstra aan de door GroenLinks ingediende motie heeft gegeven, is die voor ons wel aanvaardbaar. Wij zullen de motie steunen.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Gelet op de toelichting die door het college is gegeven kan ik geen andere conclusie trekken dan dat de motie inderdaad overbodig is. Het door het college op dit punt aangekondigde beleid kunnen wij wel steunen. Wat dit onderwerp betreft zitten wij dus nog steeds op de lijn van de VVD.

Aan de orde is de stemming over motie D.

Motie D wordt met handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de leden van de fracties van het CDA, GroenLinks, ChristenUnie en PvdA voor aanvaarding van de motie hebben gestemd doch de leden van de fracties van de VVD, D66, Drents Belang/DOP, LPF en OPD daartegen.

Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 12.20 uur tot 13.31 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

## **H. Presentatie collegeprogramma 2003-2007 en Benoeming gedeputeerden**

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan mevrouw Edelenbosch die de besprekingen over de vorming van een nieuw college heeft geleid.

Mevrouw EDELENBOSCH: Mijnheer de voorzitter. Ik ben deze staten nog een korte terugblik op het laatste deel van de formatieperiode schuldig. De laatste statenbijeenkomst was op 2 april 2003 en toen werd de opdracht geformuleerd voor het doorzoeken naar mogelijkheden om een tweepartijencollege in Drenthe te formeren. Daar der plekke was daar niet direct zicht op, maar de VVD was kort daarop bereid daarover mee te denken, waarmee de weg vrij was voor collegeonderhandelingen op basis van die wens van de staten. Er zijn daarna veel gesprekken geweest en we zijn er uitgekomen.

Voorzitter. Volgens de gewenste procedure hebben de beoogde collegeleden een programma geschreven op hoofdlijnen. Natuurlijk is er intensief met de eigen fracties overleg geweest, maar alleen de vijf gedeputeerden zullen het programma ondertekenen. Volgens ons laat een programma op hoofdlijnen, ondertekend door de gedeputeerden, optimale ruimte voor het politieke debat dat in de staten gevoerd moet worden. Centraal in ons programma staat de werkgelegenheid, het behoud ervan in een teruglopende economie, liefst nog enige uitbreiding inclusief de benodigde gesubsidieerde arbeid.

In onze visie is Drenthe een prachtige provincie, waar het prima wonen, werken en recreëren is en dat verplicht ons de verantwoordelijkheid te nemen om daarin te investeren en ervoor te zorgen dat ook de meest kwetsbare groepen aan onze Drentse samenleving kunnen blijven deelnemen. Wij maken daarvoor heldere keuzes. De kwaliteit in de steden moet beter, de Drentse dorpen moeten levend blijven met een goed voorzieningenniveau, onze groene ruimte als ons kernkapitaal moet bewaard en zoveel mogelijk verbeterd worden. Niet alles kan overal, maar schaarste leidt vaak tot creatieve oplossingen en daartoe laten wij ons graag uitdagen.

Bij de portefeuillevverdeling van dit beoogde college is het de staten waarschijnlijk wel opgevallen dat voor grote continuïteit is gekozen. Dat geeft bestuurlijk zo min mogelijk stagnatie.

Dat geldt ook voor ons beleid: wat goed is, kan blijven. Vandaar dat ons Provinciaal omgevingsplan (POP) het uitgangspunt is. Het concept-POP II is in onze ogen een heel goede basis om met burgers en organisaties in gesprek te gaan over de toekomst van onze provincie. Hoofdpijlers van het POP zijn de ruimtelijke ordening, de waterhuishouding, milieu, verkeer en vervoer, natuur

en landschap en de sociale dimensie. Duurzame ontwikkeling in de komende periode, de periode tot ongeveer 2030 is daarin het Leitmotiv, inclusief aandacht voor de gevolgen van klimaatveranderingen zoals het waterbeheer.

Verder hebben wij een aantal hoofdlijnen benoemd, uitgesplitst in speerpunten. Dat betekent voor ons stevig inzetten op hoogwaardige stedelijke ontwikkeling met zuinig ruimtegebruik, met een slimme combinatie van functies en ruimte daarin voor water en groen, en tevens de bouw en renovatie van huurwoningen.

Ter bevordering van de werkgelegenheid is het nodig bestaande bedrijventerreinen te revitaliseren, parkmanagement te realiseren en te zorgen voor een hoge dichtheid van een snel internet. Voor de ontwikkeling van het landelijk gebied zetten we in op een goede samenwerking met de Groen Coalitie, juist om oplossingen te bedenken voor complexe problemen. Wij proberen bedrijven met toekomstperspectief ruimte te geven, wij realiseren de ecologische hoofdstructuur (EHS) en wij zoeken naar nieuwe financierings- en uitvoeringsvormen.

Bereikbaarheid is voor onze economische vooruitgang van grote waarde en knelpunten moeten worden opgelost. Dat betreft in ieder geval de knelpunten op de A28 en het kruispunt A28/A32, een goed en hoogwaardig openbaar vervoer als het Kolibriproject, veilig verkeer volgens Duurzaam Veilig en een snelle verbinding met de Randstad: wij gaan voor Hanzelijn én Zuiderzeelijn (ZZL). En juist voor een fijnmazige bundeling van openbaar vervoersvormen zullen we in samenwerking met gemeenten naar oplossingen zoeken.

Onze jeugd heeft de toekomst. Vandaar extra aandacht voor natuur en milieu, verkeers- en cultuureducatie, het inzetten op een betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt en samenwerking tussen de Noord-Nederlandse onderwijsinstituten. Werkgevers die jongeren opleiden en ze een vaste baan aanbieden, willen we belonen. De provincie moet een sterke regierol voeren op het gebied van veiligheid en openbare orde, de samenwerking tussen alle partners op dat terrein organiseren en een strikte handhaving voeren. Daar waar de gemeenten en de provincie samen straks energie inkopen, kunnen particulieren en bedrijven zich bij ons aansluiten. En de provincie wil nog steeds geen opslag van radioactief en gevaarlijk afval in de bodem.

Een speerpunt bij het sociale evenwicht is ons jongerenbeleid. Door samenwerking moet er een betere aansluiting van het jongerenwerk op de jeugdzorg komen, moet voortijdig schoolverlaten teruggedrongen worden en moet gezorgd worden voor een goede onderwijskwalificatie en voor een baan in de hoop dat daarmee ook jeugdcriminaliteit voorkomen wordt. Bij dit punt willen wij actief onze jongerenraad betrekken.

En last but not least: kunst en cultuur zijn voor ons van groot belang. Niet alleen om van te genieten, maar ook als voorwaarde voor het goede woon- en vrijetijdsklimaat in onze provincie. Daar moet ook de jeugd vroeg aan kunnen beginnen.

Voorzitter. Ik sluit af. U hebt het geld gemist, maar het leek ons verstandig en realistisch nadere keuzes aan de hand van onze uitgangspunten te maken, wanneer wij ook inzicht hebben in wat er vanuit Den-Haag nog op ons afkomt.

Het aftredende college heeft deze staten nog een Voorjaarsnota voorgelegd, waar het aantredende college zich in kan vinden en waar het in ieder geval dit jaar mee uit de voeten kan.

Zoals gezegd: de nadere uitwerking komt bij de voorbereiding van de begroting 2004.

Voorzitter. Ik stel deze staten voor Sipke B.

Swierstra, Johan Dijks, Hans Schaap, Anneke Haarsma en Ali Edelenbosch te benoemen tot het nieuwe college van de provincie Drenthe.

De tekst van ons Collegeprogramma is reeds ter informatie aan de staten toegestuurd, maar ik wil nu graag met mijn collega's samen het eerste echte exemplaar ondertekenen en dat u, als voorzitter van ons allen, aanbieden. Daarom vraag ik nu mijn collega's naar voren te komen.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering voor enkele ogenblikken opdat wij allen getuige kunnen zijn van het ondertekenen van het collegeprogramma. Daarna heropen ik de vergadering weer om het programma in ontvangst te kunnen nemen.

(Schorsing van 13.39 uur tot 13.41 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

(De voorzitter neemt het collegeprogramma 2003-2007 in ontvangst.)

De VOORZITTER: Hiermee is het collegeprogramma 2003-2007 materieel en geestelijk het

eigendom van deze staten, omdat ik als voorzitter u allen heb mogen vertegenwoordigen. Het spreekt uiteraard vanzelf dat u allen een exemplaar van het programma krijgt.

Alvorens over te gaan tot de voordracht respectievelijk benoeming van de leden van gedeputeerde staten, stel ik de staten in de gelegenheid een politiek-inhoudelijk debat te voeren over dit collegeprogramma en al het andere dat zij daarmee verbonden achten en waarover zij het een en ander willen zeggen.

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter.

Vandaag wordt een nieuw college van gedeputeerde staten geïnstalleerd, een nieuw college gevormd door de VVD en de PvdA. Zoals bekend past dit college in de lijn die wij als PvdA vanaf de verkiezingen op 11 maart 2003 hebben gevolgd. Onze nadrukkelijke voorkeur voor een tweepartijencollege hebben wij in twee openbare formatiedebatten naar voren gebracht. Op voorhand hebben we hierbij geen enkele partij uitgesloten en zijn wij met alle partijen het gesprek open ingegaan. Het tweede openbare debat op 2 april 2003 gaf ons inziens wel aan welke partij nadrukkelijk de deur open hield voor een tweepartijencollege en tot zaken wilde komen en welke partij absoluut de deur dicht hield.

Wij verwachten veel van dit college. De afgelopen twee weken zijn de beoogde gedeputeerden erin geslaagd adequaat en doeltreffend een collegeprogramma op hoofdlijnen op te stellen, een programma dat de staten volop mogelijkheden en aanknopingspunten biedt om de duale handschoen op te pakken. VVD en PvdA hebben prima bestuurders in het college afgevaardigd en er is een goede balans in de portefeuilleverdeling tussen de coalitiepartners.

Nu de inhoud. Zoals gezegd: het programma is adequaat en doeltreffend en een uitstekende basis voor de komende jaren. Toch willen wij op dit moment al een aantal kritische opmerkingen maken.

In het hoofdstuk Algemene visie van het collegeprogramma worden met name twee onderwerpen naar voren gehaald: er wordt gefocust op de toekomst van Drenthe en vervolgens komt de realisatie van het beleid aan de orde. Wij vinden de algemene visie zoals die nu omschreven is, nog wat te beperkt. Gezien de ontwikkelingen in de maatschappij en de economische omstandigheden moeten de staten de komende maanden

hun visie op de toekomst absoluut verdiepen. Uitwerking van het programma bij de begroting 2004 is een, een verdere meerjarige verdieping van de algemene visie is twee. De PvdA onderstreept dat vernieuwen gebeurt door doen en niet door het schrijven van dikke nota's maar toch stellen wij voor om aan de bijeenkomst over na 2030 een vervolg te geven.

Voor zowel de staten als het college vormt het neerzetten van POPII en het verkrijgen van draagvlak voor de daarin opgenomen maatregelen en beleid het komende jaar een belangrijke uitdaging. Hoewel schijnbaar tegenstrijdig behoren duidelijkheid en flexibiliteit hierbij samen te gaan. Het uitwerken van de sociale component in het omgevingsbeleid, samen met gemeenten, heeft onze bijzondere aandacht. Op het terrein van het POP kunnen van de PvdA zowel op sociaal als op fysiek terrein de komende jaren nieuwe voorstellen worden verwacht.

Binnen de PvdA-fractie wordt inmiddels met regiovertegenwoordigers gewerkt; gemeenteraadsfracties, lokale afdelingen maar ook individuele leden en kiezers weten straks precies bij wie zij moeten zijn als het om de PvdA in de provincie gaat. Op deze wijze proberen wij nog meer signalen uit de maatschappij op te vangen en er ook daadwerkelijk iets mee te doen.

Werkgelegenheid is een heel belangrijk thema in het collegeprogramma. De werkgelegenheid loopt terug. Vanochtend hoorde ik dat cijfers daarover nog wel eens verwarring oproepen, maar toch is het algemene beeld dat de werkgelegenheid terugloopt. Het is ook heel erg belangrijk dat ontwikkelingen en maatregelen getoetst worden aan hun bijdrage aan de groei of het behoud van de werkgelegenheid in Drenthe. De aandacht in het programma voor gesubsidieerde banen onderstrepen wij volledig. Ongetwijfeld komen er ook op dit terrein de komende periode forse bezuinigingen vanuit het Haagse. Op gemeentelijk en wijk-niveau zijn de gesubsidieerde banen niet meer weg te denken. De PvdA-fractie is inmiddels met de verantwoordelijk wethouder van de gemeente Emmen gestart met een onderzoek naar de rol die de gemeente en de provincie gezamenlijk op dit terrein kunnen vervullen. Op korte termijn willen we hieromtrent met voorstellen komen.

Een ander belangrijk punt is de woningbouw. Wij vragen het college bij de ontwikkeling van het stedelijk gebied bij de woningbouw nadrukkelijk rekening te houden met die groepen op de

woningmarkt die nog steeds moeilijk aan een woning komen. Het gaat dan om mensen met lage inkomens, starters en senioren. Het kwalitatieve en kwantitatieve tekort aan huurwoningen wordt in Nederland en in Drenthe een almaar groter probleem, mede gelet op de bevolkingsontwikkeling in de komende jaren. Wachttijden leiden bij woningzoekenden tot steeds meer verbazing. Wij dagen het college uit om in dezen het voortouw te nemen. Te denken valt aan een zogenaamde task force voor de woningbouw, waarbij in overleg met gemeenten woningcorporaties en ontwikkelaars knelpunten in de woningbouw, bijvoorbeeld de lengte van procedures, adequaat worden teruggebracht. Wij vragen het college ook om gemeentebesturen aan te sporen bestemmingsplannen adequaat op te pakken en uit te voeren. De gemeenten waarom het gaat, voelen zich hierdoor ongetwijfeld aangesproken.

Ouderen en jongeren worden in het collegeprogramma als specifieke doelgroepen beschouwd. Zoals ook al uit het verkiezingsprogramma van de PvdA naar voren kwam, achten wij dit van het grootste belang. Een brede investering in onze Drentse jeugd is van wezenlijk belang. Samenwerken om uitval en achterstanden te voorkomen én te verhelpen, is het motto. De groep ouderen in onze samenleving wordt steeds groter, maar het is een zo diverse groep, dat het woord "ouderen" eigenlijk al niet meer past. Het is de komende jaren van belang dat de provincie op het gebied van wonen, zorg, openbaar vervoer en bereikbare voorzieningen een aanbod op maat faciliteert. Hierbij zal de PvdA altijd nadrukkelijk staan voor die groepen in de maatschappij die dat nodig hebben: mensen met de laagste inkomens, ook binnen de groepen ouderen en jongeren.

Voorzitter. Ik ga afronden. De PvdA-fractie heeft er zin in. De afgelopen weken en maanden hebben wij al gemerkt dat we een goede groep hebben. De samenwerking met het nieuwe college van GS zien wij met alle vertrouwen tegemoet. De meeste mensen in onze fractie zijn nieuw en zijn dus van het zogenaamde post-monisme tijdperk. Zij kennen alleen het dualisme. Wij zullen hiervan passend en initiatiefrijk gebruikmaken, waarbij wij ervoor op zullen passen dat het dualisme geen doel op zich wordt; de inhoud moet voorop blijven staan. Ook de samenwerking met de overige fracties in de staten zien wij met alle vertrouwen tegemoet.

Tenslotte: openheid, rechte lijnen, respect en consequente aandacht voor die groepen en individuen in de samenleving die dat nodig hebben, dat zal ons handelsmerk worden.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Aankomen in de oppositie willen wij, de fractie van het CDA, het nieuwe college van harte gelukwensen met het paasakkoord. Het ziet er goed uit: wij herkennen het CDA-verkiezingsprogramma zelfs in een deel van de visievorming. Het doet ons genoeg dat onze creativiteit het college zo geprikkeld heeft.

Ik wil nog even terugkijken op de gang van zaken. Ik kan niet anders zeggen dan dat wij met gemengde gevoelens terugkijken op de vorming van het college. In feite, zo ervaren wij het, is het feit dat wie van de drie partijen die een college wilden vormen het eerst zei wel een tweepartijencollege te willen, bepalend geweest. Wij hadden verwacht dat in verschillende gesprekken met uitwisseling van argumenten tot een nieuw college zou worden gekomen. Wij stonden daarvoor open. Onze conclusie na de laatste statenvergadering was zodanig en dat hebben wij laten weten. Maar - om met de woorden van mevrouw Edelenbosch te spreken - it takes two to tango.

Even terug naar het collegeprogramma dat nu voorligt. Ik wil in hoofdlijnen onze eerste reacties geven. Het is een kort programma op hoofdlijnen. Dat is terecht, maar op veel punten zal het college nog moeten aangeven wat het gaat doen. Het college wil ruimte bieden voor politieke discussie en politiek debat. Wij juichen dat toe en wij houden het college daar ook aan. Voor ons is het een uitdaging met het college in discussie te gaan om te kijken hoe invulling aan het programma kan worden gegeven. Wij vinden dat het programma een aansprekende titel heeft, maar het roept ook een aantal vragen op. De eerste vraag is hoe het college denkt invulling te geven aan deze titel. Werk is erg belangrijk en de positie van Drenthe op het gebied van werkgelegenheid is niet sterk. Maar welke ambitie heeft het college nu werkelijk? Er is geen doelstelling geformuleerd. De werkgelegenheid moet op peil worden gehouden en liefst worden verbeterd, zo valt te lezen. Dat klinkt op zich goed, maar is toch ook vrijblijvend. In de stad maar ook op het platteland staat de werkgelegenheid onder druk. Met name recreatie en landbouw genereren op het platteland werkgelegenheid. Is het college werkelijk bereid de belemmeringen die

er zijn voor de ontwikkeling van perspectiefvolle bedrijven weg te nemen? In welke mate is het college bereid oud beleid te schrappen voor nieuw, zodat er mogelijkheden gecreëerd worden?

Het college merkt op dat het financiële perspectief niet rooskleurig is. Is het bereid meer middelen vrij te maken voor nieuw beleid? Het CDA zou bijvoorbeeld € 10 miljoen vrij willen maken voor nieuw beleid. Met dat bedrag kan werkelijk wat worden gedaan, kunnen de geschetste problemen werkelijk worden aangepakt.

Wij zouden graag elke vier jaar een evaluatie en een politieke discussie hebben over de verschillende beleidsvelden. Vanochtend is ook al even gediscussieerd over hoe dit kan worden aangepakt en wat daarin de rol van de staten is. Op die manier kunnen gedurende een statenperiode alle beleidsvelden kritisch tegen het licht worden gehouden en kunnen de staten hun werk doen.

De ontwikkeling in het landelijk gebied zal gebukt gaan onder een tekort aan geld. De bezuinigingen van rijkswege kunnen nog wel eens groter worden dan tot nu toe werd aangenomen. Is het college werkelijk bereid keuzes te maken en daadwerkelijk eerst af te maken waar de provincie mee bezig is en de komende tijd geen nieuwe ambities te ontwikkelen? Is het college werkelijk bereid substantieel geld te steken in de ontwikkeling van bijvoorbeeld de Veenkoloniën? We kunnen niet blijven praten over dat gebied en het zoveelste rapport schrijven, er zal nu werkelijk wat moeten gebeuren.

Als in de gemeente Westerveld het project voor toerisme succesvol is, is dit dan bepalend voor de rest van Drenthe en betekent dit dat het college ruimte wil geven voor toeristisch ondernemen? Is het college bereid een kwantitatieve ambitie te formuleren op het gebied van het toerisme? Het college spreekt over het voorfinancieren van verkeersprojecten. Dat klinkt zeer ambitieus, maar wij zijn zeer benieuwd welke mogelijkheden het college daadwerkelijk ziet om bijvoorbeeld de aansluiting bij Meppel te gaan voorfinancieren, dus of het werkelijk perspectiefvol en haalbaar is wat het college wil.

In het collegeprogramma staat dat er overeenstemming is over hoe de burgerconsultatie voor de ZZL georganiseerd gaat worden. Moet ik hieruit lezen dat de VVD heeft ingestemd met het referendum?

Ons valt ook op dat in het collegeprogramma het

gezamenlijk inkopen van energie wordt genoemd. Moet ik hieruit lezen dat de VVD-fractie inmiddels al zover is? Dat sluit namelijk niet aan bij wat wij hierover in het verleden hebben gehoord.

Het college wil zich houden aan de beloftes die aan de burgers zijn gedaan. Dat vinden wij een goed streven en wij hopen dat het college invulling aan deze uitspraak kan en zal geven.

Het CDA vindt dat het programma de ruimte biedt voor goed beleid in het belang van de Drentse burger. Het is echter behoorlijk globaal, zo globaal dat de politieke invulling veel aandacht verdient.

Wij houden het college eraan dat het de staten de ruimte geeft. We verwachten dan ook geen dichtgetimmerde voorstellen. Wij hopen dat het college bereid is de staten vaker dan in het verleden voorstellen te doen waarbij keuzes gemaakt kunnen worden, bijvoorbeeld twee alternatieven waaruit de staten na een politieke discussie kunnen kiezen.

Wij zullen het college kritisch op de inhoud volgen. Wij zien met belangstelling de verdere uitwerking van het programma tegemoet. Wij zien daar ook naar uit. Wij zullen onze creativiteit gebruiken om te voorkomen dat de politiek in Drenthe werkelijk de dood in de pot wordt, zoals sommigen in de verkiezingstijd al angstig hebben verwoord.

In ons verkiezingsprogramma staan genoeg inhoudelijk sterke punten die kunnen helpen zaken die door het college zijn aangekaart van een visie te voorzien. Wij wensen het college veel succes met de uitvoering van het programma.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Allereerst wil ik namens mijn fractie de onderhandelaars van harte feliciteren met het paasakkoord. Complimenteren wil ik het beoogde college ook, en wel met de kwaliteit van het programma, de verdeling van de portefeuilles en vooral de snelheid van handelen. Een beetje tegendraads loop ik in omgekeerde volgorde deze punten langs. Maar eerst wil ik antwoord geven op de vraag hoe tevreden wij kunnen zijn met ons verlies en als wij onze zin niet krijgen.

Ruim voor de verkiezingen zeiden wij het al: de VVD wil met de drie partijen uit het oude college doorgaan. Dat standpunt hebben we ook lang volgehouden, om precies te zijn tot de avond van 3 april 2003.

Is een college van de drie grootste partijen de dood in de pot? Voor de VVD niet.

Het oude college heeft immers bewezen goed en slagvaardig te kunnen besturen. Ook dachten we dat het nieuwe dualistische stelsel beter uit de verf zou komen bij een breed college. En natuurlijk - niets menselijks is ons vreemd - de VVD zou in zo'n college verzekerd zijn van deelname. Geen dood in de pot dus. Een levendig debat is een zaak van provinciale staten zelf, een goed bestuur is het belang van de hele provincie, zo was onze redenering. Die inzet kreeg echter in de praktijk geen meerderheid. Nu zijn het niet de staten die onderhandelen, maar de partijen zelf. Wanneer echter in twee statenvergaderingen blijkt dat er geen draagvlak is voor je standpunt, ontstaat een nieuwe realiteit. Dat draagvlak nam bovendien ook nog steeds verder af. In de eerste plaats bij de grootste fractie, de PvdA, maar ook andere partijen spraken in de vergadering van 2 april 2003 onomwonden uit voortzetting van het oude college niet te zien zitten. De ChristenUnie ging misschien nog wel het verst door expliciet te kiezen voor een tweepartijencollege, desnoods met de VVD, werd er nog bij gezegd. Hoe ver kan een mens gaan.

De heer BAAS: Heel ver.

De heer DOHLE: Kennelijk wel.

Diezelfde woensdagavond overlegt de fractie langdurig over de nieuwe situatie. Uiteindelijk gaat het om een meerderheid in de staten en is de liberale inbreng de eerste toetssteen: vrijheid, gelijkheid, sociale rechtvaardigheid, de bekende pijlers van het liberalisme.

Maar tijdens de statenvergadering van 2 april 2003 gebeurde er meer. De fractievoorzitter van de PvdA, de heer Schaap, sprak van schijn dualisme bij een breed college. Meer nog dan de kracht van dit argument maakte het de intentie van de PvdA duidelijk om de staten werkelijk de ruimte te geven voor een eigen inbreng. Dat maakte indruk.

Natuurlijk voelt de VVD zich medeverantwoordelijk voor dit nieuwe college, maar vrijheid in gebondenheid is niet voor niets een liberaal uitgangspunt. Een rol in de slipstream is niet het profiel waarin de VVD zich wil voegen.

De PvdA sprak op 2 april 2003 bovendien een voorkeur uit voor de VVD boven het CDA. Heel eervol, maar ook verrassend en opnieuw een bevestiging dat de PvdA streeft naar een nieuwe

politiek en een appèl aan wat de VVD zelf voorstaat.

CDA en VVD waren jarenlang goede coalitiepartners. Beide wilden een voortzetting van een breed college. Dat schept een band, een band die je niet zomaar verbreekt. Op de woensdagavond van de statenvergadering heeft onze fractie geen besluit willen nemen omdat zij alle opties nog eens goed wilde overwegen. De besluitvorming werd uitgesteld tot de volgende dag. Het CDA is daarvan in kennis gesteld. Het kon daaruit zijn eigen conclusies trekken en heeft dat ook gedaan. Het lijkt misschien een formaliteit maar voor ons is het toch een belangrijk punt.

Voorzitter. De PvdA heeft bij de verkiezingen flink gewonnen. Waar gaat dat heen? Het aantal collegepartijen ging van 4 naar 3 naar nu 2. Is dit een trend? Je weet het maar nooit, maar bang zijn we er niet voor, althans niet bij deze PvdA. De snelheid van handelen, de verhoudingen in het nieuwe college, de toonzetting van het programma, alles is een bevestiging van de ruimte die wordt geboden. En ook in de politiek is ruimte een schaars goed. De onderlinge krachtsverhoudingen vragen ook om behoedzaamheid. Een goed bestuur kan immers alleen op voet van gelijkwaardigheid over de inhoud met elkaar van gedachten wisselen. Het bewijs dat dit ook gebeurt, zit in het programma, waarin wij ons goed herkennen. Ik kom daar zometeen graag nog op terug.

Verliezen en versterkt terugkomen in het college, kan het mooier? Eerlijk is eerlijk: eigenlijk niet. Enige bescheidenheid past ons dus ook en vandaar dat ik het laat bij het complimenteren van onze onderhandelaars.

Voorzitter. Qua portefeuilleverdeling hadden we graag een nieuwe verdeling gezien als teken van nieuw elan. Was het gebrek aan tijd, lag het aan persoonlijke voorkeuren? Hoe dan ook, het zat er niet in. Al met al zijn wij toch zeer tevreden. Kennis en kunde is gebleven waar het zat. We mogen snel en slagvaardig handelen verwachten en ook consistentie van breed gedragen beleid is een prima uitgangspunt. Met de onzekere financiële toekomst voor de provincies in het verschiet zijn wij ook content met de financiële portefeuille in de liberale handen van onze Johan. Zie het maar als een dijkverzwaring waar we ons veilig bij weten.

Voorzitter. Het is snel gegaan, erg snel en daar is ook hard aan gewerkt. Ruimte, visie, wederzijds respect en vertrouwen zijn naast een flinke dosis vlijt voorwaarden voor zo'n spoedig resultaat.

Voorwaar geen slechte ingrediënten voor de toekomst.

Ook het collegeprogramma ademt dezelfde positieve politieke bries: kort, helder en niet dichtgetimmerd. De belangrijke punten staan erin en wel op een wijze waarin de VVD zich goed kan vinden.

Werkgelegenheid is de centrale toetssteen voor beleid. Daar kunnen wij ons uiteraard heel wel in vinden, getuige ook de titel van ons eigen programma. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor het financiële beleid, de ruimte die er in het POP moet komen voor het platteland, de bereikbaarheid en de heldere keuze om de steden ook daadwerkelijk steden te laten zijn.

De VVD is het ook zeer eens met een programma op hoofdlijnen: het geeft de noodzakelijke ruimte om in discussie met deze staten tot een concrete invulling te komen. Wat mijn fractie betreft is dat ook het moment om tot afrekenbare afspraken te komen en dan komt ook de invulling aan de orde als door het CDA is aangehaald met betrekking tot het energiebeleid en de ZZL.

Voorzitter. Het belang van dit programma schuilt vooral ook in wat er niet in staat. Het geeft de ruimte aan staten en college, ruimte die alleen geboden kan worden in het volle vertrouwen dat personen en partijen er samen wel uit zullen komen. Recentelijk hebben we op landelijk niveau nog kunnen ervaren dat dit geen vanzelfsprekendheid is. Argwaan is pas echt de dood in de pot. De chemie in de politiek laat zich niet vangen in formules. Het is de wisselwerking tussen mensen die elkaar waarderen om wat ze zijn en wat ze willen. En wat dat betreft maakt dit college een uitstekende start.

The proof of the pudding is in the eating, is het motto van de voorzitter. Ik wil daarom eindigen met het collegemotto "aan het werk", werken aan veiligheid, aan een sociaal Drenthe, aan natuur en vooral werken aan werk. De VVD zal het nieuwe college daarin van harte ondersteunen.

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Ik wil beginnen met even terug te kijken op de procedure van de afgelopen weken. Ik heb daarover wat positieve en wat kritische opmerkingen. Hetzelfde geldt voor wat ik over het collegeprogramma wil zeggen: ik zal zeggen wat wij daar goed in vinden, waar wij kritiek op hebben en wat wij liever anders zouden willen. Verder zal ik om opheldering vragen over zaken die ons nog niet zo duidelijke

lijk zijn en tot slot zal ik een motie indienen die duidelijk moet maken hoe de krachtsverhoudingen in de staten nu precies liggen, hoe de verhouding tussen college en staten is. Maar die motie be- waar ik tot het laatst, dat is het leukst.

De VOORZITTER: Hoelang denkt u nodig te hebben?

De heer BLANKSMA: Ik ben nog niet op de helft. Ik wil beginnen met een positieve opmerking. Ik wil mijn waardering uitspreken voor de transparante wijze waarop de collegevorming heeft plaatsgevonden en voor het feit dat de PvdA zich, misschien in afwijking van een heel lange traditie, tot een heel royale collegepartner heeft ontplooid: twee zetels voor de VVD, toch de verliezende politieke partij. Aan de andere kant heeft de PvdA natuurlijk wel gezorgd voor het behoud van een zo stevig mogelijke machtspositie. Daar was ook alle reden voor, want sinds onze commissaris de stemwijzer heeft ingevuld, was hij een behoorlijke risicofactor voor het college en kon de PvdA het zich niet veroorloven op een verhouding van 3 : 3 uit te komen. Bij alle waardering voor de wijze waarop de PvdA heeft gehandeld, moet dit wel even in de gaten worden gehouden.

Een ander belangrijk punt van kritiek op de PvdA heeft te maken met de verkiezingsbelofte in de richting van de eigen leden, maar tijdens de campagne ook naar de kiezers toe, om te komen tot een zo progressief mogelijk college. En wat wij niet zien is niet rood, maar paars. Het heet dan ook een "paars akkoord", tenminste dat las ik in eerste instantie. En misschien is het dat ook wel. Voorzitter. Deze opmerking vormde de natuurlijke overgang naar het volgende onderwerp, het akkoord. Ik wil enkele inleidende opmerkingen maken over de status van het collegeprogramma in een dualistische situatie. Er is sprake van een binding aan dit programma van de ondertekenaars en niet van de fracties. Zo hoort het ook. Er zijn dus in feite helemaal geen collegepartijen meer. Altijd zullen in deze staten de argumenten doorslaggevend zijn en dat is voor GroenLinks een heel belangrijk gegeven. Overigens, de binding met de ondertekenaars geldt natuurlijk totdat de staten anders beslissen.

Voorzitter. Ik ga naar de heldere keuzes die volgens het collegeprogramma gemaakt worden. De vraag is of er inderdaad heldere keuzes worden gemaakt. Wij hebben sterk de indruk dat de finan-

ciële situatie van de provincie toch minder rooskleurig is dan wordt voorgesteld. De jongste werkloosheidscijfers zijn namelijk aanzienlijk minder gunstig dan werd gedacht, of misschien ook wel helemaal niet werd gedacht. In ieder geval maakt het collegeprogramma toch wel heel erg sterk de indruk van een opsomming van allemaal dingen die wij heel erg graag zouden willen en waarvan in ieder geval wij vermoeden dat zij lang niet allemaal kunnen. In die zin hebben wij dan ook wel kritiek op het stempel "heldere keuzes", want heldere keuzes houden ook in dat je aangeeft wat je niet doet of waar je een stapje terug wilt doen. Er wordt wel heel veel gezegd over wat er zou moeten gebeuren, maar heel wat minder - en dat is in de politiek natuurlijk ook veel moeilijker - over waarop men zou willen bezuinigen. Voorzitter. Er zijn ook belangrijke onderwerpen die wij missen en dan kom ik weer terug op het "zo progressief mogelijk college" en op het college zoals het er naar onze mening had kunnen uitzien als het in onze ogen progressiever was geweest. Wij missen een aantal onderwerpen, bijvoorbeeld zowel een visie op als een beleid met betrekking tot de multiculturele samenleving en de problemen die zich daarin voordoen, een beleidsdoelstelling als het bevorderen van integratie.

Het tweede punt dat wij missen is aandacht voor het onderwerp armoedebestrijding als uiterste vangnet voor mensen in deze provincie. Als ik denk aan een progressief college kan ik mij ook iets voorstellen bij de noodzaak van een inhaalslag op het gebied van kunst- en cultuurbeleid ten opzichte van de rest van Nederland. Verder denken wij aan duurzaamheid als uitgangspunt voor niet alleen het omgevingsbeleid maar ook voor de economische ontwikkeling. Het zijn allemaal punten, waarvoor GroenLinks, als het aan de collegeonderhandelingen had meegedaan, zou hebben gestreden.

De heer ENGELS: Voorzitter. Sta mij toe een eerste interruptie te plaatsen, daarmee uitlokkend dat ik ze straks zelf ook krijg.

Ik vroeg mij even af of bij de fractie van de PvdA inmiddels het schaamrood wat op de kaken is gekomen - ik zie nog niets - en of die fractie de vraag die door de heer Blanksma is opgeworpen, kan beantwoorden in hoeverre dit college progressiever had kunnen zijn als virtueel gesproken GroenLinks daarvan deel zou hebben uitgemaakt.

De heer BLANKSMA: Ik weet niet of het de bedoeling is dat een discussie ontstaat tussen D66 en de PvdA als interruptie van mijn verhaal, maar ik vind het goed.

De VOORZITTER: Maar dat zegt niets. Ik moet het goedvinden.

De heer VEENSTRA: Ik denk dat wij een heel progressief college hebben met een heel progressief programma. Het progressieve zit hem ook niet zozeer in de partijen die eraan meedoen als wel in wat op papier staat. Ik denk dat de progressiviteit daarvan zeer hoog is.

De heer BLANKSMA: En dat is nu precies waarover ik het had. Ik probeer niet alleen maar te roepen dat als GroenLinks erbij had gezeten het allemaal progressiever zou zijn geweest, dat had dan misschien voor het imago gegolden, maar ik probeer ook concreet aan te geven om welke punten het dan zou kunnen gaan.

Ik wil ook aangegeven waaraan wij het geld niet zouden willen uitgeven.

In een situatie waarin heel zuinig met de middelen moet worden omgegaan, zouden wij geen prioriteit geven aan voorfinanciering van rijksbeleid als de aansluiting op de A28, medefinanciering van rijksbeleid zoals de dure Zuiderzeevariant of aan het geven van bijdragen aan bedrijven als die bijdragen niet gegarandeerd ten goede komen aan jongeren of langdurig baanlozen of mensen die anderszins aan de onderkant van de arbeidsmarkt verkeren. Als voorbeeld noem ik de BVO Emmen.

Voorzitter. Als GroenLinks aan het college had meegedaan, zou het programma er anders uit hebben gezien. Maar we zitten niet in het college en daarom zullen wij de komende periode in de staten voor deze punten strijden.

Voorzitter. Ik heb nog een aantal vragen over het collegeprogramma. Het is een heel beknopt programma en het laat ruimte aan de staten, maar mij is niet helemaal duidelijk of het ontbreken van bepaalde beleidsonderdelen ook betekent dat die een lagere prioriteit hebben. Het ligt voor de hand dat de hoogste prioriteiten in het programma worden opgenomen. Sportbeleid en vrijwilligersbeleid ontbreken in het collegeprogramma.

Op welke wijze zou de provincie invloed kunnen hebben op de democratisering van de waterschappen? Het college noemt dit als prioriteit maar volgens mij heeft de provincie daar geen enkele invloed op.

Een ander heikel punt is het vermijden van de groei van de organisatie. In de afgelopen periode is daarover regelmatig van gedachten gewisseld en mij is toen niet duidelijk geworden op welke manier hieraan concreet gestalte kan worden gegeven. Welke instrumenten stelt het college zich hierbij voor?

Hetzelfde geldt voor de pregnantere rol voor de CvdK en PS bij openbare orde en veiligheid. Het is op zichzelf heel begrijpelijk dat men hierbij betrokken wil zijn omdat het belangrijke onderwerpen zijn. Maar dat wil nog niet zeggen dat wij ons daarmee moeten bemoeien en bovendien is mij niet duidelijk welke instrumenten ons daarvoor ter beschikking staan.

In het slotwoord zegt het college iets over de midelen van het betrekken van de samenleving bij het beleid. Wat GroenLinks betreft moet hierin in ieder geval veel meer worden geïnvesteerd dan tot nu toe is gedaan. Er moet meer geïnvesteerd worden in communicatie maar ook in het betrekken van meer mensen bij de besluitvorming.

Ik kom hiermee aan mijn laatste onderwerp. In het collegeprogramma staat veel waarvan echt duidelijk is dat er sprake is van een compromis: een beetje PvdA en een beetje VVD en over een van die uitspraken wil ik graag de mening van de staten horen. Het gaat over het onderwerp referendum over de ZZL. Ik heb een motie gemaakt waarbij ik de formulering uit het verkiezingsprogramma van de PvdA heb gebruikt, een formulering die veel duidelijker is dan die van het collegeprogramma. Ik neem dan ook aan dat hiermee de steun van de PvdA voor deze motie gegarandeerd is. Wij zijn het er ook mee eens en dus zijn er nog maar enkele stemmen nodig - die kunnen wij tijdens het debat misschien winnen - om de motie aangenomen te krijgen. Wij willen de inspraak van de bevolking goed regelen en willen heel graag zien hoe in het nieuwe bestel de hazen lopen. Wij kunnen hierover wel heel lang theoretiseren, maar het is veel beter dat dit duidelijk wordt aan de hand van een motie over het referendum. Ik wil de motie nu indienen.

## **Motie E**

*De provinciale staten van Drenthe,  
bijeen op woensdag 23 april 2003*

*spreken uit:*

*de bevolking van Drenthe door middel van een  
referendum over de definitieve vorm van een  
nieuwe verbinding met de Randstad te willen  
raadplegen.*

*En gaan over tot de orde van de dag.*

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de motie voldoende mate is ondersteund en daarom bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer SCHAAP: Voorzitter. Sta mij toe een inhoudelijke vraag te stellen. De heer Veenstra kan die niet stellen, omdat hij in de vorige periode geen statenlid was en hij nog niet op alle onderdelen kon worden bijgepraat.

De heer BLANKSMA: De heer Schaap maakt er toch geen gewoonte van dit te doen?

De heer SCHAAP: Mijn vraag aan GroenLinks is of als deze motie wordt aangenomen en het referendum ooit wordt gehouden en het referendum op zou leveren dat de magneetweefbaan (MZB) moet worden aangelegd, GroenLinks dan bereid is daar provinciaal geld bij te leggen.

De heer BLANKSMA: Zeker. Natuurlijk. Wij zullen in de campagne die aan zo'n referendum vooraf gaat strijden voor iets anders, maar op het moment dat het referendum uitwijst dat het die kant op moet, zijn wij daaraan gebonden.

De heer SCHAAP: Waarom was GroenLinks in de bewuste vergadering in juni 2002 dan zo ongelukkig tegen het standpunt van de PvdA om de aanleg van de MZB wel mogelijk te maken, maar als een van de alternatieven gekoppeld aan een referendum. Daar was GroenLinks toen tegen en nu komt die fractie met een motie om daarvoor te zijn. Ik vind dat heel bijzonder.

De heer BLANKSMA: Wij hebben in die vergadering ook gezegd - iedereen die erbij is geweest zou het zich moeten kunnen herinneren - tegen de ZZL in de variant van de MZB te zijn, omdat die

variant zoveel geld zou kosten. Wij vertolkten daarmee de mening van een heel groot deel van de Drentse bevolking. Het had dan ook onze voorkeur gehad als de uitkomst van die discussie zou zijn geweest dat daarom de aanleg van de MZB niet zou mogen doorgaan.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer Baas.

De heer BLANKSMA: Ik probeer een vraag te beantwoorden.

De heer BAAS: Deze discussie zal vast nog wel een vervolg krijgen.

Mijnheer de voorzitter. Voor ons ligt het collegeprogramma, heel beknopt, hier en daar in telegramstijl en geen document dat op ons een onvergetelijke indruk heeft gemaakt. Overigens, wij herkenden in het collegeprogramma ook wel degelijk wat punten uit ons eigen verkiezingsprogramma. Voor die punten hebben wij zeker waardering.

Het is een sober document, geen dichtgetimmerd programma, althans niet zodanig dichtgetimmerd dat je er geen kant meer mee op kunt. En dat is goed. Immers, tijden en omstandigheden kunnen veranderen en dan moet er ook flexibel bestuurd kunnen worden.

Dat de tijden veranderen, blijkt nu al. Immers, de werkloosheid in Drenthe steeg tot het een na hoogste percentage in Nederland, zo las ik op Text-tv.

Dat werkgelegenheid een prominente plaats inneemt in dit programma, ligt daarom voor de hand. Toch hebben we op de titel van het programma wel kritiek. "Werk maken in een veilig en sociaal Drenthe!" Werkgelegenheid is onderdeel van sociaal beleid. Nu lijkt er een zekere eenzijdigheid in te zitten: alsof het echt uitsluitend en alleen om werkgelegenheid zou gaan. Over de andere aspecten van dat sociaal Drenthe lees ik maar erg weinig in het programma. Wat ons betreft zou de titel dan ook mogen beginnen met de woorden "Werk maken van".

Een tweede bezwaar dat wij hebben is dat de focus op veilig en sociaal iets pretendeert, namelijk dat de provincie op deze terreinen nu zoveel invloed kan uitoefenen. Maar, voorzitter, dat is niet het geval. Het spreekt vanzelf dat we moeten doen wat we kunnen, we moeten ons maximaal inspannen, maar de uitvoering van veilig en

sociaal ligt niet allereerst bij de provincie, zeker niet als we het hebben over zaken als criminaliteitsbestrijding en het scheppen c.q. behouden van werkgelegenheid. Met andere woorden, we lopen het grote risico dat het bij woorden blijft, simpel omdat onze provinciale invloed op bijvoorbeeld Den Haag beperkt is. Het paasei op de titelpagina zoals ik dat via e-mail kreeg, blijkt meer een windei.

Wat de ChristenUnie betreft is er sowieso al geen relatie tussen het paasfeest en eieren. Wij denken dan aan een geheel ander feit en dat feit heeft, even afgezien van de religieuze context waarin wij dat graag brengen, dan meer een relatie met het begrip vernieuwing. En daarvan bespeuren wij in het programma heel weinig, of het zou die ene, heel merkwaardige zin moeten zijn: "Vernieuwen gebeurt door het dóen en niet door het schrijven van dikke nota's". Deze zin houdt wat ons betreft het midden tussen het intrappen van een open deur en wartaal. Vernieuwen, mijnheer de voorzitter, is het entameren en uitvoeren van veranderingen die zijn geboren in een creatief denkproces. Denken en doen, maar denken gaat dan wel voorop. Maar daaraan kunnen we als staten in een duaal bestel natuurlijk ook uitgebreid invulling geven. Voor het overige bevat het programma allerlei voornemens die eigenlijk al in gang gezet zijn of in gang gezet zullen gaan worden, zoals - mevrouw Edelenbosch refereerde daar al aan - het ook in POP II is opgeschreven. Het is voortzetting van bestaand beleid. Echt vernieuwend? Wij hebben het niet aangetroffen. Dat geldt bijvoorbeeld ook een thema als natuur en milieu en een thema als armoedebestrijding - GroenLinks refereerde daar ook al aan - zaken, die in dit programma erg weinig aandacht krijgen. Dit heeft bij ons een beetje de vrees doen postvatten dat hier het kabinet Balkenende I meer invloed op heeft gehad dan het beoogde college wel zou wensen. Wij willen nog graag twee details onder de aandacht brengen.

In het programma is een oud stokpaardje van de VVD opgenomen. Ondergronds. Prachtig, de gedachte om in ons dichtbevolkte land iets ondergronds te doen, spreekt ons wel aan, maar het bestuursprogramma relateert dit ondergronds aan het hoofdstuk woningbouw. Voorzitter, dat lijkt ons nu juist niet de kant die wij op moeten. Als ondergronds wonen de inzet van het college is dan pleiten wij ervoor dit stokpaardje maar snel onder-

gronds op te bergen, als het maar geen gevaarlijke stof is.

Wij hebben waardering voor de veiligheidsparagraaf. Echter, wij missen daarin een aspect dat wat ons betreft nu juist wel in een provinciaal collegeprogramma thuishoort, namelijk de relatie tussen sociale veiligheid en de ruimtelijke inrichting en bebouwing van buurt of wijk. Wij nodigen het college daarom ook uit om juist daarover nu eens vernieuwend te gaan denken.

Alles bijeen beoordelen wij dit programma als redelijk arm aan kwaliteit en visie. Als wij dit van de beoogde collegeleden niet kunnen zeggen, komt het waarschijnlijk met deze provincie wel goed. Wij wensen daarom dat nieuwe college heel erg veel succes toe.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Namens mijn fractie wil ik graag drie onderwerpen behandelen. Het eerste is de uitkomst van de collegevorming, het tweede het nieuwe college en het derde het collegeprogramma.

De gevormde PvdA-VVD-coalitie lijkt ons een logische uitkomst van het gevoerde proces en belangrijker, deze uitkomst sluit aan bij de inzet van D66: geen brede coalitie van PvdA, VVD en CDA. Onze redenen hiervoor zijn de democratie en het feit dat er voor de daadwerkelijke dualisering van de politieke cultuur zich in de vorige periode belemmerend werkende effecten van coalitiepolitiek hebben voorgedaan, effecten die door ons overigens ook stelselmatig aan de orde zijn gesteld.

Voorzitter. Wij zijn van oordeel dat de fractie van de PvdA in het proces van de collegevorming een open en transparante wijze van werken heeft gevolgd. Vooral de duidelijke inzet op politieke vernieuwing heeft D66 verrast, aangenaam verrast. Ik heb de PvdA daarvoor al een keer gecompimenteerd en ik zal dat vandaag dan nog een keer doen en wellicht ook nog andere keren, maar - zo heb ik er op mijn papier bij staan - dit schept wel verplichtingen voor het vervolg.

Het CDA heeft de boot gemist en voor zover hier een politieke schuldvraag ligt, moet de beantwoording ervan primair plaatsvinden via een proces van zelfreflectie binnen het CDA. De van diverse zijden afgegeven signalen zijn blijkbaar onvoldoende overgekomen dan wel onjuist geïnterpreteerd. Maar ik voeg hier wel aan toe dat het CDA vandaag expliciet naar voren kijkt en ik vind

dat deze fractie daarvoor buitengewoon veel waardering verdient.

Voorzitter. De VVD daarentegen is tijdig aan boord gesprongen en de grote vraag is waarom er op 2 april 2003 nog geen enkele overtuigende argumentatie was om het CDA los te laten en een dag later kennelijk wél. Die vraag is door de heer Dohle genoegzaam beantwoord. Er is sprake van een nieuwe politieke realiteit en wie zijn wij als D66 om daar de redelijkheid niet van in te zien. Voorzitter. GroenLinks heeft ook en opnieuw de boot gemist en dat was voor niemand een verrassing, behalve wellicht voor GroenLinks zelf. De vraag wat nu precies een progressief college is, blijft voorlopig een academische. Wat ons betreft is het overigens niet GroenLinks dat de sleutel in handen heeft en in die zin is de reactie van de PvdA op mijn eerdere interruptie adequaat en helder, zonder dat wij overigens de conclusie "progressief college" op voorhand overnemen. Voor de goede orde: D66 is ook niet op de boot gestapt, maar wij hadden dan ook geen kaartjes gekocht en wij blijven dus, althans voorlopig, stuurlied aan de wal. En nu de collegevorming gelukt is, hoeven wij gelukkig ook geen rekening te houden met nieuwe opties. Overigens hadden wij ons lijstje klaar liggen: twee gedeputeerden van buiten de fractie en ingrijpende impulsen voor kenniseconomie, ecologie en democratie. Maar zover is het niet gekomen, althans deze keer niet. Ik kom op het nieuwe college. Allereerst valt op dat de lijstaanvoerdere van de beide coalitiepartners allebei in het college zijn geschoven - of dat een goede zaak is, daarop kom ik zo nog wel op terug - en op zichzelf genomen is de portefeuilleverdeling natuurlijk een zaak van het college zelf. Er zijn voorspelbare uitkomsten maar ook een paar opvallende punten en die wil ik graag met de staten delen.

In de eerste plaats is daar het uit elkaar trekken van de regiovisies en het loskoppelen daarvan van de portefeuille ruimtelijke ordening (RO). Hoe moeten wij ons nu het integrale beleid op dit punt voorstellen?

In de tweede plaats het onderbrengen van de portefeuille RO bij de sector zorg en welzijn, in plaats van bijvoorbeeld bij economie, terwijl wij er altijd vanuit gingen dat er een heel sterke samenhang is tussen ruimtelijk en economisch beleid.

In de derde plaats het loskoppelen van cultuur en welzijn en zorg. Waarom eigenlijk?

In de vierde plaats het loskoppelen van ontwikkelingssamenwerking van Europa en internationale betrekkingen.

In de vijfde plaats het weghalen van recreatie en toerisme bij gedeputeerde Dijks. Wij denken dat alleen het laten van die portefeuille bij deze gedeputeerde het erkennen van een zeker falen in de afgelopen periode had kunnen vermijden.

Vervolgens is er het onderbrengen van financiën en personeel en organisatie (PenO) bij dezelfde gedeputeerde Dijks. Het is de vraag of het college zichzelf hiermee een dienst bewijst, maar voor het dualisme, zo voeg ik daar heel paradoxaal aan toe, liggen hier natuurlijk kansen en ik zeg ook eerlijk dat de term "dijkverzwaring" niet de eerste was die ons te binnen schoot toen wij dit lazen. Ten slotte heb ik nog even gekeken of de heer Schaap fulltime gedeputeerde is of niet. Hij heeft mij bevestigd dat dit het geval is en daarom mag ik hem wel feliciteren met zijn portefeuille.

De conclusie van bijvoorbeeld de PvdA dat het een college is van goede bestuurders en dat er sprake is van een evenwichtige portefeuilleverdeling lijkt ons in ieder geval iets te voorbarig en wellicht voor enige tegenspraak vatbaar.

Ik kom op het collegeprogramma. Wij hebben op zichzelf waardering voor het feit dat er een programma op hoofdlijnen ligt. Dat de missie vervolgens nietszeggend is geformuleerd - een goede toekomst voor de inwoners, ja, wie wil dat niet - en dat de beloofde heldere keuzes inderdaad nog gemaakt moeten worden, dat willen wij het college nu nog niet aanrekenen. Bovendien is het financiële plaatje ook nog niet klaar. Het voornaamste is natuurlijk of het college er zelf mee uit de voeten kan. Dat lijkt ons wel, als ik het zo lees. Veel van de voornemens zijn dermate algemeen en abstract geformuleerd dat er nog verschillende invullingen mogelijk lijken.

Ook mijn fractie wil graag over een aantal onderdelen wat opmerkingen maken; ze zullen vooral positief van aard zijn, zeg ik maar even op voorhand.

Allereerst over de uitgangspunten. Met betrekking tot bestaand beleid is een uitgangspunt dat POP II daarbij hoort, maar de vraag is even of het college dat het met POP II de provincie intrekken even heeft uitgesteld, ook aanleiding zag het voorontwerp nog enigszins aan te passen. Gelet op de verklaring van mevrouw Edelenbosch was dit blijkbaar niet het geval, maar met name op het

punt van de woningbouw in de kleine kernen, waar POP II toch meer ruimte voor lijkt te bieden dan POP I, rijst de vraag of met het oog op de opstelling van met name de PvdA in de campagne de deur niet te ver is opengezet. Het collegeprogramma spreekt over handhaving van levende dorpen mede door goede voorzieningen. Wat betekent dat nu precies voor de woningbouw in de kleine kernen? Wij weten het niet, maar wij zullen het nog horen.

Een tweede uitgangspunt van het college is: waar mogelijk interactief beleid. Dat is wel een zeer dunne en passieve formulering waaruit weinig ambitie spreekt wat betreft de betrokkenheid van de burgers bij het provinciaal beleid. Het past bij het in de vorige periode gevoerde beleid van de VVD, maar wij vinden het een beetje PvdA-onwaardig. Want progressief en sociaal beleid indiceren toch een sterke impuls en meer ambitie voor democratische vernieuwing. Wat D66 betreft is dit dus een teleurstellend uitgangspunt dat ook niet aansluit bij de door de PvdA op 20 maart 2003 zo hartstochtelijk bepleite vernieuwing. Dan de ambtelijke organisatie. D66 is het van harte eens met het uitgangspunt dat verdere groei van het apparaat moet worden vermeden, een qua traditie liberaal maar voor een moderne overheid ook sociaal beleid. Wij verwachten bij de begrotingsbehandeling vergaande voorstellen van het college om de in november 2002 vastgestelde boventalligheid aan te pakken. De krimpende financiële perspectieven dwingen daar ook toe. Werkgelegenheidsbeleid is een terecht speerpunt, maar moet, waar het om gemeenschapsgeld gaat, wel rationeel worden ingevuld.

Gesproken wordt over pas op de plaats met uitgaven voor nieuw beleid en dat is een lang gekoesterde wens van D66. Niet dat wij tegen nieuw beleid zijn, maar wij zijn wel tegen de in de afgelopen jaren gevolgde praktijk dat jaarlijks op ad hoc basis de pot met extra ruimte werd leeg gemaakt voor allerlei flauwekul. Daar moeten wij inderdaad niet mee doorgaan en dus heeft het college daarin onze steun.

Ik kom op de hoofdlijnen van het collegeprogramma. Uit de gemaakte koppeling tussen economische groei en duurzame ontwikkeling maken wij op dat het principe van duurzame ontwikkeling leidend is. Het zou immers weinig zin hebben van duurzame ontwikkeling te spreken als er ten aanzien van de economische groei een uitzondering moest worden gemaakt. D66 vindt ook dat eco-

nomische groei niet noodzakelijkerwijs meer gekoppeld is aan verdere milieubelasting. En met instemming hebben wij bijvoorbeeld kennisgenomen van de negen punten voor een duurzaam Drenthe van de Milieufederatie Drenthe.

Het opnemen van het onderdeel Onderwijs en kennisinfrastructuur juicht D66 toe. Zeker richting bedrijfsleven is daar nog een wereld te winnen en het college kan ons daarbij aan zijn zijde weten. Mogen wij er hierbij wel van uitgaan, dat de mede door D66 geïnitieerde impuls voor het wegwerken van onderwijsachterstanden in Drenthe krachtig wordt voortgezet?

Waardering hebben wij ook voor de sterke impuls voor breedbandinternet als onderdeel van het economisch beleid.

Wat ons betreft was dus het paasakkoord op onderdelen wel behoorlijk vernieuwend.

Voorzitter. Op zichzelf hebben wij ook waardering voor het voornemen om de EHS onverkort te realiseren. Ik ga ervan uit dat de VVD-fractie niet langer blijft steken in de minimalistische benadering van wat grassprietjes en struikjes. Helaas blijft een nadere aanduiding van de financiële aanpak vooralsnog achterwege.

Het niet langer als voorkeursvariant opvoeren van de zweeftrein als invulling van de ZZL is consistent. Het Drents college had zich al op dat standpunt gesteld. De geformuleerde inzet op brede informatie- en consultatierondes richting burgers, gekoppeld aan vastgestelde go/no go momenten in het besluitvormingsproces, komt sympathiek over. Nu nadrukkelijk over separate provinciale trajecten wordt gesproken, rijst de vraag of met name de PvdA-gedeputeerden en de PvdA-fractie bereid zijn te streven naar een provinciaal in plaats van het eerder gepropageerde noordelijke referendum over de ZZL. Hier ligt naar ons oordeel opnieuw een proeve van daadwerkelijke vernieuwingsgezindheid die de PvdA tot inzet van de collegevorming heeft gemaakt. Wij wilden niet meteen met moties komen op het collegeprogramma, maar er ligt er nu een en wij zullen ons beraden op ons standpunt daarover nadat wij de reactie van de PvdA op die motie hebben gehoord.

De reactie van D66 op het collegeprogramma op hoofdlijnen is overwegend positief, dat zal niemand zijn ontgaan. Er is sprake van en duidelijke inzet op kennis-economie en onderwijs en van aanzetten voor een op zijn minst gelijkblijvende invulling van natuur, milieu en landschap.

Minpunt is het gebrek aan ambitie voor democratische vernieuwing, maar de echte discussies daarover zullen nog komen. En als D66 treden wij de komende periode het college maar ook de andere fracties in de staten kritisch maar uiteraard constructief tegemoet.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Van ons wordt een reactie gevraagd op het collegeprogramma in het duale bestel. Het is een collegeprogramma op hoofdlijnen en geeft prioriteiten aan.

De eerste vraag die bij ons opwelde was hoe de kaderstellende functie van de staten zou moeten worden toegepast. In feite krijgen wij nu een collegeprogramma aangeboden dat door de vijf beoogde gedeputeerden is gemaakt en wij vragen ons af of dit nu wel de correcte gang van zaken is. Zou het in het duale stelsel niet zo moeten zijn dat twee fracties die met elkaar in zee gaan - in dit geval de PvdA en de VVD - gezamenlijk een programma ontwerpen, dat ter discussie aan de staten voorleggen en dat naar aanleiding van die discussie door de gedeputeerden het uitvoerende programma werd geschreven? Dat leek ons in het duale stelsel de juiste gang van zaken. Ik begrijp uit de lichaamstaal van de voorzitter dat hij het niet met mij eens is, maar dat is zijn vrijheid.

Voorzitter. Ik wil beginnen met de PvdA te feliciteren met het succes van de met de VVD gevormde coalitie. Als voor een tweepartijencollege wordt gekozen, blijft er een altijd een partij over die er ook graag bij had willen zijn, in dit geval is dat het CDA. Een paar stemmen meer in de oppositie is ook niet verkeerd en in ieder geval wens ik het CDA met het uitvoeren van zijn oppositionele rol veel succes net als ik het nieuwe college veel succes wens.

Op pagina 4 van het collegeprogramma wordt gesteld dat het positief is dat veel jongeren de provincie verlaten om elders te studeren of de wereld te verkennen. Dat is natuurlijk positief. Maar het gaat erom dat de jongeren die in onze provincie willen blijven wonen en werken daartoe ook de mogelijkheid moeten krijgen. Voor hen moet er werk en huisvesting zijn.

Op pagina 5 wordt gesproken over verdere democratisering van de waterschappen door toepassing van een lijstenstelsel. Dat het college zijn wettelijke toezichtstaak op de waterschappen maximaal zal benutten, is de OPD uit het hart gegrepen. Dit

was voor ons een van de herkenbare punten in het programma.

In het programma is verder sprake van het eventueel terugvorderen van provinciale bijdragen in verband met de effectiviteit en transparantie. Wordt "eventuele terugvordering" bedoeld of wordt er gewoon teruggevorderd als een instelling bijvoorbeeld meer vermogen heeft dan de Budgetsubsidieverordening toestaat? Naar onze mening moet de provinciale bijdrage dan gewoon teruggevorderd worden.

Naar aanleiding van de gemeentelijke herindeling wordt specifiek gewerkt aan een verdere verbetering van de communicatie en de samenwerking met de Drentse gemeenten. Maar, zo roepen wij dan, waar zijn de burgers in dit verhaal?

Op pagina 6 staat verder dat groei van de provinciale organisatie vermeden dient te worden. Ook in dat uitgangspunt kunnen wij ons vinden. Het college zet in op een flexibele inzet van personeel. Dat is een goede maatregel, maar uitvoering daarvan vergt wel grote zorgvuldigheid. Medewerkers krijgen immers een nieuwe rol. Wij opteren hierbij voor grote zorgvuldigheid.

De OPD is voor de invoering van een rekenkamer. Er moet zo snel mogelijk een noordelijke dan wel een landelijke rekenkamer voor de provincies komen.

Onder het kopje "woningbouw" op pagina 7 vinden wij weinig terug van woningbouw naar behoefte, dat wil zeggen ook huisvestingsmogelijkheden voor sociaal zwakkeren, ouderen en starters. En wat wordt bedoeld met "Zuinig ruimtegebruik. Dus ook ondergronds". Indertijd is er bij de behandeling van POP I een discussie geweest met de heer Dijks over ondergronds. Wij zeiden toen dat we de mollenknippen maar op moesten bergen, want het zou nu echt gebeuren. Wij horen graag waar het college bij dit "ondergronds" specifiek aan denkt.

Waar komt het geld vandaan voor het realiseren van de EHS en de uitvoering van de Agenda voor de Veenkoloniën?

Wij zijn voor realisering van de Hanzelijn en wij merken dat het college die lijn ook wil. Wij zijn ook voor de Hanzelijn-plus. Dat wij niet voor de MZB en de ZZL zijn, was al duidelijk. Wij zijn van mening dat het geld hiervoor beter besteed kan worden aan het oplossen van de knelpunten in de infrastructuur en de verbetering van het openbaar vervoer in Drenthe.

Het is inmiddels wel bekend dat de OPD niet voor permanente asielzoekerscentra is.

Het actief betrekken van de Jongerenraad Drenthe bij onderwerpen die voor hen van belang zijn (pagina 10) vinden wij een goed idee, maar hierbij moet ons inziens wel de kanttekening worden geplaatst dat in de jongerenraad vooral jongeren zitten die studeren of gaan studeren en dat het dus de vraag is hoe de andere jongeren, en dan vooral de jongeren op het VMBO worden bereikt.

Voorzitter. Dit waren in vogelvlucht enkele opmerkingen naar aanleiding van onze eerste indruk van het collegeprogramma.

Wij wensen het nieuwe college bij de uitvoering van dat programma veel succes. Wij zullen de uitvoering kritisch volgen en waar nodig hierover opmerkingen maken.

De heer DE JONG: Mijnheer de voorzitter. De LPF heeft met tevredenheid kennisgenomen van het feit dat de PvdA als grootste partij daadwerkelijk handelde naar de wens van de staten en heeft getracht te komen tot een tweepartijencoalitie. Ook het gezonde opportunisme van de VVD kan de LPF met instemming begroeten. Een felicitatie met de uitkomst van de onderhandelingen aan het adres van de VVD en de PvdA is dan ook op zijn plaats. Bij deze dus!

De LPF begroet het CDA in de oppositiebankjes. Geloof me, ze zitten best goed. En met een zo forse en vrij brede oppositie moet het toch mogelijk zijn het duale stelsel met kracht ter hand te nemen. Dat lijkt mij een goede koers: er zit hopelijk leven in de pot. Samengevat: op het gebied van de coalitievorming kan de LPF dus tevreden zijn. Het heeft gelukkig ook niet al te lang geduurd. Immers, Drenthe moet bestuurd worden. De landelijke politiek kan hieraan nog een voorbeeld nemen. Wellicht kunnen we een volgende keer het Drents Fanfare Orkest gratis voor ons laten optreden bij een zo heuglijk feit. Gratis, omdat er vandaag voor hen blijkbaar muziek in zit en omdat ook hier geldt: voor wat, hoort wat.

De LPF constateert dat er in het collegeprogramma veel ambitie zit: er staan veel mooie woorden in die nog in daadwerkelijk beleid moeten worden omgezet. Ik ben benieuwd waar de staten zelf de prioriteit zullen leggen. De LPF zal in elk geval haar steentje bijdragen bij het stellen van de juiste kaders waarbinnen het college zijn beleid verder kan uitstippelen.

De mogelijkheid tot meer verstedelijking van de grote kernen in Drenthe is in elk geval iets waar de LPF mee kan leven. Uiteraard dient te worden voorkomen dat daarmee tevens de grotestedenproblematiek ook geïmporteerd wordt. Ruimtelijke kwaliteit helpt mede om dat te voorkomen en daarom pleiten wij voor blijvende aandacht daarvoor.

De LPF kijkt met graagte uit naar een zeer stevige statenagenda, liever had de LPF gezien dat een statenprogramma was gemaakt. Maar goed, de staten oordeelden anders en ik heb mij daarbij neer te leggen. De LPF zal haar kaderstellende rol vervullen en het college kritisch controleren. Wij wensen het nieuwe college én de staten veel duale wijsheid toe.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Tijdens de paasdagen heeft Drents Belang wel of niet ont-DOPt het bereikte paasakkoord met belangstelling gelezen. Op zich was het een leuke woordspeling en grafisch gezien was het een aardige vondst. Toch zet de fractie van Drents Belang enkele vraagtekens bij het stuk. Welke waarde moeten PS hieraan geven en hoever loopt een en ander niet dwars door onze eigen verantwoordelijkheden heen? Het vraagt natuurlijk de nodige tijd om een en ander zorgvuldig te lezen en te constateren of een en ander niet op gespannen voet staat met de op 12 maart 2003 van kracht geworden wet op het dualisme. Het zijn immers PS die de kaders vaststellen. Zolang dat niet is gebeurd, zullen GS even op de plaats rust moeten houden.

Toch wil ik namens Drents Belang een eerste reactie geven; ik neem ook aan dat dit van mij wordt verwacht.

Wat mij opvalt is dat het woordje "werk" als een rode draad door het zachtgekookte paasakkoord heenloopt. Iedereen een beetje nadenkende burger weet dat de provincie weinig heeft in te brengen dan wel kan beïnvloeden als het over werk gaat. Met de grote rijksbezuinigingen in aantocht en de teruglopende conjunctuur kunnen GS weinig invloed leveren. De enige inkomsten van de provincie zijn juist de rijksmiddelen en de provinciale opcenten. Of is het college van plan aan te sturen op het invoeren van extra belastingen en het eventueel verhogen van de provinciale opcenten om zo een en ander te kunnen blijven uitvoeren dan wel in te voeren als nieuw beleid?

Voorzitter. Facetten als veilig en sociaal worden in het stuk nauwelijks gestaafd. Het geheel doorlezende is mijn conclusie dat slechts wordt voortgeborduurd op het in de achterliggende periode behaalde en er totaal geen sprake is van enige vernieuwing, of het zou het stimuleren van hoogbouw in de stedelijke centra moeten zijn.

Voorzitter. Men gaat ervan uit dat het voorgestelde college al formeel gekozen is en dat is verkeerd. Drents Belang wil hier nog wel eens stellen dat het in het kader van het omarmde dualisme juist was geweest eerst de staten voor deze statenperiode een programma te laten samenstellen, waarin zij op grond van de verkiezingsprogramma's op grond waarvan de kiezer zijn stem heeft uitgebracht, zouden aangeven wat de nieuwe staten voor Drenthe belangrijk vinden. Daarna zouden pas de gedeputeerden moeten worden benoemd die in staat worden geacht dit programma vorm te geven. Kwalitatief goede gedeputeerden dus. Ik wil dan ook voorstellen bij de benoeming van de gedeputeerden aan de lijst van kandidaten de naam G. de Vries toe te voegen. Dan hebben we wat te kiezen.

De staten moeten gedeputeerden benoemen die in staat zijn het programma uit te voeren. Vervolgens zouden de nieuwe gedeputeerden een eigen collegeprogramma moeten aanbieden, dat getoetst kan worden aan de kaders van het statenprogramma.

In het voorgelegde paasakkoord stellen de nog niet benoemde collegeleden hun prioriteiten en dat is dus in feite de omgekeerde wereld. In een duale provincie verdient naar onze mening deze werkwijze niet de schoonheidsprijs. In de Inleiding staat letterlijk:

"Wij zullen dan nadere keuzes maken..." Deze woordkeuze getuigt van een onterechte verbeelding dan wel van een arrogantie ten top. Het college heeft slechts uit te voeren wat de staten willen, niet andersom.

De algemene visie op pagina 4 is kort en bevat alleen algemeenheden, waar wij over kunnen steggelen. Drents Belang deelt niet de opvatting dat het positief is dat jongeren de provincie verlaten om elders te studeren. Beter zou het zijn naar meer mogelijkheden te zoeken om de studietoekenzen van de jeugd te verruimen. Alleen de beter gesitueerden kunnen straks elders studeren. Wat wil het college werkelijk doen voor de meest kwetsbare groepen in onze Drentse samenleving? Het komt wat wrang over in deze toch moeilijke

tijden te beloven dat er een toekomst zal ontstaan waarin welvaart en welzijn samengaan.

De groene ruimte in onze provincie moet verbeterd worden, maar nergens staat hoe dat zich verhoudt tot de leefbaarheid en waar men de prioriteiten legt.

Het plattelandsbeleid blijft ook nu weer onderbelicht en is daarmee in onze plattelandsprovincie onvoldoende.

Kreten als: "Wij kiezen voor een proactieve opstelling en voor synergie" zijn inhoudloos want nergens staat wat daarmee wordt bedoeld en waar dan sprake is van wezenlijke veranderingen en verbetering.

Dat er rond de waterschappen hoognodig veranderingen moeten komen, daarmee kunnen wij het eens zijn. Of een lijstenstelsel dan de oplossing is, is iets wat wij op zijn minst betwijfelen. Er gaat dan immers gewerkt worden met ondemocratische politieke machtsblokken.

Dat slechts een zin wordt besteed aan de evaluatie van de gemeentelijke herindeling is feitelijk frustrerend. Van een college dat op zijn taak is voorbereid en echt iets wil doen aan deze voorzienbare, intrieste en on-Drentse gevolgen van herindeling mogen wij toch iets anders verwachten. Of wij na afloop dan van een slimme meid spreken, moeten wij nog zien.

Opnieuw komt het college met het zoethoudertje dat de ambtelijke organisatie niet verder zal groeien, terwijl nog ieder jaar van grote overschrijdingen sprake is. Men kan beter duidelijk maken dat er nog mogelijkheden liggen voor vergroting van de flexibele inzet, want daar hebben wij onze twijfels over. In de wandelgangen wordt gefluisterd over een plan om de ambtenaren van de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe te herindelen. Mijn verzoek is dan al die ambtenaren naar Assen te brengen.

Wat wordt verstaan onder een noordelijke invulling van de rekenkamerfunctie? Drents Belang opteert voor een onafhankelijke rekenkamer.

Nu er sprake is van een mogelijke nieuwe coalitie gaan we in de steden dus hoogbouw plegen en anders gaan wij ondergronds, een VVD-principe. Het college wil de werkgelegenheid effectief stimuleren met nieuwe zienswijzen. Ik ben die nergens tegengekomen en dan moet het college niet de kaponen hebben die te kunnen vormgeven.

Het college wil de kracht in het landelijk gebied veiligstellen door te zoeken naar nieuwe vormen

van financiering en uitvoering. Vrij vertaald: het platteland moet zelf maar zeggen hoe het de veranderingen wil uitvoeren en het moet zelf maar voor de financiering daarvan zorgdragen. Dat is dus flut. Beter zou het zijn wanneer het college zich concentreerde op de knelpunten in de A28. Daar moet op korte termijn een oplossing voor komen, daaraan moet hoge voorrang worden gegeven.

Aan een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt wordt al jaren intensief gewerkt, maar de huidige aanpak voldoet geenszins. Geef aan wat werkelijk moet gebeuren en slaak geen loze kreten.

In de achterliggende statenperiode is aan de veiligheid meer aandacht geschonken en dat de CvdK én PS daarin een kernpositie krijgen, kan uiteraard op onze steun rekenen.

De paragraaf over zorg en welzijn, mogelijk de allerbelangrijkste problematiek in het huidige Drenthe, is betreurenswaardig kort en nietszeggend. Hier had het nieuwe college juist richting moeten geven. Het regeltje over de asielzoekers is inhoudsloos en zonder visie en kan wat ons betreft wordt geschrapt.

Wat het college aan de jeugdproblematiek wil doen, staat haaks op wat het voorgaande college aanpakte en biedt nergens aanknopingspunten voor verbetering.

Iedereen weet dat het aantal ouderen in Drenthe sterk toeneemt. Creatief inspelen op deze nieuwe ontwikkelingen doet het college niet. Het jeugd-beleid en het ouderenbeleid en zorg en welzijn hebben bij dit college kennelijk afgedaan. Zelfs aan cultuur wordt meer tekst besteed dan aan jongeren- en ouderenbeleid samen.

Samenvattend: als dit het programma van het college wordt, kunnen wij er beter niet aan beginnen en het beter nu al opblazen. Het beleid van zo'n college zal zeker leiden tot een nog grotere devaluatie van de provincie als bestuurlijke tussenlaag. Het programma getuigt van een stukje regentenpolitiek zonder perspectief en Drents Belang waardeert dit - in de steunfractie zitten veel leerkrachten - met een dikke onvoldoende.

De VOORZITTER: Het is mij gebleken dat er nogal wat vragen zijn gesteld aan de ondertekenaars van het collegeprogramma. Wij zijn in de gelukkige omstandigheid dat deze ondertekenaars en beoogde gedeputeerden op dit moment nog

steeds lid zijn van de staten en dus in de gelegenheid zijn de vragen te beantwoorden. Ik heb ook van hen begrepen dat zij enige tijd nodig hebben voor overleg en daarom schors ik de vergadering.

(Schorsing van 15.00 uur tot 15.30 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan mevrouw Edelenbosch.

Mevrouw EDELENBOSCH: Mijnheer de voorzitter. Er is een grote hoeveelheid vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. De ondertekenaars van het door de staten besproken collegeprogramma hebben besloten met een woordvoerder op een paar hoofdlijnen in te gaan. Zij zijn van mening dat daarmee het debat dat staten en college de komende jaren gaan voeren, goed tot zijn recht komt en dat daarmee duidelijk wordt wat het beoogde college beschouwt als de kernvragen van de staten.

Ik wil beginnen met de procedure en het proces. Wij zijn ontzettend gelukkig dat de overgrote meerderheid van de fracties heeft uitgesproken dat het achter ons liggende onderhandelingsproces transparant was en anders dan men was gewend. Wij nemen ons voor in de komende periode op deze manier met de staten om te blijven gaan. De vertegenwoordiger van Drents Belang/DOP heeft opgemerkt dat de verkeerde volgorde is gekozen. Ik moet hem er dan aan herinneren dat op 20 maart 2003 door de staten afspraken zijn gemaakt hoe de procedure zou zijn. Op het moment dat duidelijk was wie de beoogd gedeputeerden waren, zouden die zich afzonderen van hun eigen politieke achterban en een programma op hoofdlijnen schrijven. Het was voor het beoogde college natuurlijk best aardig en aantrekkelijk geweest eerst een half jaar vakantie te nemen om de staten de ruimte te geven een statenagenda op te stellen, maar wij vonden dat wij met ingang van vandaag onmiddellijk aan de gang zouden moeten gaan. Vandaar dat wij content zijn met het programma dat wij nu hebben vorgelegd.

Een ander punt dat besproken is, is de binding met de fracties. GroenLinks gaat ervan uit dat niemand meer bij het college hoort. Ik vind het heel leuk om in de komende periode namens GroenLinks het woord te voeren, maar wij hebben natuurlijk wel onze eigen politieke achterban met

onze eigen sympathieën daarbij en omdat het politieke leven doorgaat, voelen onze fracties zich verbonden met dit programma en met dit college. Er zijn veel vragen over details gesteld en veel daarvan waren eigenlijk retorische vragen en voor zover ze dat niet waren, komen ze de komende periode absoluut nog aan de orde. Of het nu gaat om wat de staten missen in het programma, over financiën, sport, recreatie en toerisme, het komt de komende periode allemaal nog volledig aan bod. En dat is dan niet omdat het college vindt dat dat nodig is, maar omdat het college heeft bespeurd dat bij de staten de handen jeuken en zij overal mee aan de gang willen. Wij hadden ook een veelheid aan vragen verwacht, want we hadden afgesproken een programma op hoofdlijnen te maken. In zo'n programma worden alleen de speerpunten vastgelegd en dan blijft er nog heel veel dat niet beschreven is. Dat betekent niet dat wij daaraan niet werken. Wij gaan uit van continuïteit en zolang niet de keuze is gemaakt iets te beëindigen of bij te sturen gaan de zaken die niet beschreven zijn voorlopig gewoon door, want daartoe hebben de staten de afgelopen periode besloten.

Het grootste kaderstellende pakket waarmee wij Drenthe ingaan en waarbij de staten en naar wij hopen ook de burgers en de organisaties volledig aan de bak komen, is het voorontwerp-POP. De trein van overleggen geeft voldoende handvatten om in de staten een scherp debat te voeren. Wij zien daarnaar uit. Het geactualiseerde POP II zal daarna voor dit college het kader zijn.

Verschillende partijen hebben volkomen terecht opgemerkt dat de provincie voor een aantal zaken, waaronder de werkgelegenheid, geen rechtstreekse verantwoordelijkheid heeft. Maar Drenthe leeft niet op een eiland en als wij zaken belangrijk vinden die niet direct onze verantwoordelijkheid zijn, dan proberen wij in Den Haag en Brussel toch het nodige voor onze provincie te bereiken. De tijd ligt achter ons van het heel eng denken in gemeentelijke of provinciale taken. De politieke besturen in Drenthe staan samen voor de ontwikkelingen in Drenthe en dan is werkgelegenheid de komende periode echt het thema waarover wij ons het snelst en met de meeste inzet zullen buigen.

## TWEEDE TERMIJN

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Er zijn door de staten veel zaken aan de orde gesteld

en er zijn ook veel vragen gekomen. Ik denk dat in het duale systeem de staten zelf met veel voorstellen en veel antwoorden moeten komen. Het belangrijke kader waarmee wij de komende tijd de boer opgaan, is het POP en daarbij zullen wij met veel vernieuwende voorstellen komen.

GroenLinks maakt zich een beetje zorgen over het sociale gezicht van het college en van de PvdA. Ik kan die fractie geruststellen: die paragraaf zullen wij de komende tijd nadrukkelijk gaan invullen.

Voorzitter. Wij vinden het heel goed dat GroenLinks voorafgaand aan deze statenvergadering ons verkiezingsprogramma goed heeft bestudeerd en daar misschien ook progressieve inspiratie uit heeft gehaald, maar op dit moment vinden wij de ingediende motie absoluut niet aan de orde. Een eventueel referendum om de burgers zich te laten uitspreken komt pas in een later stadium aan de orde. Wij willen daar ook zelf de regie over houden. In de komende tijd zullen wij de snelle verbinding met de randstad en alle besluitvorming daaromheen nader uitwerken.

De heer ENGELS: Voorzitter. Ik wil nog even terugkomen op de woorden van de heer Veenstra over de motie van GroenLinks. Tot nu toe had de PvdA zich gepositioneerd als een fractie die in ieder geval een noordelijke referendum wilde. Hoe vertaalt die houding zich naar de Drentse situatie? De heer Veenstra zegt nu daarop niet vooruit te willen lopen. Betekent dit dat hij afstand neemt van een eerder ingenomen standpunt? Voor hoe wij met deze motie omgaan, is het van belang dit toch wel te weten.

De heer VEENSTRA: Wij nemen geen afstand van ons verkiezingsprogramma. In dat programma is sprake van een noordelijk referendum en dat uitgangspunt is vertaald in het voorliggende collegeprogramma.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Wij nemen wat gezegd is voor kennisgeving aan. Wij zullen de motie niet steunen.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. De fracties hebben het collegeprogramma niet ondertekend. Wel hebben wij ingestemd met de brede informatie- en consultatieronden waarvan in het collegeprogramma sprake is. Die volgorde is relevant: er is immers kennis nodig om tot een goede meningsvorming te komen. Een referendum op dit

moment is leuk voor het debat, maar niet aan de orde. Er komen nog genoeg momenten waarop de staten de wijze van meningsvorming van de burgers kunnen peilen. De vraag is of dat provinciaal moet. Onze voorkeur gaat uit naar noordelijke samenwerking op dit terrein. Ergo, wij zeggen op dit moment dat het beter is te wachten tot het probleem werkelijk speelt. Daarom zullen wij de motie van GroenLinks niet steunen.

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Ik wil mij beperken tot het geven van een reactie op de opmerkingen over onze motie. De motie werd niet geacht voor het amusement van deze middag te zorgen. De motie is bedoeld om uit te vinden hoe collegefracties zich gedragen ten opzichte van hun eigen en het collegeprogramma.

Mevrouw Edelenbosch heeft daarover een opmerkelijke uitspraak gedaan. Zij heeft gezegd dat de PvdA zich verbonden voelt met het collegeprogramma. Hoe wij die verbondenheid moeten uitleggen blijkt, dunkt mij, uit de reactie van de heer Veenstra op de motie. De PvdA vindt de motie niet aan de orde, en dat, omdat zij zich kennelijk meer verbonden voelt met het collegeprogramma dan met haar eigen programma.

De heer VEENSTRA: Volgens mij heb ik een ander argument genoemd.

De heer BLANKSMA: Namelijk?

De heer VEENSTRA: Ik heb verwezen naar ons verkiezingsprogramma en ik heb erop gewezen dat de motie op dit moment helemaal niet aan de orde is, maar dat er nog heel veel momenten komen waarop over de in de motie genoemde verbinding zal worden gesproken.

De heer BLANKSMA: Maar de motie spreekt zich helemaal niet uit over een moment en ook niet over de vraag of het een provinciaal of noordelijk referendum moet zijn. De motie biedt de PvdA de mogelijkheid in ieder geval een element uit haar verkiezingsprogramma te realiseren, namelijk dat er een referendum wordt gehouden, dus dat er niet alleen sprake is van informatieve rondes, maar dat er een uitspraak van de bevolking komt over de keuze van de invulling van de ZZL.

De heer VEENSTRA: De heer Blanksma zegt dat hij ons verkiezingsprogramma heeft bestudeerd, maar daar staat het anders in.

De heer BLANKSMA: Het enige dat anders is, is dat in dat verkiezingsprogramma sprake is van een noordelijk referendum. Die mogelijkheid biedt de motie, maar wij kunnen hier natuurlijk niet over een noordelijk referendum beslissen en daarom spreken wij uitsluitend over het houden van een referendum over dit onderwerp. De fractie van de PvdA had dit onderdeel van haar verkiezingsprogramma binnen kunnen halen door de motie te steunen, maar zij voelt zich - mevrouw Edelenbosch heeft het zo verwoord - verbonden met het collegeprogramma.

De heer VEENSTRA: Ik heb verwezen naar ons verkiezingsprogramma en daarbij nogmaals aangegeven dat een motie van deze strekking op dit moment helemaal niet aan de orde is. Wij praten op dit moment helemaal niet over deze snelle verbinding.

De heer BLANKSMA: Aan de orde is hoe de PvdA omgaat met het collegeprogramma en aan de hand van een element stel ik de vraag of de fractie zich meer met het college- dan met het verkiezingsprogramma verbonden voelt. Dat schept duidelijkheid en die duidelijkheid heb ik nu gekregen. De vraag of er sprake moet zijn van een provinciaal dan wel een noordelijk referendum is niet aan de orde, aan de orde is of wij met ons allen van mening zijn - en de PvdA maakt daar dus ook deel van uit - of als sluitstuk van de besluitvorming rondom de invulling van de ZZL er sprake zal zijn van de een of andere vorm van referendum. Dát is de essentie van de motie. Maar als de PvdA die motie niet wenst te steunen dan constateren wij dat en dan weten wij ook hoe de hazen lopen.

De heer SCHAAP: Voorzitter. Het verhaal van de heer Blanksma - ik verwijs nu ook even naar een interruptie van mij in eerste termijn - zou geloofwaardig zijn als de fractie van GroenLinks in juni 2002 toen hierover gedebatteerd werd en de fractie van de PvdA met dit voorstel kwam, ons niet in de hoek had gezet met de woorden dat het een raar voorstel was. Als GroenLinks ons toen had

gesteund, zou het verhaal van de heer Blanksma misschien enigszins geloofwaardig zijn. Maar nu is het gewoon een beetje gezeur.

De heer BLANKSMA: Wij hebben de PvdA toen gesteund.

De heer SCHAAP: GroenLinks heeft ons toen niet gesteund. Had het dit wel gedaan dan had ook de fractie van GroenLinks zich gecommitteerd aan een eventuele mogelijkheid van een MZB, wat de PvdA met heel veel moeite gedaan heeft maar dan wel gekoppeld aan een referendum. Dat was toen het standpunt van de PvdA en dat is het voor mijn gevoel nog steeds. Ik begrijp niet dat de heer Blanksma nu probeert een motie aangenomen te krijgen met een inhoud waarvan zijn fractie ruim een half jaar geleden grote afstand nam.

De heer BLANKSMA: Ik ben niet van plan de discussie van toen opnieuw te voeren, maar ik wijs erop dat wij toen voorstander waren van een referendum als tweede optie. Wij waren er niet voor zoveel geld beschikbaar te stellen voor iets wat niet in ons belang is. Maar als een meerderheid van de staten daar wel voor is dan zijn wij natuurlijk voor een referendum. Als er een referendum zou komen, zo hebben wij toen gezegd, zouden wij campagne voeren tegen de MZB of andere dure varianten, maar wij zouden ons wel neerleggen bij de uitslag van dat referendum.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Ik heb geen andere opmerkingen behalve dan dat wij niet voor de motie van GroenLinks zullen stemmen.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Ik zal mij beperken tot het bespreken van de motie. In mijn herinnering staat ook dat de in de vergadering van juni 2002 ingediende motie uiteindelijk niet alleen door de PvdA maar ook door D66 en GroenLinks is gesteund. De interruptie van de het Schaap was in zoverre correct dat GroenLinks toen wel een voorbehoud maakte ten aanzien van de MZB.

Het gaat niet alleen om het verkiezingsprogramma van de PvdA maar ook om de uitspraak die die fractie in de motie van juni 2002 heeft neergelegd. De PvdA zegt dat de ZZL nu niet aan de orde is, maar dat is zij natuurlijk wel omdat het college-

programma aan de orde is. Ik hoor daarom nu graag van de PvdA of zij nu verder het referendum bij voorbaat uitsluit of dat zij dat nog boven de markt wil laten hangen. Dat te weten is voor de oordeelsvorming nog wel van belang.

De heer VEENSTRA: Het is niet aan de orde, maar wij sluiten geen enkele consultatie van de burgers uit, dus ook een referendum niet.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Ook mijn fractie heeft verder geen opmerkingen behalve dan dat zij tegen de motie zal stemmen.

De heer DE JONG: Voorzitter. Voor mij geldt hetzelfde. Ik zie de motie van GroenLinks meer als een symbool en ik vind de timing ervan niet goed.

De heer KLOOS: Voorzitter. Ook ik heb aan mijn eerste termijn niets toe te voegen. Omdat het in de motie gaat om de inspraak van de burger, zoals door GroenLinks is aangegeven, zal mijn fractie de motie wel steunen.

Aan de orde is de stemming over motie E.

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Mijn fractie zal voor de motie stemmen, niet omdat wij het leuk vinden GroenLinks te helpen om de PvdA iets progressiefs bij te brengen, maar omdat wij eerder met de PvdA voor een dergelijke motie het initiatief hebben genomen. In lijn met ons verkiezingsprogramma zijn wij consistent voor een referendum.

Motie E wordt met handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de leden van de fracties van GroenLinks, D66 en Drents Belang/DOP voor aanvaarding van de motie hebben gestemd doch de overige leden daartegen. Ik stel de staten voor overeenkomstig artikel 35 van de Provinciewet over te gaan tot de benoeming van de leden van gedeputeerde staten. Mevrouw Edelenbosch heeft zo-even een vijftal personen kandidaat gesteld, te weten de heren Swierstra, Dijks en Schaap en de dames Haarsma en Edelenbosch.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Ik had in mijn betoog aan aangegeven mevrouw De Vries

eventueel kandidaat het zullen stellen. Ik wil dat nu doen en ik stel dus mevrouw De Vries kandidaat.

De VOORZITTER: Het eventueel is dus vervangen door definitief. Ik vraag mevrouw De Vries nu eerst of zij prijs stelt op deze voordracht.

Mevrouw DE VRIES: Mijnheer de voorzitter. Ik denk dat het een teken van waardering is dat ik kandidaat word gesteld, maar de politieke realiteit is dat de haalbaarheid om echt gekozen te worden nihil is. Ondanks de waardering denk ik deze kandidaatstelling niet aan te kunnen nemen.

De VOORZITTER: Ik benoem tot leden van het stembureau mevrouw Stoel, de heer De Jong, mevrouw Mastwijk en de heer Langenkamp en ik verzoek mevrouw Stoel als rapporteur op te treden.

Aan de orde is de stemming over de eerste voorgestelde kandidaat, de heer Swierstra.

De VOORZITTER: Ik maak de staten erop attent dat zij hun stem uitbrengen door op het stembriefje duidelijk de naam van de persoon op wie zij wensen te stemmen, in te vullen. Ik verzoek de bode de stembriefjes op te halen en ik verzoek het stembureau aan de slag te gaan.

Mevrouw STOEL: Mijnheer de voorzitter. Er zijn 49 stembriefjes ingeleverd.

De VOORZITTER: Dat aantal komt overeen met het aantal leden dat de presentielijst heeft getekend.

Mevrouw STOEL: Voorzitter. Er zijn 3 blanco stemmen uitgebracht, 42 stemmen zijn uitgebracht op de heer Swierstra en 4 stemmen op de heer Zwierstra.

De VOORZITTER: Ik constateer in ieder geval dat de heer Swierstra benoemd is. Neemt de heer Swierstra zijn benoeming aan?

De heer SWIERSTRA: Ik neem deze benoeming van harte aan, maar die Z, dat mogen de staten niet weer doen.

De VOORZITTER: Er was vroeger een popgroep met de naam ZZ en de Maskers.

De heer SWIERSTRA: Ik dank de staten overigens voor hun vertrouwen.

Aan de orde is de stemming over de tweede kandidaat, de heer Dijks.

De VOORZITTER: Ik verzoek de bode de stembriefjes op te halen.

Mevrouw STOEL: Voorzitter. De uitkomst blijft verrassend. Er zijn 49 stembriefjes ingeleverd, waarvan 6 blanco. Op 43 briefjes staat Dijks en op 1 Deiks.

De VOORZITTER: Ik had al het vermoeden. Ik constateer dat de heer Dijks is benoemd. Aanvaardt hij zijn benoeming?

De heer DIJKS: Voorzitter. Ik dank de staten voor het vertrouwen en ik aanvaard de benoeming. Als op dat ene stembriefje Dieks had gestaan, was het Drents geweest.

Aan de orde is de stemming over de derde kandidaat, de heer Schaap.

De VOORZITTER: Ik verzoek de bode de stembriefjes op te halen.

Mevrouw STOEL: Voorzitter. Weer zijn er 49 briefjes ingeleverd. Drie briefjes waren blanco, 1 was onleesbaar en op 45 stond Schaap.

De VOORZITTER: Dan constateer ik dat de heer Schaap benoemd is. Aanvaardt hij zijn benoeming?

De heer SCHAAP: Voorzitter. Ik aanvaard deze benoeming en ik dank de staten voor het vertrouwen.

Aan de orde is de stemming over de vierde kandidaat, mevrouw Haarsma.

De VOORZITTER: Ik verzoek de bode de stembriefjes op te halen.

Mevrouw STOEL: Voorzitter. Er zijn weer 49 briefjes ingeleverd. Van die 49 briefjes waren er 6 blanco, stond op 2 briefjes "de heer Hornstra" en stond op 41 "mevrouw Haarsma".

De VOORZITTER: Dan constateer ik dat mevrouw Haarsma benoemd is.  
Aanvaardt zij haar benoeming?

Mevrouw HAARSMA: Ik aanvaard de benoeming en dank de staten voor het vertrouwen.

Aan de orde is de stemming over de vijfde kandidaat, mevrouw Edelenbosch.

De VOORZITTER: Ik verzoek de bode de stembriefjes op te halen.

Mevrouw STOEL: Voorzitter. Opnieuw zijn 49 briefjes ingeleverd. Twee briefjes waren blanco, op 1 stond Edelweiss, op 1 stond Edelenbos en op 45 Edelenbosch.

De VOORZITTER: Het lijkt mij dat de staten volgend jaar maar mee moeten doen aan het Drents Dictee.

Ik constateer dat mevrouw Edelenbosch is benoemd. Aanvaardt zij haar benoeming?

Mevrouw EDELENBOSCH: Voorzitter. Ik aanvaard graag mijn benoeming en ik zal mijn uiterste best doen het in mij gestelde vertrouwen waar te maken.

De VOORZITTER: Ik verzoek de leden van het stembureau hun plaatsen voorlopig weer in te nemen. Zij zullen nog wel een aantal malen aan de bak moeten.

## **I. Installatie gedeputeerden**

De heer ENGELS: Mijnheer de voorzitter. Ik wens graag het woord vanwege een persoonlijk feit. Ik wil u en de staten medelen dat ik de interventie van de heer Kloos, gericht op de voordracht van een kandidaat-gedeputeerde zonder instemming van betrokkene, in casu mevrouw De Vries, volstrekt beneden de maat vond. Ik verzoek de heer Kloos dringend in het vervolg de elementaire omgangsvormen in deze staten in acht te nemen.

De VOORZITTER: Waarvan akte!

Ik verzoek de zojuist benoemde gedeputeerden naar voren te komen voor het afleggen van de eed, respectievelijk verklaring en belofte overeenkomstig artikel 40a van de Provinciewet.

Hierna leggen de benoemden in handen van de voorzitter de bij de wet vereiste eed, respectievelijk verklaring en belofte af.

De VOORZITTER: Ik wens u van harte geluk en ik zeg tegen gedeputeerden, niet langer statenleden hetzelfde als tegen pas benoemde statenleden: "Maak er wat moois van".

(Applaus.)

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering voor enkele ogenblikken.

(Schorsing van 16.21 uur tot 16.36 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en ik zeg de PvdA dank voor de rode roos. Na het blauwe petje van de VVD nu een rode roos van de PvdA, ik blijf cadeautjes leuk vinden.

## **J. Onderzoek geloofsbrieven van nieuwe leden van provinciale staten (opvolgers van de tot gedeputeerde benoemde statenleden)**

De VOORZITTER: Bij de benoeming van deze nieuwe leden is als bijzondere voorwaarde opgenomen dat deze rechtsgeldig wordt op het moment dat mevrouw Edelenbosch, de heer Schaap, mevrouw Haarsma en de heren Swierstra en Dijks hun benoeming tot lid van GS hebben aanvaard. Zulks is vanaf heden het geval.

De benoemde leden zijn de heren E.A. Rougoor, M.H. Jakobs, W.A.R. Boer, G.A.W. Fonk en J. Haikens. Allen hebben mij meegedeeld de benoeming tot lid van PS aan te nemen.

In de Commissie van Onderzoek van de Geloofsbrieven benoem ik de heer Bomhof, mevrouw Smith en de heer De Vries en ik verzoek de heer Bomhof namens de commissie als rapporteur op te treden.

Ik schors de vergadering gedurende het onderzoek.

(Schorsing van 16.38 uur tot 16.42 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de heer Bomhof.

De heer BOMHOF: Mijnheer de voorzitter. De commissie heeft de geloofsbrieven en de daarbij overgelegde stukken van de heren Rougoor, Jakobs, Boer, Fonk en Haikens onderzocht en in orde bevonden. Zij adviseert de staten deze heren toe te laten als lid van de staten van Drenthe.

De VOORZITTER: Ik stel voor overeenkomstig dit advies te besluiten.

Aldus wordt besloten.

De VOORZITTER: Namens de staten zeg ik de leden van de commissie dank voor de verrichte noeste arbeid.

#### **K. Installatie** nieuwe leden van provinciale staten

De VOORZITTER: Ik verzoek de bode de nieuwe leden binnen te brengen en ik verzoek alle aanwezigen met mij te gaan staan.

Nadat de heren Rougoor, Jakobs, Boer, Fonk en Haikens in de vergadering zijn verschenen, leggen zij in handen van de voorzitter de bij de wet vereiste eed, respectievelijk verklaring en belofte af.

De VOORZITTER: Ik wens u van harte geluk met uw toetreding tot de Drentse volksvertegenwoordiging. Maak er wat moois van.

(Applaus.)

Ik verzoek de nieuwe leden de presentielijst te tekenen. Normaal zou ik nu de vergadering geschorst hebben voor enkele ogenblikken om de gelegenheid te geven de nieuwe leden te feliciteren. Maar omdat er na afloop van de vergadering nog een drankje zal worden geschonken, lijkt het mij, ook om tijd te winnen, raadzaam de felicitaties even tot straks op te schorten.

#### **L. Verkiezing** vice-voorzitter (en eventueel tweede vice-voorzitter) van provinciale staten.

Brief van de voorzitter van provinciale staten van 31 maart 2003, kenmerk 2003003217, inzake kandidaatstelling vice-voorzitter, en brief van de vice-voorzitter van 14 april 2003, kenmerk 2003003733, inzake kandidaten voor de functie van vice-voorzitter en (eventueel) tweede vice-voorzitter

De VOORZITTER: Voor de functie van vice-voorzitter hebben zich twee leden kandidaat gesteld, te weten de heren Looman en Zomer. Ik vraag beide kandidaten of zij de behoefte hebben hun kandidatuur nader toe te lichten. Ik geef eerst het woord aan de heer Looman.

De heer LOOMAN: Mijnheer de voorzitter. De Provinciewet kent twee mogelijkheden om in de waarneming van de voorzitter van de staten te voorzien. De eerste is die taak op te dragen aan het oudste lid in jaren, de tweede is iemand uit ons midden daartoe aan te wijzen. De staten hebben gekozen voor de tweede optie en dat maakt mij in ieder geval niet op voorhand kansloos. De vice-voorzitter moet een voortrekkersrol gaan vervullen bij het implementeren van de dualisering in deze staten. Dat betekent dat de staten meer volksvertegenwoordiger moeten worden en meer kaderstellend en meer controlerend moeten optreden. De wet en de door deze staten gemaakte keuzes bieden instrumenten om die doelen te kunnen verwezenlijken. Dat zal ook moeten leiden tot veranderingen in onze vergadercultuur. Ik er-vaar dat vandaag voor het eerst aan den lijve. Aan het Presidium is de belangrijke functie toegekend om, met optimaal gebruik van de regels, de procedures rond agendering en besluitvorming goed te stroomlijnen. Toch zal het toegroeien naar een goed werkend dual systeem enige tijd kosten. De door de staten gemaakte keuze om niet te starten met een statenprogramma maar met een statenagenda kan ik in dat licht dan ook onderschrijven.

Vanmorgen is besloten het Presidium aan het werk te zetten om een concept-statenagenda op te stellen. Mijn voorstel daarbij zou zijn in die statenagenda niet alle onderwerpen in de volle breedte in een keer terug te willen zien, maar om een aantal thema's te selecteren die dan van start tot finish volgens de nieuwe duale regels worden behandeld. In de loop van de statenperiode kan de statenagenda completer worden en uiteindelijk uitgroeien tot een statenprogramma.

Zo'n proces kan door het Presidium slechts worden gestroomlijnd en voorbereid. De inhoudelijke input dient vanuit de staten te komen en de verlevendiging van het politieke debat waar we allen naar toe willen werken en de transparantie in de besluitvorming kunnen slechts door ons allen in en buiten deze staten worden waargemaakt. Ik vind dat alle meningen tot hun recht moeten komen, maar wel op een manier dat er in de debatten gefocust wordt op het onderwerp en dat bij besluitvormende stukken de debatten op die besluitvorming gericht zijn. Dus geen debat om het debat maar toewerkend naar een statenstandpunt. Overigens zou ter relativering van het dualisme daarbij opgemerkt kunnen worden dat dit binnen het monisme ook wel had gekund. Het dualisme biedt echter wel meer kansen en ik wil graag door de staten in staat worden gesteld daaraan een bijdrage te leveren. In de eerste plaats - ik zeg het maar gewoon - omdat ik er zin in heb, maar ook omdat ik denk door mijn ervaring in de politiek en in mijn andere werkzame leven daaraan een positieve bijdrage te kunnen leveren. Mijn eerste bijdrage aan een betere vergadercultuur is dat ik mij nu tot deze hoofdpunten beperk, maar ik ben natuurlijk graag bereid eventuele vragen vanuit de staten te beantwoorden.

De heer ZOMER: Mijnheer de voorzitter. Vorige week liep ik met een collega-statenlid van de parkeerplaats naar de ingang van dit gebouw en hij vroeg mij of ik mij uit idealisme kandidaat had gesteld voor het vice-voorzitterschap of vanuit de houding dat er toch iemand moet zijn die het doet. Die laatste motivering is mij niet geheel vreemd, maar dan gaat het over andere zaken. Het gaat dan om vragen als wie doet de afwas, wie zuigt de auto uit of wie wiedt de tuin.

Ik kan de staten met de hand op het hart meedelen dat de belangstelling voor de functie van

vice-voorzitter van deze staten voortkomt uit idealisme en het zoeken naar een nieuwe uitdaging. Evenals vier jaar geleden zoek ik na mijn herverkiezing in deze staten een nieuwe uitdaging: ik wil wel iets nieuws doen.

Dat idealisme zit 'm in het heilige geloof in de democratie als bestuursmodel. Ook daarin kan wel eens iets misgaan, maar dat staat niet in de schaduw bij de rampzalige gevolgen van bijvoorbeeld dictaturen of een theocratie.

Het idealisme zit 'm ook in het geloof in de rol die de provinciale staten van Drenthe kunnen hebben in het bestuur van onze provincie. Democratisch gekozen, misschien niet alleen op provinciale thema's een vertegenwoordiging door partijen die in de verkiezingscampagne zonder uitzondering zeiden, eenmaal in de staten gekozen, de belangen van de Drentse bevolking en het belang van Drenthe te willen dienen en naar de burgers te willen luisteren. Dit moet toch iets moois opleveren.

Wij als staten hebben besloten de duale handschoen die ons is toegeworpen, op te nemen en er werk van te maken; eerst in de pilot-periode maar nu regulier. Wij zijn op de goede weg en ik wil daar graag een bijdrage aan leveren, als statenlid, maar als het kan ook als vice-voorzitter door als lid van het Presidium mede initiatieven te nemen op basis van het voorbereidende werk van de werkgroep Duaal Drenthe, door ons als staten omarmd, door het neerzetten van heldere en uitnodigende agenda's voor de staten en de commissies, waarbij resultaat telt en in de discussie eenieder tot zijn recht komt, door het handhaven van door de staten vastgestelde regels voor de orde in het werk van de staten en de commissies. En bij gelegenheid zal ik de staten waardig vertegenwoordigen en uitdragen dat ik er trots op ben hun vice-voorzitter te zijn.

Ik wil en kan dit alleen doen in interactie met de staten, openstaand voor de meningen en ideeën van de staten en voor hun kritiek.

Politiek is niet alleen veel praten, maar ook veel en goed luisteren.

Mijnheer de voorzitter. Ik ben niet iemand die saluëert, maar ik ben tot uw dienst.

De VOORZITTER: Ik geef de staten in een ronde de gelegenheid vragen te stellen aan de kandidaat-vice-voorzitters.

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. Ik wil beide kandidaten een belangrijke afweging van de fractie van GroenLinks voorleggen en graag hun reactie daarop vernemen.

Het zou heel goed kunnen dat er in de duale situatie een spanningsveld ontstaat tussen wat de staten willen en wat het college beoogt. In zo'n situatie is een voorzitter nodig die volstrekt onafhankelijk is en boven alle partijen staat. Hoe kijken de kandidaten aan tegen de wenselijkheid van een voorzitter die op de een of andere manier een binding heeft met het collegeprogramma. De partij van een van beide kandidaten voelt zich verbonden met het collegeprogramma, waardoor volstrekte onafhankelijkheid van het collegeprogramma van een lid van die fractie minder zou kunnen zijn. Voor wij die overweging van doorslaggevend belang bestempelen, hoor ik toch graag hoe de kandidaten hierover denken.

De heer BEERDA: Mijnheer de voorzitter. De vraag van de heer Blanksma inspireert mij ook tot het stellen van een vraag. Kan een voorzitter van de staten, wiens fractie geen binding heeft met het college, niet in dezelfde spagaat terechtkomen?

De VOORZITTER: Ik wens de heer Beerda van harte geluk met zijn maidenspeech.

De heer LOOMAN: Voorzitter. Voor ik mij beschikbaar stelde voor deze functie heb ik de profielschets bekeken. In de profielschets staat heel helder wat van de vice-voorzitter wordt verwacht. Een van de daarin genoemde zaken is dienstbaarheid aan de staten. Dát zal mijn opdracht zijn en daar zal ik mij dan ook aan houden. In de profielschets heb ik niets kunnen vinden over binding aan het college of dat soort zaken. De profielschets is mijn uitgangspunt en ik zal dienstbaar zijn aan de hele staten.

De heer ZOMER: Mijnheer de voorzitter. Ik voel mij op geen enkele wijze gebonden aan welk bestuursprogramma dan ook en ik denk dan ook dat ik daar heel objectief en onpartijdig mee om kan gaan.

Vervolgens wordt overgegaan tot de schriftelijke stemming.

Mevrouw STOEL: Voorzitter. Er zijn 49 stembriefjes ingeleverd. Twee daarvan waren blanco, op 19 stond de naam van de heer Zomer en op 28 die van de heer Looman.

De VOORZITTER: Ik constateer dat heer Looman benoemd is verklaard tot vice-voorzitter van de staten. Ik wens hem daarmee van harte geluk en ik nodig hem uit naast mij plaats te nemen. Op 20 maart 2003 is door wijziging van artikel 5 van het Reglement van orde het voor PS mogelijk geworden een tweede vice-voorzitter aan te wijzen. De staten moeten daar dan wel afzonderlijk over beslissen. Ik vraag daarom nu of zij van de mogelijkheid tot het benoemen van een tweede vice-voorzitter gebruik wensen te maken.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Misschien hanteer ik nu een beetje de verkeerde volgorde, maar op 20 maart 2003 hebben wij ook ingebracht, dat wanneer er vier statencommissies zouden komen met elk een eigen voorzitter, wat ons betreft er geen tweede vice-voorzitter hoefde te komen.

De VOORZITTER: Is er iemand die wel het voorstel wil doen om een tweede vice-voorzitter te kiezen?

Naar mij blijkt is dat niet het geval en dan laten we het bij een vice-voorzitter.

#### **M. Instelling en benoeming leden, voorzitters en waarnemend voorzitters van statencommissies**

1. Brief van de vice-voorzitter van het Presidium van 14 april 2003, kenmerk 2003003716, inzake voorhangprocedure commissiestelsel

De VOORZITTER: Het Presidium heeft bij brief van 14 april 2003 aan de leden van de staten een voorstel voorgelegd ter zake van het aantal in te stellen statencommissies en de samenstelling van die statencommissies. De fracties zijn gevraagd uiterlijk 17 april 2003 bezwaren tegen het voorstel in te brengen bij de voorzitter van het Presidium. Uit de reacties van de staten blijkt dat zij in meerderheid instemmen met het voorstel het huidige commissiestelsel te handhaven.

Dat betekent dat er vier statencommissies worden ingesteld met dezelfde verdeling als voor de verkiezingen. Het gaat om de volgende commissies:

- Statencommissie Milieu, Water en Groen
- Statencommissie Cultuur en Welzijn
- Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit
- Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie

De staten hebben ook geen bezwaar gemaakt tegen de huidige vergaderfrequentie en aanvangstijdstippen van de statencommissies.

Wat betreft de samenstelling van de statencommissies is na consultatie van de fracties voorgesteld de commissies uit 23 leden te laten bestaan. De zetelverdeling is eveneens aangegeven in de brief van het Presidium van 14 april jl.

(Mevrouw Edelenbosch verlaat de vergadering.)

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. Ik wil even ingaan op de inhoud van de brief van de vice-voorzitter. Het gaat mij niet zozeer om het aantal in te stellen commissies als wel om de beoogde samenstelling en met name de omvang daarvan.

Het komt er kort gezegd op neer, dat onze fractie, nog eens even nadenkend over de omvang van de commissies, tot de conclusie is gekomen dat het niet erg logisch en ook niet evenredig en evenwichtig is om de fracties die met slechts een zetel in de plenaire statenvergadering zijn vertegenwoordigd meer dan een zetel in de commissievergaderingen te geven. Wij vinden dat niet evenredig en niet evenwichtig en wij hebben een amendement voorbereid waarmee wordt beoogd die evenwichtigheid en evenredigheid wat meer tot hun recht te laten komen. Het is een amendement omdat het gaat om een wijziging op een voorgenomen besluit. Ik wil dat amendement nu indienen.

### **Amendement F**

*Provinciale staten van Drenthe, in vergadering  
bijeen op 23 april 2003*

*Gelezen de brief van 14 april 2003, kenmerk  
2003003716 van de vice-voorzitter van het  
Presidium over de samenstelling van de staten-  
commissie;*

*Overwegende dat;*

*De provinciale staten de samenstelling van de  
statencommissies bepalen;*

*Artikel 4 van het concept-Reglement van orde van  
de statencommissies ervan uitgaat dat de fracties,  
naar evenredigheid van het aantal zetels in de  
provinciale staten, in de statencommissies zijn  
vertegenwoordigd;*

*De Provinciewet in artikel 80, derde lid, de provin-  
ciale staten in dat verband voorschrijft dat gezorgd  
dient te worden voor een evenwichtige vertegen-  
woordiging van de in de staten vertegenwoor-  
digende politieke groeperingen;*

*De hiervoor bedoelde evenredigheid en even-  
wichtigheid niet impliceren dat fracties met slechts  
een zetel in de provinciale staten in de staten-  
commissies met meer dan een lid vertegenwoor-  
digd zijn;*

*Constaterend dat het voorstel van het Presidium  
om de betrokken eenmansfracties in elke com-  
missie twee leden af te doen vaardigen tot gevolg  
heeft dat deze fracties ten opzichte van hun ge-  
talsmatige positie in de staten in de commissies  
naar verhouding zwaarder vertegenwoordigd zijn  
dan de andere fracties;*

*Besluiten tot de volgende zeteltoedeling van de  
statencommissies te komen:*

*PvdA 5, CDA 3, VVD 3, GroenLinks 2,  
ChristenUnie 2, D66 2, OPD 1, LPF 1,  
DrentsBelang/DOP 1.*

*En gaan over tot de orde van de dag.*

De VOORZITTER: Ik stel vast dat het amendement voldoende is ondersteund en daarom bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Het laat zich raden dat de LPF dit amendement niet zal steunen. Ook voor eenmansfracties moet het allemaal wel werkbaar blijven en het is handig af en toe ruggespraak te kunnen houden. Bovendien raakt het oorspronkelijke voorstel de stemverhouding in de staten niet. Wat maakt het dan uit dat namens een eenmansfracties twee personen deel uitmaken van een statencommissie? De kwaliteit van het debat in de staten kan er alleen maar door toenemen en dat is toch iets wat wij graag willen.

Ik pleit er dan ook voor niet met dit amendement in zee te gaan.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Het zal duidelijk zijn dat wij het amendement niet zullen steunen. Ik doe een beroep op de andere fracties om het allemaal wel werkbaar te houden. Ik wijs er op dat in de achterliggende periode een vertegenwoordiging van twee leden namens een fractie toch heel goed bleek te werken. Het bleek mogelijk in de commissie gedegen discussies te voeren en het was ook voor de kleine fracties mogelijk de werkzaamheden zo optimaal mogelijk te verrichten. Ik vraag de staten dan ook met klem dit amendement niet te steunen. Als D66 meent dat in de commissies het "one man one vote" moet gelden, laat het dat dan zelf in de commissies toepassen.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Ik heb dit amendement met verbazing gelezen. D66 dat altijd spreekt over inspraak en dergelijke, beknot met dit amendement de mogelijkheden van de kleinere partijen. Een commissievergadering is toch een meer oriënterende bespreking en een gedachtewisseling over bepaalde zaken en de besluitvorming vindt in de staten plaats. Ik doe een beroep op de andere partijen om dit amendement niet te steunen. De kleine partijen moeten de mogelijkheid houden in de commissies kwaliteit in te brengen, hetgeen uiteindelijk de besluitvorming vergemakkelijkt.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Ik verzoek om een korte schorsing.

De VOORZITTER: Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 17.11 uur tot 17.18 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Naar mij blijkt is er geen behoefte aan een heropening van de beraadslaging.

In stemming komt amendement F.

Amendement F wordt met 28 tegen 20 stemmen aangenomen.

Voor het amendement hebben gestemd de leden

Pot, Roeles, Rougoor, Slagter, Sluiter, Smidt, mevrouw Stoel, Veenstra, mevrouw Van de Vijver, Wendt, Zweens, Baas, Boer, Boerland, Bomhof, Dohle, Engels, Fonk, mevrouw Goudriaan, Haikens, Hemsteede, Huizing, Jakobs, Kuiper, Lanting, Looman, Olij en mevrouw Pannekoek.

Tegen aanvaarding van het amendement hebben gestemd de leden Peters, Reukema, mevrouw Smith, mevrouw De Vries, De Vries, Wijbenga, Zomer, Beerda, Blanksma, Faber, De Haas, Holman, Hornstra, mevrouw Huisman, De Jong, Jonker, Kloos, Langenkamp, mevrouw Mastwijk en mevrouw Mulder.

De VOORZITTER: Nu hebben we een klein probleem. Ik heb een voordracht van de fracties gekregen voor het benoemen van bepaalde mensen in de statencommissies en bij het opstellen van die voordracht is ervan uitgegaan dat de eenmansfracties twee leden mogen leveren. Met aanvaarding van amendement F is dit onmogelijk gemaakt.

Wij kunnen nu twee dingen doen. De eerste mogelijkheid is het vaststellen welke leden in de commissies plaatsnemen opschorten tot 26 mei 2003 - het zijn de staten die daarover beslissen - maar dan kunnen de commissies de komende weken niet aan de slag. De andere mogelijkheid is dat ik een dringend beroep doe op de eenmansfracties nu aan te geven wie van de twee mensen die nu op de voordracht staan, geen lid van de statencommissie wordt en wie wel.

Ik schors de vergadering voor een enkel ogenblik voor overleg met de betrokken fracties.

(Schorsing van 17.24 uur tot 17.26 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. Ik verzoek de staten hun welgemeende felicitaties aan de nieuwe leden nog even op te schorten tot het eind van de vergadering. De betrokken fracties hebben laten weten niet in staat te zijn op dit moment reeds aan te geven wie hun vertegenwoordiger wordt in de commissies. Zij wensen daarover eerst nader overleg met de eigen achterban te hebben en dat kan ik heel goed begrijpen. Dit betekent wel dat wij op dit moment het probleem niet kunnen oplossen, want statencommissies kunnen niet in gedeelten

worden benoemd. Ik stel derhalve voor dit probleem nu niet op te lossen, maar het Presidium zich hierover te laten beraden. Het Presidium vergadert na afloop van deze statenvergadering. Wat wij nu nog wel kunnen doen is de commissievoorzitters benoemen, want dat moeten de staten ook doen.

Ik deel de staten mee dat de navolgende personen voor het voorzitterschap van een statencommissie zijn voorgedragen:

- voor de Statencommissie Milieu, Water en Groen: de heer Slagter van de PvdA
- voor de Statencommissie Cultuur en Welzijn: de heer Kuiper van GroenLinks
- voor de Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit: de heer Lanting van de VVD
- voor de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie: de heer Zomer van het CDA

Aangezien niemand hierover het woord verlangt, stel ik voor over te gaan tot de stemming. Mijn voorstel is de stemming samen te vatten op een stembriefje. De stembriefjes zijn voorgedrukt en de leden brengen hun stem uit door voor de naam van de kandidaat een kruisje te zetten.

Hierna wordt overgegaan tot de stemming.

Mevrouw STOEL: Mijnheer de voorzitter. Er zijn 48 stembriefjes ingeleverd, waarvan 43 conform het voorstel. Eén stembriefje was blanco. Hetgeen op de 4 resterende briefjes is ingevuld, in aanmerking genomen, is de uitslag als volgt:

- de heer Slagter: 43 stemmen
- de heer Zomer: 47 stemmen
- de heer Lanting: 46 stemmen
- de heer Kuiper: 46 stemmen

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de heren Slagter, Kuiper, Lanting en Zomer zijn benoemd verklaard. Ik feliciteer hen en ik verzoek hen na afloop van deze vergadering te komen naar kamer 1.40 voor een eerste vergadering van het Presidium.

Ik dank de leden van het stembureau voor de door hen buitengewoon nauwgezet verrichte werkzaamheden.

2. Het voorstel van gedeputeerde staten van 28 maart 2003, kenmerk 11/6.8/2003002382, Reglement van orde voor de vergaderingen van de statencommissies

(statenstuk 2003-42)

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. Het concept-Reglement van orde dat ons is toegezonden kent geen bijzondere regeling op het gebied van spreektijden.

Ik wil even teruggaan in de geschiedenis. In de periode 1995-1999 was er de Standaard van Zeegse en die standaard draaide in niet onbelangrijke mate om de vraag hoe de staten meer op hoofdlijnen zouden kunnen discussiëren. Dat bleek in de praktijk een moeilijke kwestie.

In de statenperiode die achter ons ligt - 1999-2003 - heeft de Werkgroep Drenthe Duaal voorbereidingen getroffen om na de invoering van het dualisme in de staten instrumenten te hebben om het politieke debat op hoofdlijnen te laten verlopen, zeker nu de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taken van de staten nader zijn uitgewerkt.

Ik constateer dat het voornemen om zowel in de staten als in de commissies op hoofdlijnen te discussiëren steeds heel goed is, maar dat de praktijk laat zien dat het moeilijker is dan gedacht.

In de werkgroep Drenthe Duaal, waarvan ik deel uitmaakte, is ook wel gediscussieerd over een eventuele spreekijdregeling, een instrument dat kan helpen bij het tot stand brengen van de cultuuromslag die de dualisering ook betekent.

Ik wil de staten een voorstel voorleggen waarin het Presidium wordt verzocht in de komende periode enkele varianten van een spreekijdregeling uit te werken, waarbij onze fractie in het bijzonder denkt aan een model dat in de buurt komt van de zogenaamde Interprovinciale Statencommissie(Ipsc)-regeling, waarin elke fractie een bepaalde standaardspreektijd heeft, waar naar rato van het aantal fractieleden een aantal minuten aan toegevoegd wordt. Het was wat ingewikkeld om dat in de motie uit te werken en het lijkt ons ook een taak voor het Presidium om de alternatieven tegen elkaar af te wegen. De artikelen 18 en 24 van het Reglement van orde voor de staten-

commissievergaderingen zouden dan aangepast moeten worden.

Onze vraag aan de staten is dus ons verzoek aan het Presidium om een of twee varianten van een spreekijdregeling uit te werken en die vervolgens aan ons voor te leggen, te steunen. Ik dien daarom de volgende motie in.

### **Motie G**

*De staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 23 april 2003,*

*Overwegende dat,*

- *In de statenperiode 1995-1999 de zogeheten Standaard van Zeegse werd ontwikkeld, waarmee onder andere werd beoogd de staten en statencommissies meer op hoofdlijnen het debat te laten voeren.*
- *In de statenperiode 1999-2003 de Werkgroep Drenthe Duaal voorbereidingen heeft getroffen om na de invoering van het dualisme de staten en de statencommissies het politieke debat zich meer op hoofdlijnen te laten afspelen, en dat daarbij het zogenoemde Ipsc-model in de ogen van de Werkgroep Drenthe Duaal aantrekkelijke kansen biedt.*
- *De ervaringen in de statencommissies tot nu toe in algemene zin niet hebben geleid tot een aanpassing van de vergaderorde in een richting die door de staten als de gewenste wordt beoogd.*

*Verzoekt het Presidium om aan de staten een voorstel voor te leggen voor een spreekijdregeling in de statencommissies.*

*En gaan over tot de orde van de dag.*

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de motie voldoende is ondersteund en daarom bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer BLANKSMA: Mijnheer de voorzitter. De fractie van GroenLinks is groot tegenstander van een regeling die inhoudt dat de spreektijd afhankelijk is van de grootte van de fracties. Wij zijn dus tegen de spreekijdregeling die door D66 wordt beoogd. Wij staan wel positief tegenover het verkennen van mogelijkheden om de spreektijd van alle fracties in te perken.

Wij zijn niet tegen de motie, maar wel tegen een uitkomst die leidt tot verschillende spreektijden naar gelang de grootte van de fracties.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. De fractie van de VVD steunt de motie. Het feit dat insprekers aan een bepaalde spreektijd gebonden zijn, mag de staten ertoe brengen de discussie kort en bondig te houden.

De VVD gaat ermee akkoord dat met 4 statencommissies wordt gestart, maar wil eind 2004, wanneer POP II is aangenomen, alsnog bekijken of de Statencommissies RIM en MWG samengevoegd kunnen worden. De reden van dit voorstel is dat wij tijd willen creëren om daadwerkelijk werk te maken van het dualisme.

De VOORZITTER: Ik wijs er nogmaals op dat de staten altijd baas blijven over de inrichting van hun werkzaamheden.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Wij zullen voor de motie stemmen, omdat ook wij graag willen dat het Presidium een paar modellen uitwerkt, waarna wij altijd nog voor een model kunnen kiezen.

De heer DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Mensen die mij in de staten hebben horen praten, zullen hebben gemerkt dat ik kort en bondig spreek. Maar als wij in onze spreektijd worden beknot terwijl wij ook al zijn gekort op het aantal vertegenwoordigers in de commissies, dan kunnen wij als kleine fractie helemaal wel inpakken. Ik vind het verhaal daarom helemaal niets. Ik snap wel dat er een spreekijdbeperking moet zijn, maar dan moet wel het gelijke monniken, gelijke kappen gelden en moet niet gekeken worden naar de grootte van de fractie.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Ik kan de woorden van mijn buurman onderschrijven. Het valt mij nog mee dat er geen motie is ingediend waarin staat dat wij allemaal een rode das moeten dragen.

In stemming komt motie G.

Motie G wordt met handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de fracties van de OPD, de LPF en Drents Belang/DOP

tegen de motie hebben gestemd en alle overige fracties daarvoor.

De heer KUIPER: Mijnheer de voorzitter. Ik heb mij op de sprekerslijst ingeschreven voor een ander punt bij dit onderwerp.

De VOORZITTER: Neem me niet kwalijk, dat was mij helemaal ontgaan.

Ik geef het woord aan de heer Kuiper.

De heer KUIPER: Mijnheer de voorzitter. Wij mogen onszelf wel complimenteren met het geduld dat wij vandaag opbrengen.

Voorzitter. In artikel 19, derde lid, wordt de aanmelding van insprekers in de commissievergaderingen geregeld. Wat nu wordt voorgesteld, verschilt van de regeling die in de vorige statenperiode gold. Wij zijn van mening dat burgers zich tot voor de aanvang van de vergadering moeten kunnen melden, de regeling die in de vorige periode goed gefunctioneerd heeft.

Commissieleden kunnen nu tot voor de aanvang van de vergadering melden dat zij meer spreektijd nodig denken te hebben dan op de agenda is aangegeven, hetgeen een verbetering is van de situatie in de vorige statenperiode.

Wij willen insprekers zoveel mogelijk op dezelfde manier behandelen als commissieleden want ons doel is het vergroten van de betrokkenheid van de burger.

Het is voor insprekers vooral lastig als aan de termijn van 24 uur voor aanvang van de commissievergadering wordt vastgehouden als het gaat om de commissievergaderingen op maandag. Daarom stellen wij het volgende amendement voor.

#### **Amendement H**

*Provinciale staten van Drenthe;  
in vergadering bijeen op woensdag 23 april 2003;*

*gelezen statenstuk 2003-42, Reglement van orde  
voor de vergaderingen van statencommissies;*

*overwegende dat het principiële en praktische bezwaren heeft om inspraak alleen toe te staan voor degenen die ten minste 24 uur voor de aanvang hebben gemeld van het spreekrecht gebruik te willen maken;*

*besluiten:*

*in artikel 19, derde lid, de tekst: "ten minste 24 uur voor de aanvang van" te wijzigen in: "voorafgaande aan".*

De VOORZITTER: Ik stel vast dat het amendement voldoende is ondersteund en daarom bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. De staten moeten blij zijn als een burger de moeite neemt om naar dit huis te komen om in te spreken over een bepaald onderwerp, laat dat voorop staan. Ik denk dat het daarom slecht is de mogelijkheid daartoe te beknotten door een voorwaarde als dat het inspreken 24 uur voor aanvang van de vergadering moet zijn gemeld. Ik vind die beperking maar niets. Een burger die hier wil inspreken over een bepaald onderwerp, moet daartoe altijd de mogelijkheid hebben.

In stemming komt amendement H.

Amendement H wordt met handopsteken aangenomen.

Vervolgens besluiten de staten overeenkomstig het na amendering gewijzigde voorstel van het college.

#### **O. Sluiting**

De VOORZITTER: Ik sluit de vergadering.

(De vergadering wordt om 17.52 uur gesloten.)

**TOEZEGGINGEN:** geen

GB

Vastgesteld in de vergadering van provinciale staten op 17 september 2003.

, voorzitter

, griffier



